

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EU) 2021/696**2023/EØS/43/55****av 28. april 2021****om opprettelse av Unionens romprogram og Den europeiske unions byrå for romprogrammet, og om oppheving av forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 samt beslutning nr. 541/2014/EU(*)**

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 189 nr. 2,

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

etter den ordinære regelverksprosedyren⁽¹⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Romteknologi, romdata og romtjenester er blitt en uunnværlig del av europeerens hverdag og spiller en avgjørende rolle når det gjelder å bevare mange strategiske interesser. Unionens romindustri er allerede en av verdens mest konkurranse-dyktige. Framveksten av nye aktører og utviklingen av ny teknologi er imidlertid i ferd med å revolusjonere tradisjonelle industrimodeller. For at Unionen fortsatt skal kunne være en ledende internasjonal aktør med omfattende handlefrihet på romområdet, er det derfor av avgjørende betydning at den oppmuntrer til vitenskapelig og teknisk utvikling og støtter konkurranseevnen og innovasjonskapasiteten i Unionens romindustri, særlig i små og mellomstore bedrifter (SMB-er), nystartede foretak og innovative virksomheter.
- 2) Mulighetene som rommet gir for Unionens og medlemsstatenes sikkerhet, bør utnyttes, som nevnt særlig i den globale strategien for Den europeiske unions utenriks- og sikkerhetspolitikk fra juni 2016, samtidig som den sivile arten av Unionens romprogram («programmet») opprettholdes og de eventuelle bestemmelsene om nøytralitet og alliansefrihet som er fastsatt i medlemsstatenes forfatningsrett, overholdes. Historisk har utviklingen av romsektoren vært knyttet til sikkerhet. I mange tilfeller har utstyret, komponentene og instrumentene som er brukt i romsektoren, samt data og tjenester, doble bruksområder. Unionens sikkerhets- og forsvarspolitik er imidlertid fastsatt innenfor rammen av den felles utenriks- og sikkerhetspolitikken i samsvar med avdeling V i Traktaten om Den europeiske union (TEU).
- 3) Unionen har utviklet sine egne rominitiativer og romprogrammer siden slutten av 1990-tallet, nemlig EGNOS (European Geostationary Navigation Overlay Service) og deretter Galileo og Copernicus, som imøtekommer unionsborgernes behov og oppfyller kravene i offentlig politikk. Kontinuiteten i disse initiativene og programmene bør sikres, og tjenestene de leverer bør forbedres, slik at de oppfyller brukernes nye behov, forblir ledende når det gjelder utviklingen av ny teknologi og omstillingen innenfor digital teknologi og informasjons- og kommunikasjonsteknologi, og er i stand til å imøtekomme politiske prioriteringer som klimaendring, herunder overvåking av endringene i polarområdene, transport, sikkerhet og forsvar.
- 4) Det er nødvendig å utnytte synergier mellom transportsektoren, romsektoren og den digitale sektoren for å fremme en videre bruk av nye teknologier, for eksempel eCall, digitale fartsskrivere, trafikkovervåking og trafikkstyring, selvkjørende biler og ubemannede kjøretøyer og droner, og å imøtekomme behovet for sikker og sømløs oppkopling, pålitelig posisjonsbestemmelse, intermodalitet og samvirkningsevne. Slik utnytting av synergier vil øke konkurranseevnen i transporttjenestene og -industrien.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 170 av 12.5.2021, s. 69, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 319/2021 av 29. oktober 2021 om endring av EØS-avtalens protokoll 31 om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter og protokoll 37 om listen omhandlet i artikkel 101, ennå ikke kunngjort.

(1) Europaparlamentets holdning av 17. april 2019 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og Rådets holdning ved første behandling av 19. april 2021 (ennå ikke offentliggjort i EUT). Europaparlamentets holdning av 28. april 2021 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

- 5) For at alle medlemsstatene og alle deres borgere skal kunne dra størst mulig fordel av programmet, er det også avgjørende å fremme bruken og utbredelsen av dataene, informasjonen og tjenestene som leveres, og å støtte utviklingen av nedstrømsanvendelser basert på disse dataene, denne informasjonen og disse tjenestene. For dette formålet kan medlemsstatene, Kommisjonen og de ansvarlige enhetene særlig gjennomføre regelmessige opplysningskampanjer som omhandler fordelene ved programmet.
- 6) For å nå målene om handlefrihet, uavhengighet og sikkerhet er det avgjørende at Unionen drar nytte av selvstendig tilgang til rommet og er i stand til å bruke det på en trygg måte. Det er derfor avgjørende at Unionen støtter selvstendig, pålitelig og kostnadseffektiv tilgang til rommet, særlig med hensyn til kritisk infrastruktur og teknologi, offentlig sikkerhet og Unionens og medlemsstatenes sikkerhet. Kommisjonen bør derfor ha mulighet til å samle oppskytings-tjenester på europeisk plan, både for egne behov og, på anmodning, andre enheters behov, herunder medlemsstater i samsvar med artikkel 189 nr. 2 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TEUV). For å holde seg konkurransedyktig i et raskt omskiftende marked er det også viktig at Unionen fortsatt har tilgang til moderne, effektive og fleksible infrastrukturprosjekter for oppskyting og drar nytte av egnede oppskytingssystemer. Med forbehold for tiltak truffet av medlemsstatene eller Den europeiske romorganisasjon (ESA), bør programmet derfor kunne støtte tilpasninger av rominfrastruktur på bakken, herunder ny utvikling, som er nødvendig for gjennomføringen av programmet, og tilpasninger, herunder teknologutvikling, av oppskytingssystemer som kreves for å skyte opp satellitter, herunder alternative teknologier og innovative systemer, med sikte på gjennomføringen av programmets komponenter. Slik virksomhet bør gjennomføres i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) 2018/1046⁽²⁾ («finansforordningen»), og med sikte på bedre kostnadseffektivitet for programmet. Ettersom det ikke vil foreligge noe eget budsjett, bør tiltakene som støtter tilgang til rommet, ikke berøre gjennomføringen av programmets komponenter.
- 7) For å styrke konkurransevnen til Unionens romindustri og øke kapasiteten til å utforme, bygge og drifte sine egne systemer bør Unionen støtte etablering, vekst og utvikling i hele romindustrien. Framveksten av en foretaks- og innovasjonsvennlig modell bør støttes på europeisk, regionalt og nasjonalt plan av initiativer som for eksempel romknutepunkter som bringer sammen romsektoren, den digitale sektoren og andre sektorer, samt brukerne. Disse romknutepunktene bør ha som mål å fremme entreprenørskap og kompetanse samtidig som det søkes å oppnå synergier med de digitale innovasjonsknutepunktene. Unionen bør fremme etablering og vekst av unionsbaserte romvirksomheter for å bidra til at de lykkes, blant annet ved å hjelpe dem med å få tilgang til risikofinansiering som følge av mangelen på passende tilgang i Unionen til aktiv eierkapital for nystartede romforetak, og ved å skape etterspørsel, kjent som modellen med første kontrakt.
- 8) Romverdikjeden er generelt delt inn i oppstrømsvirksomhet og nedstrømsvirksomhet. Oppstrømsvirksomhet omfatter det som fører fram til et operativt romsystem, herunder utvikling, produksjon og oppskyting samt driften av et slikt system. Nedstrømsvirksomhet omfatter romrelaterte tjenester og produkter til brukerne. Digitale plattformer er også et viktig element som støtter utviklingen av romsektoren. De gir tilgang til data og produkter samt til verktøyer og fasiliteter for lagring og databehandling.
- 9) På romområdet utøver Unionen sin myndighet i samsvar med artikkel 4 nr. 3 i TEUV. Kommisjonen bør sikre sammenheng i den virksomheten som utføres innenfor rammen av programmet.
- 10) Selv om en rekke medlemsstater har tradisjon for aktive, romrelaterte industrier, bør man anerkjenne behovet for å utvikle og bygge ut romindustrien i medlemsstatene med ny kapasitet samt behovet for å møte utfordringene som det «nye rommet» («New Space») innebærer for den tradisjonelle romindustrien. Det bør fremmes tiltak for å utvikle romindustriens kapasitet i hele Unionen og lette samarbeidet på tvers av den aktive romindustrien i alle medlemsstater.

⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) 2018/1046 av 18. juli 2018 om finansielle regler for Unionens alminnelige budsjett, om endring av forordning (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 og beslutning nr. 541/2014/EU og om oppheving av forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 (EUT L 193 av 30.7.2018, s. 1).

- 11) Tiltakene i programmet bør bygge på og dra nytte av nasjonal og europeisk kapasitet som eksisterer på det tidspunktet tiltaket utføres.
- 12) På grunn av programmets omfang og dets potensial for å bidra til å løse globale utfordringer, har romvirksomheten en sterk internasjonal dimensjon. I nært samarbeid med medlemsstatene og med deres godkjenning kan de relevante organene i programmet delta i spørsmål som gjelder programmet, i internasjonalt samarbeid og med sikte på å samarbeide i relevante sektororganer i De forente nasjoner (FN). Med hensyn til spørsmål som gjelder programmet, kan Kommisjonen på vegne av Unionen og på dens ansvarsområde samordne virksomheten på internasjonalt plan, særlig for å forsvare interessene til Unionen og medlemsstatene i internasjonale fora, blant annet med hensyn til frekvenser i forbindelse med programmet, uten at det berører medlemsstatens myndighet på dette området. Det er særlig viktig for Unionen, representert ved Kommisjonen, å samarbeide i organene i det internasjonale Cospas-Sarsat-programmet.
- 13) Internasjonalt samarbeid er av avgjørende betydning for å fremme Unionens rolle som en global aktør i romsektoren samt Unionens teknologi og industri, idet det fremmer rettferdig konkurranse på internasjonalt plan, samtidig som det tas hensyn til behovet for å sikre gjensidighet i partenes rettigheter og forpliktelser og å oppmuntre til samarbeid på opplæringsområdet. Det internasjonale samarbeidet er et viktig element i romstrategien for Europa, som fastsatt av Kommisjonen i dens melding av 26. oktober 2016. Kommisjonen bør bruke programmet til å bidra til og dra nytte av internasjonalt arbeid gjennom initiativer, til å fremme europeisk teknologi og industri internasjonalt, for eksempel bilateral dialog, industriseminarer og støtte til internasjonalisering av SMB-er, og til å lette adgangen til internasjonale markeder og fremme rettferdig konkurranse, og på den måten også stimulere til initiativer til økonomisk diplomati. Europeiske initiativer til romdiplomati bør være helt forenlige med og utfylle Unionens eksisterende politikk, prioriteringer og instrumenter, samtidig som Unionen må spille en sentral rolle sammen med medlemsstatene for å kunne forbli ledende på internasjonalt plan.
- 14) Uten at det berører medlemsstatenes myndighet, bør Kommisjonen, sammen med Unionens høyrepresentant for utenrikssaker og sikkerhetspolitikk («høyrepresentanten») og i nært samarbeid med medlemsstatene, fremme ansvarlig atferd i rommet i forbindelse med gjennomføringen av programmet, herunder å redusere spredningen av romsøppel. Kommisjonen bør også undersøke mulighetene for at Unionen kan godkjenne rettighetene og forpliktelsene som er fastsatt i de relevante FN-traktatene og -konvensjonene og eventuelt legge fram hensiktsmessige forslag.
- 15) Programmet har lignende mål til felles med andre unionsprogrammer, særlig Horisont Europa, opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/695⁽³⁾, InvestEU-programmet opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/523⁽⁴⁾, Det europeiske forsvarsfondet opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/697⁽⁵⁾ og fond omfattet av en forordning som fastsetter felles bestemmelser om Det europeiske fond for regionutvikling, Det europeiske sosialfond pluss, utjevningfondet, fondet for rettferdig overgang, Det europeiske hav-, fiskeri- og akvakulturfond og finansielle regler for disse samt asyl- og migrasjonsfondet, fondet for indre sikkerhet og ordningen for økonomisk støtte til grenseforvaltning og visa («forordningen om felles bestemmelser»). Det bør derfor fastsettes kumulativ finansiering fra disse programmene, forutsatt at de ikke dekker de samme utgiftspostene, særlig gjennom ordninger for komplementær finansiering fra unionsprogrammer dersom forvaltningsreglene tillater det, enten i rekkefølge, vekselvis eller gjennom en kombinasjon av midler, herunder felles finansiering av tiltak, der det om mulig tillates innovasjonspartnerskap og blandingsoperasjoner. Ved gjennomføringen av programmet bør Kommisjonen derfor fremme synergier med andre tilknyttede unionsprogrammer og finansielle instrumenter, som om mulig vil tillate tilgang til risikofinansiering, innovasjonspartnerskap og kumulativ eller blandet finansiering. Kommisjonen bør også sikre synergier og sammenheng mellom løsningene som er utarbeidet innenfor rammen av disse programmene, særlig Horisont Europa, og løsningene som er utarbeidet innenfor rammen av programmet.

⁽³⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/695 av 28. april 2021 om opprettelse av Horisont Europa – rammeprogrammet for forskning og innovasjon, om fastsettelse av dets regler for deltakelse og formidling, og om oppheving av forordning (EU) nr. 1290/2013 og forordning (EU) nr. 1291/2013 (EUT L 170 av 12.5.2021, s. 1).

⁽⁴⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 2021/523 av 24. mars 2021 om opprettelse av InvestEU-programmet og om endring av forordning (EU) nr. 2015/1017 (EUT L 107 av 26.3.2021, s. 30).

⁽⁵⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 2021/697 av 29. april 2021 om opprettelse av Det europeiske forsvarsfondet og om oppheving av forordning (EU) 2018/1092 (EUT L 170 av 12.5.2021, s. 149).

- 16) I samsvar med artikkel 191 nr. 3 i finansforordningen skal under ingen omstendigheter de samme kostnadene finansieres to ganger i Unionens budsjett.
- 17) Programmets politiske mål vil også bli håndtert som finansieringsberettigede områder og investeringsoperasjoner gjennom finansielle instrumenter og budsjettgarantier under InvestEU-programmet, særlig innenfor rammen av politikkområdene bærekraftig infrastruktur og forskning, innovasjon og digitalisering. Økonomisk støtte bør benyttes til å møte markedssvikt eller ugunstige investeringsforhold på en forholdsmessig måte, og tiltakene bør ikke overlappe hverandre, fortrenge privat finansiering eller vri konkurransen i det indre markedet. Tiltakene bør ha en klar europeisk merverdi.
- 18) Sammenhengen og synergiene mellom Horisont Europa og programmet bør fremme en konkurransedyktig og innovativ europeisk romsektor, styrke Europas autonomi i forbindelse med tilgang til og bruk av rommet i et sikkert og sikret miljø, og styrke Europas rolle som en global aktør. Banebrytende løsninger i Horisont Europa vil bli støttet av data og tjenester som gjøres tilgjengelig for forsknings- og innovasjonsfelleskapet gjennom programmet.
- 19) For å maksimere det samfunnsøkonomiske utbyttet av programmet er det viktig å vedlikeholde avanserte systemer, oppgradere dem for å imøtekomme nye behov hos brukerne samt at det skjer ny utvikling i sektoren for rombaserte anvendelser nedstrøms. Unionen bør støtte virksomhet knyttet til forskning og teknologisk utvikling eller de tidlige fasene av utviklingen knyttet til infrastrukturer som er opprettet innenfor rammen av programmet, samt forskning og utvikling knyttet til anvendelser og tjenester basert på systemene som er opprettet innenfor rammen av programmet, for derved å stimulere til økonomisk oppstrøms- og nedstrømsvirksomhet. Det passende instrumentet på Unionsplan til å finansiere denne forsknings- og innovasjonsvirksomheten er Horisont Europa. En meget spesifikk del av utviklingsvirksomheten bør imidlertid finansieres over budsjettet som er avsatt for Galileo- og EGNOS-programmene i henhold til denne forordningen, særlig dersom denne virksomheten gjelder grunnleggende elementer som brikkesett og mottakere som er kompatible med Galileo, som vil gjøre det lettere å utvikle anvendelser innen ulike økonomiske sektorer. Slik finansiering bør likevel ikke gå ut over oppbyggingen eller driften av infrastrukturen som opprettes innenfor rammen av dette programmet.
- 20) For å sikre den framtidige konkurranseevnen til den europeiske romindustrien bør programmet støtte utviklingen av avansert kompetanse på romrelaterte områder samt støtte utdannings- og opplæringsvirksomhet og fremme like muligheter, herunder likestilling mellom kvinner og menn, for å kunne utnytte det fulle potensialet til unionsborgerne på dette området.
- 21) Infrastrukturen som er beregnet på programmet, kan kreve ytterligere forskning og innovasjon, som kan støttes under Horisont Europa med henblikk på sammenheng med ESAs virksomhet på dette området. Synergier med Horisont Europa bør sikre at romsektorens forsknings- og innovasjonsbehov identifiseres og fastsettes som et ledd i den strategiske planleggingsprosessen for forskning og innovasjon. Romdata og -tjenester som gjøres fritt tilgjengelige av programmet, vil bli brukt til å utvikle banebrytende løsninger gjennom forskning og innovasjon, herunder i Horisont Europa, til støtte for Unionens politiske prioriteringer. Den strategiske planleggingsprosessen innenfor rammen av Horisont Europa vil identifisere forsknings- og innovasjonsvirksomhet som bør gjøre bruk av infrastruktur eid av Unionen, for eksempel Galileo, EGNOS og Copernicus. Forskningsinfrastrukturene, særlig feltobservasjonsnettverkene, vil utgjøre vesentlige deler av feltobservasjonsinfrastrukturen som danner grunnlaget for Copernicus-tjenestene.
- 22) Det er viktig at Unionen eier alle materielle og immaterielle eiendeler som skapes eller utvikles gjennom offentlige anskaffelser som den finansierer som en del av programmet. For å sikre fullt samsvar med alle grunnleggende rettigheter knyttet til eiendomsrett bør nødvendige avtaler inngås med alle eksisterende eiere. Unionens eiendomsrett bør ikke påvirke Unionens mulighet til, i samsvar med denne forordningen og der det anses som hensiktsmessig i det enkelte tilfellet, å gjøre disse eiendelene tilgjengelige for tredjeparter eller avhende dem.
- 23) For å oppmuntre til størst mulig bruk av tjenestene som tilbys i programmet, vil det være nyttig å framheve at data, informasjon og tjenester leveres uten garanti, uten at det berører forpliktelsene som er pålagt gjennom rettslig bindende bestemmelser.

- 24) Når Kommisjonen utfører visse ikke-regulerte oppgaver, bør den ved behov kunne søke nødvendig teknisk bistand hos visse eksterne parter. Andre enheter som deltar i den offentlige styringen av programmet, bør også kunne benytte samme tekniske bistand ved utførelse av oppgavene de er tildelt i henhold til denne forordningen.
- 25) I denne forordningen fastsettes en finansiell ramme for hele programmets varighet, og den skal utgjøre det viktigste referansebeløpet for Europaparlamentet og Rådet under den årlige budsjettbehandlingen, som definert i nr. 18 i den tverrinstitusjonelle avtalen av 16. desember 2020 mellom Europaparlamentet, Rådet for Den europeiske union og Kommisjonen om budsjett disiplin, samarbeid i budsjettsaker og god økonomistyring, samt om nye egne midler, herunder et veikart for innføring av nye egne midler⁽⁶⁾.
- 26) Ettersom det er viktig å håndtere klimaendringene i samsvar med EUs forpliktelser til å gjennomføre Paris-avtalen vedtatt i henhold til De forente nasjoners rammekonvensjon om klimaendring⁽⁷⁾ og forpliktelsen med hensyn til FNs bærekraftsmål, bør tiltakene i dette programmet bidra til å integrere klimatiltak og til å nå et overordnet mål om minst 30 % av utgiftene i EUs budsjett til støtte for klimamål. Under forberedelsen og gjennomføringen av programmet bør det identifiseres relevante tiltak som bør vurderes på nytt i forbindelse med de relevante evalueringene og gjennomgåelsene. Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen vil samarbeide om en effektiv, åpen og omfattende metode som skal fastsettes av Kommisjonen, for å vurdere pengebruken under alle flerårige finansielle rammeprogrammer til mål knyttet til biologisk mangfold, samtidig som det tas hensyn til eksisterende overlapp mellom klimamålene og målene knyttet til biologisk mangfold.
- 27) Inntektene som genereres av programmets komponenter, bør tilfalle Unionen for delvis å kompensere for investeringene som allerede er gjort, og disse inntektene bør brukes til å støtte oppnåelsen av målene for programmet. Av samme grunn bør det være mulig å fastsette en ordning for inntektsdeling i de kontraktene som eventuelt inngås med enheter i privat sektor.
- 28) Finansforordningen gjelder for programmet. Finansforordningen fastsetter regler for gjennomføringen av Unionens budsjett, herunder regler for tilskudd, priser, anskaffelse, indirekte forvaltning, finansielle instrumenter, budsjettgarantier, finansiell støtte og betaling av eksterne eksperter.
- 29) Ettersom programmet i prinsippet finansieres av Unionen, bør anskaffelsesavtaler som inngås innenfor rammen av programmet for virksomhet som programmet finansierer, være i samsvar med unionsreglene. I den forbindelse bør Unionen også være ansvarlig for å definere hvilke mål som skal nås med hensyn til offentlige anskaffelser. Finansforordningen fastsetter at Kommisjonen på grunnlag av resultatene av en forhånds vurdering skal kunne ha tillit til systemene og prosedyrene som brukes av de personene eller enhetene som forvalter unionsmidler. Særlige justeringer av disse reglene, samt ordninger om forlengelse av de eksisterende avtalene, bør defineres i den tilsvarende rammeavtalen om finansielt partnerskap (FFPA) eller bidragsavtalen.
- 30) Programmet bygger på komplekse teknologier som hele tiden er i forandring. Bruken av slike teknologier medfører usikkerhet og risiko for offentlige kontrakter som inngås innenfor rammen av programmet, i den grad disse kontraktene gjelder langsiktige utstys- eller tjenesteforpliktelser. Særlige tiltak for offentlige kontrakter kreves derfor i tillegg til reglene fastsatt i finansforordningen. Det bør derfor være mulig å tildele en betinget flerfasekontrakt, på visse vilkår endre kontrakten under dens løpetid ved et kontraktstillegg, eller pålegge en viss minstegrad av bruk av underleverandører, særlig for å gjøre det mulig for SMB-er og nystartede foretak å delta. På grunn av den tekniske usikkerheten som kjennetegner programmets komponenter, kan prisene på offentlige innkjøpsavtaler ikke alltid vurderes nøyaktig, og det bør derfor være mulig å inngå avtaler uten at det angis faste og endelige priser, samtidig som de fastsetter vilkår for å verne Unionens økonomiske interesser.

⁽⁶⁾ EUT L 433 I av 22.12.2020, s. 28.

⁽⁷⁾ EUT L 282 av 19.10.2016, s. 4.

- 31) For å fremme offentlig etterspørsel og innovasjon i offentlig sektor bør programmet fremme bruken av dets data, informasjon og tjenester for å støtte industriens og SMB-enes utvikling av tilpassede løsninger på regionalt og lokalt plan gjennom romrelaterte innovasjonspartnerskap, som nevnt i nr. 7 i vedlegg I til finansforordningen, slik at det blir mulig å dekke alle trinn fra utvikling og til innføring og anskaffelse av tilpassede, samvirkende romløsninger for offentlige tjenester.
- 32) For at målene i programmet skal nås, er det ved behov viktig å kunne ha tilgang til kapasitet som tilbys av offentlige og private foretak i Unionen som er aktive på romområdet, og også å kunne arbeide på internasjonalt plan med tredjeland og internasjonale organisasjoner. Derfor bør det fastsettes mulighet til å bruke alle relevante verktøyer og forvaltningsmetoder fastsatt i TEUV og finansforordningen og felles prosedyrer for anskaffelser.
- 33) Særlig når det gjelder tilskudd, har erfaringen vist at utbredelse hos brukere og i markedet og generell oppsøkende virksomhet fungerer bedre når det gjøres desentralisert, enn ovenfra og ned av Kommisjonen. Kuponger, som er en form for økonomisk støtte fra en tilskuddsmottaker til tredjeparter, er blant de tiltakene som har vært mest vellykket for nyinntredere og SMB-er. De har imidlertid blitt hindret av det taket for økonomisk støtte som er fastsatt i finansforordningen. Dette taket bør derfor heves for programmet for å holde tritt med det voksende potensialet for markedsanvendelse i romsektoren.
- 34) Finansieringsformene og gjennomføringsmetodene i henhold til denne forordningen bør velges på grunnlag av deres evne til å nå spesifikke mål for tiltakene og til å gi resultater, idet det tas særlig hensyn til kontrollkostnadene, den administrative byrden og forventet risiko for manglende overholdelse. Dette bør omfatte vurderinger av bruken av engangsbetalinger, faste beløp og enhetskostnader samt finansiering som ikke er knyttet til kostnader, som nevnt i artikkel 125 nr. 1 i finansforordningen.
- 35) I henhold til rådsbeslutning 2013/755/EU⁽⁸⁾ er personer og enheter som er etablert i oversjøiske land eller territorier, berettiget til finansiering i samsvar med programmets regler og formål, og med eventuelle ordninger som gjelder for medlemsstaten som det oversjøiske landet eller territoriet er knyttet til.
- 36) Horisontale finansielle regler vedtatt av Europaparlamentet og Rådet med hjemmel i artikkel 322 i TEUV gjelder for denne forordningen. Disse reglene er fastsatt i finansforordningen og fastsetter særlig prosedyren for å utarbeide og gjennomføre budsjettet gjennom tilskudd, anskaffelse, priser og indirekte gjennomføring, og sørger for kontroll av økonomiske aktørers ansvar. Regler vedtatt med hjemmel i artikkel 322 i TEUV omfatter også en generell ordning med betingethet for å beskytte Unionens budsjett.
- 37) I samsvar med finansforordningen, europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 883/2013⁽⁹⁾ og rådsforordning (EF, Euratom) nr. 2988/95⁽¹⁰⁾, (Euratom, EF) nr. 2185/96⁽¹¹⁾ og (EU) 2017/1939⁽¹²⁾ skal Unionens finansielle interesser vernes ved forholdsmessige tiltak, blant annet tiltak knyttet til forebygging, avdekking, oppretting og etterforskning av uregelmessigheter, herunder bedrageri, til inndrivelse av tapte midler, midler som er urettmessig utbetalt eller brukt feilaktig og, når det er hensiktsmessig, ilegging av administrative sanksjoner. Særlig har Det europeiske kontoret for bedrageribekjempelse (OLAF), i samsvar med forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 og forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013, myndighet til å utføre administrative undersøkelser, inkludert kontroller på stedet og inspeksjoner, med sikte på å fastslå om det har forekommet bedrageri, korrupsjon eller annen ulovlig virksomhet som påvirker Unionens finansielle interesser. Den europeiske påtalemyndigheten (EPPO) har i samsvar med forordning (EU) 2017/1939 myndighet til å etterforske og rettsforfølge straffbare forhold som påvirker Unionens

⁽⁸⁾ Rådsbeslutning 2013/755/EU av 25. november 2013 om assosieringen av de oversjøiske land og territorier med Den europeiske union («assosieringsbeslutningen») (EUT L 344 av 19.12.2013, s. 1).

⁽⁹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 av 11. september 2013 om undersøkelser som foretas av Det europeiske kontor for bedrageribekjempelse (OLAF), og om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1073/1999 og rådsforordning (Euratom) nr. 1074/1999 (EUT L 248 av 18.9.2013, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Rådsforordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 av 18. desember 1995 om beskyttelse av De europeiske fellesskaps økonomiske interesser (EFT L 312 av 23.12.1995, s. 1).

⁽¹¹⁾ Rådsforordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 av 11. november 1996 om kontroll og inspeksjon på stedet som foretas av Kommisjonen for å verne De europeiske fellesskaps økonomiske interesser mot bedrageri og andre uregelmessigheter (EFT L 292 av 15.11.1996, s. 2).

⁽¹²⁾ Rådsforordning (EU) 2017/1939 av 12. oktober 2017 om gjennomføring av styrket samarbeid om opprettelse av Den europeiske påtalemyndighet («EPPO») (EUT L 283 av 31.10.2017, s. 1).

økonomiske interesser, som fastsatt i europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2017/1371⁽¹³⁾. I samsvar med finansforordningen skal enhver person eller enhet som mottar midler fra Unionen, samarbeide fullt ut om å verne Unionens finansielle interesser, gi Kommisjonen, OLAF og Revisjonsretten, og EPPO for medlemsstater som deltar i styrket samarbeid i henhold til forordning (EU) 2017/1939, de rettighetene og den tilgangen som er nødvendig, og sikre at eventuelle tredjeparter som deltar i forvaltningen av unionsmidler, gir tilsvarende rettigheter.

- 38) Medlemmer av Det europeiske frihandelsforbund (EFTA) som er medlemmer av Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS), tiltredende land, kandidatland og potensielle kandidatland samt land som omfattes av den europeiske naboskapspolitikken, kan delta i programmet, unntatt Galileo, EGNOS, GOVSATCOM og delkomponenten SST, i samsvar med sine respektive avtaler. Andre tredjeland kan også delta i programmet, unntatt Galileo, EGNOS, GOVSATCOM og delkomponenten SST, på grunnlag av en avtale som skal inngås i samsvar med artikkel 218 i TEUV. Galileo og EGNOS bør være åpne for deltakelse for medlemmene av EFTA som er medlemmer av EØS, i samsvar med vilkårene i avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde⁽¹⁴⁾. Andre tredjeland kan delta i Galileo og EGNOS på grunnlag av en avtale som skal inngås i samsvar med artikkel 218 i TEUV. GOVSATCOM bør være åpent for ethvert tredjeland på grunnlag av en avtale som skal inngås i samsvar med artikkel 218 i TEUV.
- 39) Det bør innføres en egen bestemmelse i denne forordningen om at tredjeland skal gi nødvendige rettigheter og tilgang til den ansvarlige anvisningsberettigede, OLAF og Revisjonsretten, slik at de kan utøve sin myndighet fullt ut.
- 40) Internasjonale organisasjoner som ikke har sitt hovedkontor i Unionen og ønsker tilgang til SST-tjenestene som ikke er offentlig tilgjengelige, bør måtte inngå en avtale i samsvar med artikkel 218 i TEUV. Internasjonale organisasjoner som har sitt hovedkontor i Unionen og er offentlige eiere og operatører av romfartøyer, bør anses som kjernebrukere av SST.
- 41) Offentlig tilgjengelig informasjon for SST-tjenester bør forstås som all informasjon en bruker har et rimelig grunnlag for å betrakte som lovlig tilgjengelig. SST-tjenester for antikollisjon, tilbakevending og fragmentering er basert på ekstern, offentlig tilgjengelig SST-informasjon som er tilgjengelig etter en anmodning om tilgang. Følgelig bør SST-tjenester for antikollisjon, tilbakevending og fragmentering forstås som å være offentlig tilgjengelige tjenester, og bør ikke kreve at det inngås en avtale i samsvar med artikkel 218 i TEUV. Potensielle brukere bør kunne få tilgang til disse tjenestene på anmodning.
- 42) God offentlig styring av programmet krever en klar ansvars- og oppgavefordeling mellom de forskjellige involverte enhetene for å unngå unødvendig overlapp og redusere kostnadsoverskridelser og forsinkelser. Alle aktører som medvirker i styringen, bør på sitt kompetanseområde og i samsvar med sine ansvarsområder bidra til at målene i programmet nås.
- 43) Medlemsstatene har lenge vært aktive innen romfart. De har systemer, infrastruktur, nasjonale byråer og organer knyttet til romfart. De kan derfor gi et viktig bidrag i programmet, særlig når det gjelder gjennomføringen. De kan samarbeide med Unionen for å fremme programmets tjenester og anvendelsesområder. Kommisjonen vil muligens kunne mobilisere midlene som står til rådighet for medlemsstatene, dra nytte av deres bistand og, med forbehold for gjensidig avtalte vilkår, overlate ikke-regulerte oppgaver til medlemsstatene i forbindelse med gjennomføringen av programmet. De berørte medlemsstatene bør dessuten treffe alle nødvendige tiltak for å sikre vern av bakkestasjonene som er etablert på deres territorier. I tillegg bør medlemsstatene og Kommisjonen samarbeide seg imellom og med relevante internasjonale organer og reguleringsmyndigheter for å sikre at frekvensene som er nødvendige for programmet, er tilgjengelig

⁽¹³⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2017/1371 av 5. juli 2017 om strafferettslig bekjempelse av bedrageri mot Unionens økonomiske interesser (EUT L 198 av 28.7.2017, s. 29).

⁽¹⁴⁾ EFT L 1 av 3.1.1994, s. 3.

og vernet på tilstrekkelig nivå slik at anvendelser basert på dette systemet kan utvikles og gjennomføres til fulle basert på de tjenestene som tilbys, i samsvar med europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 243/2012/EU⁽¹⁵⁾.

- 44) Som ansvarlig for å fremme Unionens allmenne interesser påhviler det Kommisjonen å gjennomføre programmet, ta det overordnede ansvaret og fremme bruken av det. For å sikre best mulig utnyttelse av ressurser og kompetanse hos de ulike berørte partene bør Kommisjonen i begrunnede tilfeller kunne overlate visse oppgaver til andre enheter. Ettersom Kommisjonen har det overordnede ansvaret for programmet, bør den fastsette de viktigste tekniske og driftsmessige kravene som er nødvendige for å utvikle systemer og tjenester. Det bør den gjøre etter å ha rådspurt medlemsstatenes eksperter, brukere og andre relevante berørte parter. Til slutt bør Kommisjonen sikre sammenheng mellom de typene virksomhet som gjennomføres innenfor rammen av programmet, idet det bemerkes at i samsvar med artikkel 4 nr. 3 i TEUV bør ikke Unionens utøvelse av myndighet på romområdet medføre at medlemsstatene hindres i å utøve sin myndighet.
- 45) Oppgaven til Den europeiske unions byrå for romprogrammet («byrået»), som erstatter og etterfølger Det europeiske GNSS-byrå opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 912/2010⁽¹⁶⁾, er å bidra til programmet, særlig med hensyn til sikkerhetsakkreditering samt markedsutvikling og utvikling av anvendelser nedstrøms. Visse oppgaver knyttet til disse områdene bør derfor tildeles byrået. Særlig med hensyn til sikkerhet, og på grunn av byråets erfaring på dette området, bør byrået være ansvarlig for sikkerhetsakkrediteringsoppgavene for alle unionstiltak i romsektoren. På grunnlag av sine positive resultater med hensyn til å fremme bruker- og markedsutbredelsen av Galileo og EGNOS, bør byrået også gis ansvar for virksomhet i forbindelse med brukerutbredelse av andre programkomponenter enn Galileo og EGNOS, samt virksomhet for utvikling av nedstrømsanvendelser for alle programmets komponenter. Dette vil gjøre byrået i stand til å dra nytte av stordriftsfordeler og gi mulighet for utvikling av anvendelser basert på flere av programmets komponenter (integert anvendelse). Denne virksomheten bør imidlertid ikke berøre tjenesten og virksomheten i forbindelse med brukerutbredelse som Kommisjonen har overlatt til bemyndigede enheter under Copernicus. Bemyndigelsen av utvikling av nedstrømsanvendelser til byrået bør ikke være til hinder for at andre bemyndigede enheter kan utvikle nedstrømsanvendelser. Videre bør byrået utføre de oppgavene som Kommisjonen gir den gjennom en eller flere bidragsavtaler i henhold til en FFPA som dekker andre særlige oppgaver knyttet til programmet. Når byrået tildeles oppgaver, bør også tilstrekkelige menneskelige, administrative og økonomiske ressurser stilles til rådighet.
- 46) I visse behørig berettigede tilfeller bør byrået kunne overlate visse oppgaver til medlemsstatene eller grupper av medlemsstater. Denne bemyndigelsen bør begrenses til virksomhet som byrået ikke har kapasitet til å utføre selv, og bør ikke berøre styringen av programmet og tildelingen av oppgaver som definert i denne forordningen.
- 47) Galileo og EGNOS er komplekse systemer som krever stor grad av samordning. Ettersom de utgjør programmets komponenter, bør denne samordningen utføres av en EU-institusjon eller et EU-organ. På bakgrunn av den ekspertisen som er utviklet de siste årene, er byrået det organet som er best egnet til å samordne alle oppgaver knyttet til driften av disse systemene, bortsett fra når det gjelder internasjonalt samarbeid. Byrået bør derfor gis myndighet til å forvalte driften av EGNOS og Galileo. Dette betyr imidlertid ikke at byrået bør utføre alle oppgaver knyttet til driften av disse systemene alene. Det kan dra nytte av ekspertisen hos andre enheter, særlig ESA. Dette bør omfatte virksomhet knyttet

⁽¹⁵⁾ Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 243/2012/EF av 14. mars 2012 om opprettelse av et flerårig program for radiospektrumpolitikk (EUT L 81 av 21.3.2012, s. 7).

⁽¹⁶⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 912/2010 av 22. september 2010 om opprettelse av det europeiske GNSS-byrå, og om oppheving av rådsforordning (EF) nr. 1321/2004 om opprettelse av strukturer for forvaltning av europeiske programmer for satellitt basert radionavigasjon og om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 683/2008 (EUT L 276 av 20.10.2010, s. 11).

til systemutvikling samt utforming og utvikling av deler av bakkesegmentet og satellitter, som kan overlates til ESA. Tildelingen av oppgaver til andre enheter bygger på disse enhetenes kompetanse, og det bør medføre at dobbeltarbeid unngås.

- 48) ESA er en internasjonal organisasjon med omfattende ekspertise på romområdet som inngikk en rammeavtale med Det europeiske fellesskap i 2004 («rammeavtalen av 2004»)(¹⁷). Den er derfor en viktig samarbeidspartner i gjennomføringen av programmet, som det bør opprettes hensiktsmessige forbindelser med. Med hensyn til dette, og i samsvar med finansforordningen, bør Kommisjonen inngå en FFPA med ESA og byrået som omfatter alle finansielle forhold mellom Kommisjonen, byrået og ESA, sikrer at de er forenlige, og at de er i samsvar med rammeavtalen av 2004, særlig med dens artikkel 2 og 5. Ettersom ESA ikke er et unionsorgan og ikke er underlagt unionsretten, er det imidlertid avgjørende at det i en slik avtale er fastsatt at ESA treffer egnede tiltak for å sikre at Unionens og medlemsstatenes interesser vernes og, når det gjelder gjennomføring av budsjettet, at oppgavene ESA er tildelt, er i samsvar med beslutningene truffet av Kommisjonen. Avtalen bør også inneholde alle bestemmelser som er nødvendige for å verne Unionens økonomiske interesser.
- 49) Det europeiske satellittsenter (SATCEN), som fungerer som en europeisk selvstendig kapasitet og sørger for tilgang til informasjon og tjenester fra driften av relevant rominfrastruktur og sikkerhetsdata, ble anerkjent allerede i forbindelse med gjennomføringen av europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 541/2014/EU(¹⁸).
- 50) Med henblikk på en strukturell integrering av brukerrepresentasjonen i styringen av GOVSATCOM og en samling av brukernes behov og krav på tvers av nasjonale og sivil-militære grenser kan de relevante EU-enhetene som er tett på brukerne, for eksempel Det europeiske forsvarsbyrå, Det europeiske grense- og kystvaktbyrå (Frontex), Det europeiske sjøsikkerhetsbyrå, EUs fiskerikontrollbyrå, Den europeiske unions byrå for politisamarbeid, den militære planleggings- og gjennomføringskapasiteten / den sivile planleggings- og gjennomføringskapasiteten samt senteret for samordning av innsats i katastrofesituasjoner, ha samordningsroller for bestemte brukergrupper. På et aggregert plan bør byrået samordne brukerrelaterte aspekter for sivile brukerfellesskap og kan overvåke operativ bruk, etterspørsel, oppfyllelse av krav samt nye behov og krav.
- 51) På grunn av betydningen av romrelatert virksomhet for Unionens økonomi og unionsborgernes liv, de doble bruksområdene for systemene og for anvendelsene som er basert på disse systemene, bør det å oppnå og opprettholde en høy grad av sikkerhet prioriteres høyt i programmet, særlig for å verne Unionens og medlemsstatenes interesser, også med hensyn til gradert informasjon og annen sensitiv ikke-gradert informasjon.
- 52) Med forbehold for medlemsstatenes rettigheter når det gjelder nasjonal sikkerhet, bør Kommisjonen og høyrepresentanten innenfor sitt respektive ansvarsområde sørge for sikkerheten i programmet i samsvar med denne forordningen og dersom det er relevant, rådsbeslutning (FUSP) 2021/698(¹⁹).
- 53) Ettersom den europeiske tjenesten for utenriksforbindelser (EEAS) innehar særlig ekspertise og jevnlig har kontakt med myndighetene i tredjeland og internasjonale organisasjoner, kan den bistå Kommisjonen i utførelsen av visse av dens oppgaver knyttet til sikkerheten ved programmet når det gjelder forbindelsene med tredjeland, i samsvar med rådsbeslutning 2010/427/EU(²⁰).

(¹⁷) EUT L 261 av 6.8.2004, s. 64.

(¹⁸) Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 541/2014/EU av 16. april 2014 om opprettelse av en ramme for støtte til overvåking og sporing i rommet (EUT L 158 av 27.5.2014, s. 227).

(¹⁹) Rådsbeslutning (FUSP) 2021/698 av 30. april 2021 om sikkerheten til systemer og tjenester som innføres, drives og brukes innenfor rammen av Unionens romprogram, som kan påvirke Unionens sikkerhet, og om oppheving av beslutning 2014/496/FUSP (EUT L 170 av 12.5.2021, s. 178).

(²⁰) Rådsbeslutning av 26. juli 2010 om fastsettelse av organisering og virkemåte for den europeiske tjeneste for utenriksforbindelser (2010/427/EU) (EUT L 201 av 3.8.2010, s. 30).

- 54) Med forbehold for medlemsstatenes eneansvar for nasjonal sikkerhet, som fastsatt i artikkel 4 nr. 2 i TEUV, og medlemsstatenes rett til å verne sine grunnleggende sikkerhetsinteresser i samsvar med artikkel 346 i TEUV, bør det etableres spesifikk sikkerhetsforvaltning for å sikre smidig gjennomføring av programmet. Denne forvaltningen bør bygge på tre hovedprinsipper. For det første er det av avgjørende betydning at det i så stor grad som mulig tas hensyn til medlemsstatenes omfattende og unike erfaring i sikkerhetsspørsmål. For det andre bør driftsfunksjoner skilles fra sikkerhetsakkrediteringsfunksjoner, for å hindre interessekonflikter og eventuelle mangler med hensyn til bruk av sikkerhetsregler. For det tredje er enheten med ansvar for å forvalte alle eller deler av programmets komponenter også best egnet til å forvalte sikkerheten i de oppgavene den er tildelt. Sikkerheten i programmet vil bygge på erfaringen fra gjennomføringen av Galileo, EGNOS og Copernicus gjennom de siste årene. God forvaltning av sikkerheten krever også at rollene er fordelt hensiktsmessig mellom de forskjellige aktørene. Ettersom den er ansvarlig for programmet, bør Kommisjonen, uten at det berører medlemsstatenes rettigheter når det gjelder nasjonal sikkerhet, fastsette de generelle sikkerhetskravene som skal gjelde for hver enkelt av programmets komponenter.
- 55) Cybersikkerheten i europeiske rominfrastrukturer, både på bakken og i rommet, er avgjørende for å sikre kontinuitet i driften av systemene og kontinuitet i tjenesten. Behovet for å beskytte systemene og deres tjenester mot cyberangrep, herunder ved å ta i bruk nye teknologier, bør derfor behørig hensyntas når det fastsettes sikkerhetskrav.
- 56) Kommisjonen bør etter risiko- og trusselanalysen fastsette en struktur for sikkerhetsovervåking, dersom det er relevant. Denne strukturen for sikkerhetsovervåking bør være den enheten som følger de instruksene som er utarbeidet innenfor virkeområdet for beslutning (FUSP) 2021/698. Når det gjelder Galileo, bør dette organet være Galileos sikkerhetsovervåkingssenter. Når det gjelder gjennomføringen av beslutning (FUSP) 2021/698, bør sikkerhetsakkrediteringsstyrets rolle begrenses til å gi Rådet eller høyrepresentanten informasjon knyttet til sikkerhetsakkrediteringen av systemet.
- 57) I lys av programmets unike og komplekse art og tilknytningen til sikkerhet, bør anerkjente og veletablerte prinsipper følges med hensyn til sikkerhetsakkreditering. Det er derfor absolutt nødvendig at sikkerhetsakkrediteringsvirksomheten utøves på bakgrunn av Unionens og medlemsstatenes felles ansvar for sikkerheten, ved å forsøke å komme til enighet og å involvere alle parter som berøres av sikkerheten, og ved at det innføres en prosedyre for permanent risikoovervåking. Det er også viktig at den tekniske siden av sikkerhetsakkrediteringsvirksomheten overlates til fagfolk som er behørig kvalifisert for akkreditering av komplekse systemer, og som har et tilstrekkelig sikkerhetsklaringsnivå.
- 58) Gradert EU-informasjon (EUCI) skal håndteres i samsvar med sikkerhetsreglene fastsatt i rådsbeslutning 2013/488/EU⁽²¹⁾ og kommisjonsbeslutning (EU, Euratom) 2015/444⁽²²⁾. I samsvar med beslutning 2013/488/EU skal medlemsstatene overholde prinsippene og minstestandardene fastsatt i den, for å sikre at EUCI gis et tilsvarende vern.
- 59) For å sikre sikker informasjonsutveksling bør det inngås egnede avtaler for å sikre vern av EUCI som gis til tredjeland og internasjonale organisasjoner innenfor rammen av programmet.
- 60) Et viktig mål for programmet er å sikre at det er sikkert, samt styrke strategisk autonomi på tvers av nøkkelt teknologier og verdikjeder, samtidig som man bevarer en åpen økonomi, herunder fri og rettferdig handel, og drar nytte av de mulighetene som rommet gir for Unionens og medlemsstatenes sikkerhet. I særlige tilfeller krever dette målet at de nødvendige vilkårene for støtteberettigelse og deltakelse er fastsatt, for å sikre vern av integriteten, sikkerheten og robustheten i de operative systemene i Unionen. Dette bør ikke underminere behovet for konkurranseevne

⁽²¹⁾ Rådsbeslutning av 23. september 2013 om sikkerhetsregler for vern av graderte EU-opplysninger (2013/488/EU) (EUT L 274 av 15.10.2013, s. 1).

⁽²²⁾ Kommisjonsbeslutning (EU, Euratom) 2015/444 av 13. mars 2015 om sikkerhetsregler for vern av graderte EU-opplysninger (EUT L 72 av 17.3.2015, s. 53).

og kostnadseffektivitet. Ved vurderingen av rettssubjekter som er gjenstand for kontroll av et tredjeland eller en enhet i et tredjeland, bør Kommisjonen ta hensyn til prinsippene og kriteriene fastsatt i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/452⁽²³⁾.

- 61) Innenfor rammen av programmet er det visse opplysninger som selv om de ikke er graderte, skal behandles i samsvar med allerede gjeldende unionsrettsakter eller nasjonale lover og forskrifter, herunder ved å begrense formidlingen av dem.
- 62) Et stigende antall viktige økonomiske sektorer, særlig transport-, telekommunikasjons-, landbruks- og energisektoren, bruker i stadig større grad satellittnavigasjons- og jordobservasjonssystemer. Programmet bør utnytte synergiene mellom disse sektorene, idet det tas hensyn til fordelene som romteknologien gir disse sektorene, støtte utviklingen av kompatibelt utstyr og fremme utviklingen av relevante standarder og sertifiseringer. Synergiene mellom romvirksomheten og virksomhet knyttet til sikkerhet og forsvar i Unionen og medlemsstatene øker også. Full kontroll over satellittnavigasjon bør derfor kunne garantere Unionens teknologiske uavhengighet, også på lengre sikt for komponentene i infrastrukturen, og sikre dens strategiske autonomi.
- 63) Målet med Galileo er å opprette den første verdensomspennende infrastrukturen for satellittnavigasjon og posisjonsbestemmelse som særlig er utformet med tanke på sivil bruk, og som kan brukes av mange ulike offentlige og private aktører i Europa og verden for øvrig. Galileo er uavhengig av andre eksisterende og eventuelle framtidige systemer og bidrar dermed blant annet til Unionens strategiske autonomi. Andre generasjon av Galileo bør innføres gradvis før 2030, i første omgang med redusert driftskapasitet.
- 64) Målet med EGNOS er å forbedre kvaliteten på de åpne signalene fra eksisterende globale satellittnavigasjonssystemer, særlig signalene fra Galileo. Tjenestene som tilbys av EGNOS, bør fortrinnsvis dekke de av medlemsstatenes territorier som geografisk ligger i Europa, noe som i denne sammenheng innen utgangen av 2026 innbefatter Kypros, Azorene, Kanariøyene og Madeira. På luftfartsområdet bør alle disse territoriene dra nytte av EGNOS til flysikringstjenester for alle de ytelsesnivåene som støttes av EGNOS. Med forbehold for hva som er teknisk mulig, og med hensyn til sikkerheten for menneskeliv, kan på grunnlag av internasjonale avtaler det geografiske dekningsområdet til tjenestene som leveres av EGNOS, utvides til andre deler av verden. Med forbehold for europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1139⁽²⁴⁾ og den nødvendige overvåkingen av kvaliteten på Galileo-tjenesten for luftfartsformål, bør det bemerkes at selv om signalene fra Galileo effektivt kan brukes til å lette posisjonsbestemmelsen av luftfartøyer i alle flygefaser gjennom nødvendige korreksjonssystemer, herunder regionale og lokale avionikksystemer samt avionikksystemer om bord, er det bare regionale eller lokale korreksjonssystemer som EGNOS i Europa som kan utgjøre tjenester for lufttrafikkstyring (ATM) og flysikringstjenester (ANS). EGNOS' tjeneste for vern av menneskeliv bør leveres i samsvar med Den internasjonale organisasjon for sivil luftfarts gjeldende standarder («ICAO-standarder»).
- 65) Det er viktig å sikre at Galileo og EGNOS er bærekraftige samt kontinuiteten, tilgjengeligheten, nøyaktigheten, påliteligheten og sikkerheten i deres tjenester. I et skiftende miljø og et marked i hurtig utvikling bør også de fortsatt utvikle seg, og det bør utarbeides nye generasjoner av disse systemene, herunder videreutvikling av tilknyttede rom- og bakkesegmenter.

⁽²³⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/452 av 19. mars 2019 om opprettelse av en ramme for granskning av utenlandske direkteinvesteringer i Unionen (EUT L 79 I av 21.3.2019, s. 1).

⁽²⁴⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1139 av 4. juli 2018 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av Den europeiske unions flysikkerhetsbyrå, og om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2111/2005, (EF) nr. 1008/2008, (EU) nr. 996/2010 og (EU) nr. 376/2014, og europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/30/EU og 2014/53/EU, samt om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 552/2004 og (EF) nr. 216/2008 og rådsforordning (EØF) nr. 3922/91 (EUT L 212 av 22.8.2018, s. 1).

- 66) Termen «kommersiell tjeneste» brukt i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1285/2013⁽²⁵⁾ er ikke lenger egnet i lys av utviklingen av denne tjenesten. I stedet er det utpekt to forskjellige tjenester i Kommisjonens gjennomføringsbeslutning (EU) 2017/224⁽²⁶⁾, nemlig tjenesten for høy nøyaktighet og autentiseringstjenesten.
- 67) For at tjenestene skal kunne utnyttes best mulig, bør tjenestene fra Galileo og EGNOS være kompatible og ha samvirkingsevne seg imellom, herunder på brukernivå, og i størst mulig grad med andre satellittnavigasjonssystemer og med konvensjonelle radionavigasjonshjelpemidler der slik kompatibilitet og samvirkingsevne er fastsatt i en internasjonal avtale, uten at dette berører målet om Unionens strategiske autonomi.
- 68) I betraktning av den bakkebaserte infrastrukturens betydning for Galileo og EGNOS og dennes innvirkning på deres sikkerhet, bør bestemmelsen om infrastrukturens lokalisering foretas av Kommisjonen. Utplassering av systemenes bakkebaserte infrastruktur bør også i tiden framover følge en åpen prosess som sikrer innsyn, noe som eventuelt kan involvere byrået på bakgrunn av dets ansvarsområde.
- 69) For å maksimere den samfunnsøkonomiske nytten av Galileo og EGNOS og samtidig bidra til Unionens strategiske autonomi, særlig i følsomme sektorer og på sikkerhetsområdet, bør bruken av tjenestene som leveres av EGNOS og Galileo i annen unionspolitikk, fremmes også gjennom regulering når det er berettiget og gunstig. Tiltak for å oppmuntre til bruk av disse tjenestene i alle medlemsstater er også en viktig del av prosessen.
- 70) Programmets komponenter bør stimulere anvendelsen av digital teknologi i romsystemer, distribusjon av data og tjenester og utvikling nedstrøms. I den forbindelse bør det rettes særlig oppmerksomhet mot initiativene og tiltakene som Kommisjonen foreslo i sin melding av 14. september 2016 med tittelen «Connectivity for a Competitive Digital Single Market – Towards a European Gigabit Society» og meldingen av 14. september 2016 med tittelen «5G for Europe: An Action Plan».
- 71) Copernicus bør sikre selvstendig tilgang til miljøkunnskap og nøkkeltknologier for jordobservasjons- og geoinformasjonstjenester, og dermed støtte Unionen i å oppnå uavhengig beslutningstaking og tiltak på blant annet områdene miljø, klimaendring, hav og sjøfart, landbruk og distriktsutvikling, bevaring av kulturarv, sivil beredskap, overvåking av land og infrastruktur, sikkerhet og digital økonomi.
- 72) Copernicus bør bygge på, sikre kontinuiteten i og styrke virksomheten og resultatene i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 377/2014⁽²⁷⁾, som oppretter Unionens jordobservasjons- og overvåkingsprogram (Copernicus), og europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 911/2010⁽²⁸⁾, som oppretter forgjengeren, programmet for global overvåking av miljø og sikkerhet (GMES) og reglene for gjennomføringen av dets første operasjoner, idet det tas hensyn til den siste tidens utvikling innen forskning, teknologiske framskritt og innovasjoner som virker inn på jordobservasjonsområdet, samt utviklingen innen analyse av stordata og kunstig intelligens og tilknyttede strategier og initiativer på unionsplan, som skissert av Kommisjonen i dens hvitbok om kunstig intelligens av 19. februar 2020 med tittelen «A European approach to excellence and trust» og kommisjonsmeldingen av 19. februar 2020 med tittelen «A European strategy for data». Med sikte på utvikling av nye eiendeler bør Kommisjonen samarbeide tett med medlemsstatene, ESA, Den europeiske organisasjon for utnyttning av meteorologiske satellitter (EUMETSAT) og eventuelt andre enheter som har relevante rom- og felteiendeler. Copernicus bør i så stor grad som mulig utnytte kapasiteten til rombasert

⁽²⁵⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1285/2013 av 11. desember 2013 om oppbygging og drift av de europeiske satellittnavigasjonssystemene og om oppheving av rådsforordning (EF) nr. 876/2002 og europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 683/2008 (EUT L 347 av 20.12.2013, s. 1).

⁽²⁶⁾ Kommisjonens gjennomføringsbeslutning (EU) 2017/224 av 8. februar 2017 om fastsettelse av de tekniske og driftsmessige spesifikasjonene som gjør at den kommersielle tjenesten som tilbys av systemet opprettet innenfor Galileo-programmet, kan oppfylle funksjonen nevnt i artikkel 2 nr. 4 bokstav c) i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1285/2013 (EUT L 34 av 9.2.2017, s. 36).

⁽²⁷⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 377/2014 av 3. april 2014 om opprettelse av Copernicus-programmet og om oppheving av forordning (EU) nr. 911/2010 (EUT L 122 av 24.4.2014, s. 44).

⁽²⁸⁾ Europaparlaments og rådsforordning (EU) nr. 911/2010 av 22. september 2010 om det europeiske jordovervåkingsprogrammet (GMES) og dets første driftsfase (2011–2013) (EUT L 276 av 20.10.2010, s. 1).

jordobservasjon hos medlemsstatene, ESA, EUMETSAT og andre enheter, herunder kommersielle initiativer i Unionen, og slik bidra til utviklingen av en levedyktig kommersiell romsektor i Europa. Dersom det er gjennomførbart og hensiktsmessig, bør Copernicus også benytte tilgjengelige felldata og supplerende data som hovedsakelig kommer fra medlemsstatene i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/2/EF⁽²⁹⁾. Kommisjonen bør samarbeide med medlemsstatene og Det europeiske miljøbyrået for å sikre effektiv tilgang til og bruk av felddatasett for Copernicus.

- 73) Copernicus bør gjennomføres i samsvar med målene i europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/98/EF⁽³⁰⁾, særlig med hensyn til åpenhet, for å skape vilkår som fremmer utvikling av tjenester, og for å bidra til økonomisk vekst og sysselsetting i Unionen. Copernicus-data og Copernicus-informasjon bør være tilgjengelig gratis og åpent.
- 74) Copernicus' fulle potensial for samfunnet og økonomien i Unionen bør utnyttes fullt ut også av andre enn dem som er direkte støttemottakere, ved å intensivere tiltak for brukerutbredelse, noe som krever ytterligere tiltak for å gjøre dataene nyttige for de som ikke er spesialister, og dermed stimulere vekst, etablering av arbeidsplasser og kunnskapsoverføring.
- 75) Copernicus er et brukerstyrt program. Utviklingen av programmet bør derfor bygge på de stadig skiftende kravene fra kjernebrukerne av Copernicus, samtidig som framveksten av nye brukerfellesskap anerkjennes, så vel offentlige som private. Copernicus bør basere seg på en analyse av mulighetene for å møte nye behov hos brukerne, herunder behovene i forbindelse med gjennomføring og overvåking av Unionens politikk, noe som krever at brukerne deltar fortløpende og på en effektiv måte, særlig når det gjelder fastsettelsen og valideringen av kravene.
- 76) Copernicus er allerede operativt. Det er derfor viktig å sikre kontinuitet i den infrastrukturen og de tjenestene som allerede er innført, samtidig som man tilpasser seg endrede brukerbehov og markedsmiljøet, særlig framveksten av private aktører i rommet og den samfunnspolitiske utviklingen hvor rask reaksjon behøves. Dette krever utvikling av den funksjonelle strukturen i Copernicus for bedre å kunne gjenspeile overgangen fra den første fasen av de operative tjenestene til levering av avanserte og mer målrettede tjenester til nye brukerfellesskap og fremming av nedstrømsmarkeder med merverdi. For dette formålet bør det i forbindelse med den videre gjennomføringen benyttes en strategi som følger dataverdikjeden, det vil si datainnsamling, data- og informasjonsbehandling, distribusjon og utnyttelse, virksomhet med sikte på utbredelse blant brukerne og i markedet og kapasitetsoppbygging, samtidig som den strategiske planleggingsprosessen innenfor rammen av Horisont Europa vil identifisere forsknings- og innovasjonsvirksomhet som bør benytte Copernicus.
- 77) Når det gjelder datainnsamling, bør virksomheten innenfor rammen av Copernicus ha som mål å fullføre og vedlikeholde den eksisterende rominfrastrukturen, forberede den langsiktige erstatningen av satellitter ved slutten av deres levetid samt å igangsette nye oppdrag som særlig omhandler nye observasjonssystemer for å bidra til å møte utfordringene knyttet til globale klimaendringer, for eksempel menneskeskapte CO₂-utslipp og overvåking av andre klimagassutslipp. Aktiviteter innenfor rammen av Copernicus bør utvide den globale overvåkingen over polarområdene og støtte sikring av overholdelse av miljøbestemmelser, lovfestet miljøovervåking og -rapportering samt innovative miljøanvendelser innen landbruk, skog- og vannforvaltning og forvaltning av havressurser samt kulturarven, for eksempel for overvåking av avlinger, vannforvaltning og bedre brannovervåking. I den forbindelse bør Copernicus mobilisere og dra størst mulig nytte av de investeringene som er gjort i den forrige finansieringsperioden (2014–2020), herunder investeringene gjort av medlemsstatene, ESA og EUMETSAT, og samtidig utforske nye drifts- og forretningsmodeller for ytterligere å utfylle kapasiteten i Copernicus. Copernicus kan også bygge på vellykkede partnerskap med medlemsstatene for å videreutvikle sin sikkerhetsdimensjon innenfor egnede styringsordninger for å imøtekomme nye brukerbehov på sikkerhetsområdet.

⁽²⁹⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/2/EF av 14. mars 2007 om opprettelse av en infrastruktur for geografisk informasjon i Det europeiske fellesskap (INSPIRE) (EUT L 108 av 25.4.2007, s. 1).

⁽³⁰⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/98/EF av 17. november 2003 om viderebruk av informasjon fra offentlig sektor (EUT L 345 av 31.12.2003, s. 90).

- 78) Som et ledd i data- og informasjonsbehandlingen bør Copernicus sikre langsiktig bærekraft og videreutvikling av Copernicus-tjenester og formidle informasjon for å oppfylle offentlig sektors behov og behovene som følger av Unionens internasjonale forpliktelser, og for i størst mulig grad å benytte mulighetene for kommersiell utnytting. Copernicus bør særlig gi informasjon på europeisk, nasjonalt, lokalt og globalt plan, informasjon om sammensetningen av atmosfæren og luftkvaliteten, informasjon om havenes tilstand og dynamikk, informasjon til støtte for land- og isovervåking for å lette gjennomføringen av Unionens og lokal og nasjonal politikk, informasjon til støtte for tilpasning til og reduksjon av klimaendringer, geodata til støtte for krisehåndtering, herunder gjennom forebyggende virksomhet, sikring av overholdelse av miljøbestemmelsene samt sivil sikkerhet, herunder støtte til Unionens opptreden utad. Kommisjonen bør identifisere egnede avtalefestede ordninger som fremmer et bærekraftig tjenestetilbud.
- 79) Ved gjennomføringen av Copernicus-tjenestene bør Kommisjonen dra nytte av kompetente enheter, relevante unionsbyråer, grupperinger eller konsortier av nasjonale organer, eller alle relevante organer som potensielt kan være berettiget til å inngå en bidragsavtale. Når disse enhetene skal velges ut, bør Kommisjonen sikre at det ikke er noen stans i drift og tjenesteleveranse, og at, når det gjelder sikkerhetssensitive data, de aktuelle enhetene har kapasitet for tidlig varsling og kriseovervåking innenfor rammen av den felles utenriks- og sikkerhetspolitikken, og særlig den felles sikkerhets- og forsvarspolitikken. I samsvar med artikkel 154 nr. 2 i finansforordningen er personer og enheter som har fått i oppgave å forvalte unionsmidler, forpliktet til å overholde prinsippet om ikke-diskriminering overfor alle medlemsstater. Overholdelse av dette prinsippet bør sikres gjennom relevante bidragsavtaler knyttet til levering av Copernicus-tjenestene.
- 80) Gjennomføringen av Copernicus-tjenester bør også fremme offentlighetens bruk av tjenestene ettersom brukerne vil kunne forutse tjenestenes tilgjengelighet og utvikling samt samarbeid med medlemsstater og andre parter. For dette formålet bør Kommisjonen og dens bemyndigede tjenesteytende enheter samarbeide tett med Copernicus' kjernebrukerfelleskap i hele Europa om å videreutvikle Copernicus-tjenestene og informasjonsporføljen for å sikre at nye behov i offentlig sektor og nye politiske behov oppfylles, og at utbredelsen av jordobservasjonsdata kan bli størst mulig. Kommisjonen og medlemsstatene bør samarbeide for å utvikle feltkomponenten i Copernicus og lette integrasjonen av felldata i Copernicus med romdatasett for oppgraderte Copernicus-tjenester.
- 81) Copernicus' prinsipp om gratis, fullstendige og åpne data er vurdert som et av de mest vellykkede elementene i gjennomføringen av Copernicus, og har vært avgjørende for å fremme en sterk etterspørsel etter data og informasjon fra programmet, og har med det etablert Copernicus som en av de største leverandørene av jordobservasjonsdata i verden. Det er et klart behov for å garantere langsiktig og sikker kontinuitet i leveringen av gratis, fullstendige og åpne data, og tilgangen bør sikres for å kunne nå de ambisiøse målene som er fastsatt i romstrategien for Europa. Copernicus-data tilvirkes hovedsakelig til fordel for europeerne, og ved at dataene gjøres tilgjengelige gratis over hele verden, maksimeres samarbeidsmulighetene for foretakene og akademikerne i Unionen og bidrar til et effektivt europeisk romøkosystem. Dersom det innføres en begrensning på tilgangen til Copernicus-data og -informasjon, bør den være i tråd med datapolitikken i Copernicus som fastsatt i denne forordningen og i delegert kommisjonsforordning (EU) nr. 1159/2013⁽³¹⁾.
- 82) Data og informasjon som framkommer i forbindelse med Copernicus, bør gjøres tilgjengelige på et fullstendig, åpent og gratis grunnlag i tråd med egnede vilkår og begrensninger, for å fremme bruk og deling av dem og for å styrke jordobservasjonsmarkedene i Europa, særlig når det gjelder nedstrømstjenester, og dermed fremme vekst og sysselsetting i Unionen. Slik tilgjengeliggjøring bør fortsette å sikre data og informasjon med høy grad av sammenheng, kontinuitet, pålitelighet og kvalitet. Dette krever omfattende og brukervennlig tilgang til og behandling og utnytting av Copernicus-data og -informasjon med ulike nivåer av tidsforsinkelse, der Kommisjonen fortsatt bør følge en integrert tilnærming, både på unionsplan og på medlemsstatsplan, slik at integrasjon med andre data- og informasjonskilder er mulig. Kommisjonen bør derfor treffe de tiltakene som er nødvendige for å sikre at Copernicus-data og -informasjon

⁽³¹⁾ Delegert kommisjonsforordning (EU) nr. 1159/2013 av 12. juli 2013 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 911/2010 om det europeiske jordovervåkingsprogrammet (GMES) gjennom fastsettelse av registrerings- og lisensvilkår for GMES-brukere og definisjon av kriterier for å begrense tilgangen til særlige GMES-data og opplysninger fra GMES-tjenester (EUT L 309 av 19.11.2013, s. 1).

er lett og effektivt tilgjengelig og anvendelig, særlig ved å fremme tjenester for tilgang til data og informasjon (DIAS) for medlemsstatene, og om mulig fremme samvirkningsevnen mellom eksisterende europeiske infrastrukturer for jordobservasjonsdata for å skape synergi med disse eiendelene med sikte på å maksimere og styrke utbredelsen av Copernicus-data og -informasjon i markedet.

- 83) Kommisjonen bør samarbeide med dataleverandører for å avtale lisensvilkår for tredjepartsdata med sikte på å legge til rette for bruken av dem i Copernicus i samsvar med denne forordningen og gjeldende tredjepartsrettigheter. Ettersom noe Copernicus-data og -informasjon, herunder bilder med høy oppløsning, kan påvirke Unionens eller medlemsstatenes sikkerhet, kan det i behørig begrunnede tilfeller vedtas tiltak for å håndtere risiko og trusler i forbindelse med Unionens eller medlemsstatenes sikkerhet.
- 84) For å fremme og legge til rette for bruken av jordobservasjonsdata og -teknologier hos nasjonale, regionale og lokale myndigheter, SMB-er og forskere, bør dedikerte nettverk for distribusjon av Copernicus-data, herunder nasjonale og regionale organer som Copernicus Relay- og Copernicus Academy-nettverkene, fremmes gjennom brukerutbredelsesvirksomhet. For dette formålet bør Kommisjonen og medlemsstatene bestrebe seg på å opprette nærmere forbindelser mellom Copernicus og Unionen og nasjonal politikk for å fremme etterspørselen etter kommersielle anvendelser og tjenester og gjøre det mulig for foretakene, særlig SMB-er og nystartede foretak, å utarbeide anvendelser basert på Copernicus-data og -Copernicus-informasjon med sikte på å utvikle et konkurransedyktig økosystem for jordobservasjonsdata i Europa.
- 85) På internasjonalt plan bør Copernicus gi nøyaktig og pålitelig informasjon med hensyn til samarbeid med tredjeland og internasjonale organisasjoner og til støtte for Unionens utenrikspolitikk og dens politikk for utviklings samarbeid. Copernicus bør anses som et europeisk bidrag til det globale systemet av jordobservasjonssystemer (GEOSS – Global Earth Observation System of Systems), komiteen for jordobservasjonssatellitter (CEOS – Committee on Earth Observation Satellites), partskonferansen for De forente nasjoners rammekonvensjon om klimaendring av 1992, oppnåelsen av FNs bærekraftsmål og Sendai-rammeverket for katastroforebygging. Kommisjonen bør opprette eller opprettholde et hensiktsmessig samarbeid med relevante sektororganer i FN og Verdens meteorologiorganisasjon (WMO).
- 86) I forbindelse med gjennomføringen av Copernicus bør Kommisjonen, når det er hensiktsmessig, dra nytte av de europeiske internasjonale organisasjonene som den allerede har inngått partnerskap med, særlig ESA, med sikte på utvikling, samordning, gjennomføring og utvikling av romkomponenter, tilgang til tredjepartsdata og, dersom det er relevant og det ikke gjøres av andre enheter, driften av dedikerte satellitter. I tillegg bør Kommisjonen benytte seg av EUMETSAT med sikte på drift av dedikerte satellitter, eller deler av dem, og eventuelt tilgang til data fra bidragende oppdrag i samsvar med organisasjonens kompetanse og mandat.
- 87) Når det gjelder tjenester, bør Kommisjonen på en hensiktsmessig måte dra nytte av den særlige kapasiteten hos Unionens byråer, for eksempel Det europeiske miljøbyrået (EEA), Det europeiske sjøsikkerhetsbyrå (EMSA), Frontex, SATCEN og det mellomstatlige europeiske senteret for værvarsler på mellomlang tidsskala (ECMWF) samt de europeiske investeringene som allerede er gjort i tjenestene for overvåking av havmiljøet gjennom Mercator Ocean. Når det gjelder sikkerhet, vil det bli arbeidet for å oppnå en helhetlig tilnærming på unionsplan med høyrepresentanten. Kommisjonens felles forskningssenter (FFS) har deltatt aktivt fra starten av GMES-initiativet og har støttet utviklingen av Galileo og delkomponenten SWE. I henhold til forordning (EU) nr. 377/2014 forvalter FFS tjenesten for krisehåndtering for Copernicus og den globale komponenten i Copernicus' landovervåkingstjeneste, det bidrar til gjennomgåelsen av kvaliteten og egnetheten til data og informasjon, og til den framtidige utviklingen. Kommisjonen bør fortsatt dra nytte av FFSs vitenskapelige og tekniske råd i forbindelse med gjennomføringen av programmet.
- 88) Etter anmodninger fra Europaparlamentet og Rådet opprettet Unionen en ramme for støtte til overvåking og sporing i rommet (SST) ved beslutning nr. 541/2014/EU. Romsøppel er blitt en alvorlig trussel mot sikkerheten, trykgheten og bærekraften i romvirksomheten. Delkomponenten SST er derfor avgjørende for å bevare kontinuiteten i programmets komponenter og deres bidrag til Unionens politikk. Ved å søke å hindre økning av romsøppel bidrar delkomponenten

SST til å sikre bærekraftig og garantert tilgang til og bruk av rommet, som er et felles globalt mål. I den forbindelse kan den støtte forberedelsen av EU-prosjekter for «oppdydding» i banen rundt jorden.

- 89) Ytelsen og autonomien for kapasiteten i delkomponenten SST bør videreutvikles. For dette formålet bør delkomponenten SST føre til at det utarbeides en uavhengig europeisk katalog over romobjekter, som bygger på data fra nettverket av SST-sensorer. Dersom det er relevant, kan Unionen vurdere å gjøre noen av sine data tilgjengelige for kommersielle og ikke-kommersielle formål og for forskning. Delkomponenten SST bør også fortsatt støtte drift og levering av SST-tjenester. Ettersom SST-tjenestene er brukerstyrt, bør det innføres egnede ordninger for å samle inn brukerkrav, blant annet i forbindelse med sikkerhet og overføring av relevant informasjon til og fra offentlige institusjoner for å gjøre systemet mer effektivt, samtidig som den nasjonale sikkerhetspolitikken overholdes.
- 90) Levering av SST-tjenester bør være basert på samarbeid mellom Unionen og medlemsstatene, og på bruken av både eksisterende og framtidig nasjonal ekspertise og eiendeler, herunder slik som er utviklet gjennom ESA eller av Unionen. Det bør være mulig å gi økonomisk støtte til utvikling av nye SST-sensorer. I lys av den følsomme karakteren av SST, bør kontrollen over nasjonale sensorer og driften, vedlikeholdet og fornyelsen av dem samt behandlingen av data som fører til levering av SST-tjenester, fortsatt utføres av de medlemsstatene som deltar i delkomponenten SST.
- 91) Medlemsstater med eierskap i eller tilgang til tilstrekkelig kapasitet som er tilgjengelig for delkomponenten SST, bør kunne delta i levering av SST-tjenester. Deltakende medlemsstater i konsortiet opprettet i henhold til beslutning nr. 541/2014/EU bør anses å ha eierskap i eller tilgang til tilstrekkelig kapasitet som er tilgjengelig for delkomponenten SST. Medlemsstater som ønsker å delta i leveringen av SST-tjenester, bør framlegge ett felles forslag og godtgjøre samsvar med ytterligere elementer knyttet til den operative strukturen. Det bør fastsettes hensiktsmessige regler for utvelgelse og organisering av disse medlemsstatene.
- 92) For å sikre enhetlige vilkår for gjennomføringen av denne forordningen bør Kommisjonen gis gjennomføringsmyndighet med hensyn til vedtakelse av de nærmere prosedyrene og elementene for fastsettelse av medlemsstatenes deltakelse i leveringen av SST-tjenester. Dersom det ikke er framlagt noe felles forslag fra medlemsstatene som ønsker å delta i leveringen av SST-tjenester, eller dersom Kommisjonen anser at et slikt forslag ikke oppfyller de kriteriene som er fastsatt, bør Kommisjonen kunne iverksette et andre trinn for fastsettelse av medlemsstatenes deltakelse i leveringen av SST-tjenester. Prosedyrene og elementene for dette andre trinnet bør definere hvilke baner som skal omfattes, og ta hensyn til behovet for å maksimere medlemsstatenes deltakelse i leveringen av SST-tjenester. Dersom disse prosedyrene og elementene gir Kommisjonen mulighet til å velge flere forslag for å dekke alle banene, bør det også fastsettes egnede ordninger for samordning mellom gruppene av medlemsstater og en effektiv løsning som dekker alle SST-tjenestene. Denne myndigheten bør utøves i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011⁽³²⁾.
- 93) Når delkomponenten SST er opprettet, bør den overholde prinsippene om komplementaritet i virksomheten og kontinuitet i brukerdrevne SST-tjenester av høy kvalitet, og bygge på den beste ekspertisen. Delkomponenten SST bør derfor unngå unødvendig overlapp. Overflødig kapasitet bør sikre kontinuitet, kvalitet og robusthet i SST-tjenesten. Ekspertgruppens virksomhet bør bidra til å unngå slik unødvendig overlapp.
- 94) I tillegg bør delkomponenten SST bidra til eksisterende risikoreducerende tiltak, for eksempel COPUOS' retningslinjer for reduksjon av mengden av romsøppel, retningslinjer for den langsiktige bærekraften til aktiviteter i verdensrommet eller andre initiativer for å ivareta sikkerhet, trygghet og bærekraft for aktiviteter i verdensrommet. Med sikte på å redusere risikoen for kollisjoner vil delkomponenten SST også søke å oppnå synergier med initiativer om aktive tiltak for å

⁽³²⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011 av 16. februar 2011 om fastsettelse av allmenne regler og prinsipper for medlemsstatenes kontroll med Kommisjonens utøvelse av sin gjennomføringsmyndighet (EUT L 55 av 28.2.2011, s. 13).

fjerne og passivere romsøppel. Delkomponenten SST bør bidra til å sikre fredelig bruk og utforskning av verdensrommet. Økningen i romvirksomhet kan påvirke de internasjonale initiativene innen trafikkavvikling i rommet. Unionen bør overvåke denne utviklingen og kan ta hensyn til den i forbindelse med midtveiseevalueringen av den nåværende flerårige finansielle rammen.

- 95) Virksomheten under delkomponentene SST, SWE og NEO bør ta hensyn til samarbeidet med internasjonale partnere, særlig De forente stater, internasjonale organisasjoner og andre tredjeparter, særlig for å unngå kollisjoner i rommet, hindre økning av romsøppel og øke beredskapen når det gjelder virkningene av ekstreme romværferenomener og jordnære objekter.
- 96) Rådets sikkerhetskomité anbefalte at det opprettes en risikostyringsstruktur for å sikre at det ved gjennomføringen av beslutning nr. 541/2014/EU tas behørig hensyn til spørsmål knyttet til datasikkerhet. For dette formålet og idet det tas hensyn til det arbeidet som allerede er utført, bør de medlemsstatene som deltar i delkomponenten SST, fastsette hensiktsmessige strukturer og prosedyrer for risikostyring.
- 97) Ekstreme og viktige romværferenomener kan true borgernes sikkerhet og forstyrre driften av rombasert og bakkebasert infrastruktur. Delkomponenten SWE bør derfor opprettes som en del av programmet med sikte på å vurdere risikoene i forbindelse med romvær og tilsvarende brukerbehov, øke bevisstheten om risikoene i forbindelse med romvær, sikre at det leveres brukerdrevne SWE-tjenester og øke medlemsstatenes kapasitet til å levere SWE-tjenester. Kommisjonen bør prioritere sektorene som de operative SWE-tjenestene skal leveres til, idet det tas hensyn til brukernes behov, risikoene og teknologimodenheten. På lang sikt kan det tas hensyn til andre sektors behov. Tjenesteytingen på unionsplan i samsvar med brukernes behov vil kreve målrettet, samordnet og kontinuerlig forskning og utvikling for å støtte utviklingen i SWE-tjenestene. Levering av SWE-tjenester bør bygge på eksisterende nasjonal kapasitet og unionskapasitet og gjøre det mulig med bred deltakelse fra medlemsstater, europeiske og internasjonale organisasjoner og privat sektor.
- 98) Kommisjonens hvitbok av 1. mars 2017 om Europas framtid, Roma-erklæringen fra stats- og regjeringsjefene i 27 EU-medlemsstater av 25. mars 2017 og flere av Europaparlamentets resolusjoner minner om at Unionen spiller en viktig rolle når det gjelder å sikre et trygt, sikkert og robust Europa som kan håndtere utfordringer som regionale konflikter, terrorisme, cybertrusler og økende migrasjonspress. Sikker og garantert tilgang til satellittkommunikasjon er et uunnværlig verktøy for sikkerhetsaktører, og å samle og dele denne viktige sikkerhetsressursen på unionsplan styrker en Union som verner sine borgere.
- 99) I konklusjonene fra Det europeiske råd av 19.–20. desember 2013 ble det uttrykt tilfredshet med forberedelsene til neste generasjons offentlige satellittkommunikasjon (GOVSATCOM) gjennom et nært samarbeid mellom medlemsstatene, Kommisjonen og ESA. GOVSATCOM er også utpekt som et av elementene i den globale strategien for Den europeiske unions utenriks- og sikkerhetspolitikk fra juni 2016. GOVSATCOM bør bidra til EUs innsats ved blandede trusler og støtte EUs strategi for sjøfartssikkerhet og EUs politikk for Arktis.
- 100) GOVSATCOM er et brukerorientert program med en sterk sikkerhetsdimensjon. Brukstilfellene for GOVSATCOM bør kunne analyseres av de relevante aktørene for de tre hovedfamiliene: krisehåndtering, som kan omfatte sivile og militære felles sikkerhets- og forsvarsoppdrag og -operasjoner, naturkatastrofer og menneskeskapte katastrofer, humanitære kriser og nødsituasjoner til havs; overvåking, som kan omfatte grenseovervåking, overvåking av området før grensen, overvåking av sjøgrenser, havovervåking og overvåking av ulovlig handel; og nøkkelinfrastruktur, som kan omfatte diplomatiske nettverk, politikommunikasjon, digital infrastruktur, for eksempel datasentre og servere, kritisk infrastruktur som energi, transport og vannbarrierer, for eksempel demninger, og rominfrastruktur.

- 101) GOVSATCOMs kapasitet og tjenester bør brukes i forbindelse med sikkerhetskritiske oppdrag og operasjoner fra aktører i Unionen og medlemsstatene. Det er derfor behov for en hensiktsmessig grad av uavhengighet fra tredjeparter (tredjeland og enheter fra tredjeland), som omfatter alle GOVSATCOM -elementer, for eksempel rom- og bakkebasert teknologi på komponent-, delsystem- og systemnivå, produksjonsindustri, eiere og operatører av romsystemer og fysisk plassering av komponenter i bakkesystemet.
- 102) Satellittkommunikasjon er en knapp ressurs som begrenses av satellittkapasitet, frekvenser og geografisk dekningsområde. For å være kostnadseffektiv og kunne utnytte stordriftsfordeler må GOVSATCOM derfor optimere samsvaret mellom etterspørselen fra GOVSATCOMs brukere og det som tilbys i henhold til avtaler om kapasitet og tjenester i GOVSATCOM. Ettersom både etterspørselen og det potensielle tilbudet endrer seg over tid, kreves det konstant overvåking og fleksibilitet for å justere GOVSATCOMs tjenester.
- 103) Driftskravene bør bygge på analysen av brukstilfeller. Ut fra disse driftskravene bør tjenesteporteføljen utvikles i kombinasjon med sikkerhetskravene. Tjenesteporteføljen bør inneholde utgangspunktet for GOVSATCOM -tjenestene. For å opprettholde best mulig samsvar mellom etterspørselen og de tjenestene som leveres, bør GOVSATCOMs tjenesteportefølge kunne oppdateres regelmessig.
- 104) I den første fasen av GOVSATCOM, fram til rundt 2025, vil eksisterende kapasitet bli brukt. I den forbindelse bør Kommissjonen anskaffe GOVSATCOM -kapasitet fra medlemsstater med nasjonale systemer og romkapasitet og fra kommersielle satellittkommunikasjons- eller tjenestetilbydere, idet det tas hensyn til Unionens grunnleggende sikkerhetsinteresser. I denne første fasen vil GOVSATCOM -tjenester bli innført trinnvis. Dersom det i løpet av den første fasen ved en detaljert analyse av framtidig tilbud og etterspørsel viser seg at denne metoden ikke er tilstrekkelig til å dekke den økende etterspørselen, bør det være mulig å treffe en beslutning om å gå over til en andre fase og utvikle ytterligere skreddersydd rominfrastruktur eller -kapasitet gjennom ett eller flere offentlig-private partnerskap, f.eks. med Unionens satellittoperatører.
- 105) For å optimere tilgjengelige satellittkommunikasjonsressurser, sikre tilgang under uforutsigbare situasjoner, for eksempel naturkatastrofer, og sikre effektiv drift og korte omstillingstider, kreves det nødvendige bakkeselementet, for eksempel GOVSATCOM -knotepunkter og andre potensielle bakkeelementer. Det bør utformes på grunnlag av drifts- og sikkerhetskrav. For å redusere risiko kan et GOVSATCOM -knotepunkt bestå av flere fysiske steder. Andre elementer i bakkeselementet, for eksempel forankringsstasjoner, kan være nødvendige.
- 106) For brukere av satellittkommunikasjon er brukerstyret det absolutt viktigste operative grensesnittet. Modellen for GOVSATCOM bør gjøre det mulig for de fleste brukerne å fortsette å bruke sitt eksisterende brukerstyr til GOVSATCOM -tjenester.
- 107) Av hensyn til driftseffektiviteten har brukerne angitt at det er viktig at brukerstyret er samvirkende, og at det kan bruke forskjellige satellittsystemer. Det kan være nødvendig med forskning og utvikling på dette området.
- 108) Når det gjelder gjennomføringen, bør oppgavene og ansvarsområdene fordeles mellom spesialiserte enheter som EDA, EEAS, ESA, byrået og andre unionsorganer på en måte som sikrer at de er i samsvar med sin hovedrolle, særlig for brukerrelaterte aspekter.
- 109) Vedkommende GOVSATCOM -myndighet har en viktig rolle med hensyn til å overvåke om brukere og andre nasjonale enheter som spiller en rolle i GOVSATCOM, overholder reglene for deling og prioritering samt sikkerhetsprosedyrene fastsatt i sikkerhetskravene. En medlemsstat som ikke har utpekt en vedkommende GOVSATCOM -myndighet, bør uansett utpeke et kontaktpunkt for håndtering av eventuell jamming (radiostøy signaler) som påvirker GOVSATCOM.
- 110) Medlemsstatene, Rådet, Kommissjonen og EEAS bør kunne bli deltakere i GOVSATCOM, i den grad de velger å godkjenne GOVSATCOM -brukere eller stille til rådighet kapasitet, lokaler eller fasiliteter. Idet det tas hensyn til at det er opp til medlemsstatene å beslutte om de skal godkjenne GOVSATCOM -brukere eller stille til rådighet kapasitet, lokaler eller fasiliteter, kan medlemsstatene ikke være forpliktet til å bli deltakere i GOVSATCOM eller være vert for

GOVSATCOM-infrastruktur. GOVSATCOM-komponenten vil derfor ikke berøre medlemsstatenes rett til ikke å delta i GOVSATCOM, herunder i samsvar med sin nasjonale rett eller sine forfatningsregler i forbindelse med politikk om alliansefrihet og om å stå utenfor militærallianser.

- 111) For å sikre enhetlige vilkår for gjennomføringen av denne forordningen bør Kommisjonen gis gjennomføringsmyndighet med hensyn til vedtakelse av driftskravene til GOVSATCOM-tjenester og av porteføljen for GOVSATCOM-tjenester. Nevnte myndighet bør utøves i samsvar med forordning (EU) nr. 182/2011.
- 112) For å sikre enhetlige vilkår for gjennomføringen av denne forordningen bør Kommisjonen gis gjennomføringsmyndighet med hensyn til vedtakelse av nærmere regler for deling og prioritering når det gjelder bruken av samlet satellittkommunikasjonskapasitet for GOVSATCOM. Når Kommisjonen fastsetter nærmere regler for deling og prioritering, bør den ta hensyn til drifts- og sikkerhetskravene og en analyse av risikoer og forventet etterspørsel fra deltakerne i GOVSATCOM. Selv om GOVSATCOM-tjenestene i prinsippet bør leveres vederlagsfritt til GOVSATCOM-brukerne, kan det, dersom denne analysen konkluderer med at det er kapasitetsmangel, og for å unngå markedsvridding, utarbeides en prispolitikk som en del av disse nærmere reglene for deling og prioritering. Nevnte myndighet bør utøves i samsvar med forordning (EU) nr. 182/2011.
- 113) For å sikre ensartede vilkår for gjennomføring av denne forordningen bør Kommisjonen gis gjennomføringsmyndighet med hensyn til lokaliseringen av infrastrukturen for bakkesegmentet for GOVSATCOM. Når slik lokalisering skal velges, bør Kommisjonen kunne ta hensyn til kravene til drift og sikkerhet samt eksisterende infrastruktur. Nevnte myndighet bør utøves i samsvar med forordning (EU) nr. 182/2011.
- 114) Ved forordning (EU) nr. 912/2010 ble unionsbyrået Det europeiske GNSS-byrå opprettet for å styre visse aspekter av satellittnavigasjonsprogrammene Galileo og EGNOS. Ved denne forordningen gis Det europeiske GNSS-byrå nye oppgaver, særlig sikkerhetsakkreditering, ikke bare når det gjelder Galileo og EGNOS, men også når det gjelder komponenter i andre programmer. Navnet og oppgavene til og de organisatoriske aspektene ved Det europeiske GNSS-byrå bør derfor tilpasses.
- 115) I samsvar med beslutning 2010/803/EU⁽³³⁾ er byråets sete lagt til Praha. Med hensyn til gjennomføringen av byråets oppgaver kan byråets personale være utplassert i et av de bakkebaserte Galileo- eller EGNOS-sentrene nevnt i Kommisjonens gjennomføringsbeslutning (EU) 2016/413⁽³⁴⁾ for å utføre programvirksomheten fastsatt i den relevante avtalen. For at byrået skal kunne drive sin virksomhet på en mest mulig effektiv og formålstjenlig måte, kan dessuten et begrenset antall medarbeidere utplasseres i lokalkontorer i en eller flere medlemsstater. Slik utplassering av personale utenfor byråets sete eller bakkebaserte Galileo- og EGNOS-sentre bør ikke medføre at byråets kjernevirksomhet overføres til slike lokalkontorer.
- 116) I lys av Det europeiske GNSS-byrås utvidede virkeområde, som ikke lenger bør være begrenset til Galileo og EGNOS, bør byråets navn endres. Byrået bør imidlertid sikre kontinuiteten i Det europeiske GNSS-byrås virksomhet, herunder kontinuiteten med hensyn til rettigheter og plikter, personale og gyldigheten av beslutninger som er truffet.
- 117) Med tanke på byråets mandat og Kommisjonens rolle i gjennomføringen av programmet bør det fastsettes at visse av styrets beslutninger ikke bør vedtas uten tilslutning fra Kommisjonens representanter.

⁽³³⁾ Beslutning truffet ved felles overenskomst mellom representantene for medlemsstatenes regjeringer av 10. desember 2010 om fastsettelse av Det europeiske GNSS-byrås sete (2010/803/EU) (EUT L 342 av 28.12.2010, s. 15).

⁽³⁴⁾ Kommisjonens gjennomføringsbeslutning (EU) 2016/413 av 18. mars 2016 om fastsettelse av lokaliseringen av den bakkebaserte infrastrukturen til systemet opprettet under Galileo-programmet, om fastsettelse av nødvendige tiltak for å sikre at det fungerer tilfredsstillende, og om oppheving av gjennomføringsbeslutning 2012/117/EU (EUT L 74 av 19.3.2016, s. 45).

- 118) Uten at det berører Kommisjonens myndighet, bør styret, sikkerhetsakkrediteringsstyret og daglig leder opptre uavhengig i utøvelsen av sitt arbeid, og bør handle i allmennhetens interesse.
- 119) Det er både mulig og sannsynlig at noen av programmets komponenter vil bygge på bruk av sensitiv eller sikkerhetsrelatert nasjonal infrastruktur. I slike tilfeller vil det av hensyn til nasjonal sikkerhet være nødvendig å fastsette at medlemsstatenes og Kommisjonens representanter skal delta i møtene i styret og sikkerhetsakkrediteringsstyret når de har et tjenstlig behov for innsyn. I styret skal bare representantene for medlemsstater som er i besittelse av slik infrastruktur, og en representant for Kommisjonen delta i avstemningen. Styrets og sikkerhetsakkrediteringsstyrets forretningsorden bør fastsette i hvilke situasjoner denne prosedyren skal anvendes.
- 120) I henhold til nr. 22 og 23 i den tverrinstitusjonelle avtalen av 13. april 2016 om bedre regelverksutforming⁽³⁵⁾ bør dette programmet evalueres på grunnlag av informasjon som er innhentet i samsvar med bestemte krav til overvåking, samtidig som man unngår en administrativ byrde, særlig for medlemsstatene, og overregulering. Når det er hensiktsmessig, bør disse kravene omfatte målbare indikatorer som et grunnlag for å evaluere programmets virkninger i praksis.
- 121) Bruken av Copernicus- og Galileo-baserte tjenester forventes å ha stor innvirkning på den europeiske økonomien generelt. Imidlertid ser det ut til at ad hoc-tiltak og eksempelstudier dominerer bildet i dag. Kommisjonen (Eurostat) bør definere relevante statistiske målinger og indikatorer som på en systematisk og autoritativ måte vil danne grunnlag for å kunne overvåke effekten av Unionens romvirksomhet.
- 122) Europaparlamentet og Rådet bør straks informeres om arbeidsprogrammene.
- 123) For å sikre ensartede vilkår for gjennomføringen av denne forordningen bør Kommisjonen gis gjennomføringsmyndighet med hensyn til omfordelingen av midler mellom utgiftskategoriene i programmets budsjett, vedtakelsen av beslutninger om bidrag i forbindelse med bidragsavtaler, fastsettelsen av nødvendige tekniske krav og driftskrav for gjennomføringen og utviklingen av programmets komponenter og de tjenestene de tilbyr, beslutninger angående FFPA, vedtakelsen av tiltak som er nødvendige for at Galileo og EGNOS skal fungere tilfredsstillende og deres utbredelse på markedet, vedtakelsen av nærmere bestemmelser om tilgangen til SST-tjenester og relevante prosedyrer, vedtakelsen av den flerårige planen og de sentrale ytelsesindikatorene for utvikling av Unionens SST-tjenester, vedtakelsen av nærmere regler for virkemåten til den organisatoriske rammen for medlemsstatenes deltakelse i delkomponenten SST, utvelgelsen av SWE-tjenester og vedtakelsen av arbeidsprogrammene. Nevnte myndighet bør utøves i samsvar med forordning (EU) nr. 182/2011. Kommisjonen skal bistå av programkomiteen, som bør møte i bestemte sammensetninger.
- 124) Ettersom programmets komponenter er brukerstyrt, krever de at brukerne deltar fortløpende og på en effektiv måte for at de skal kunne gjennomføres og utvikles, særlig når det gjelder definisjonen og valideringen av tjenestekravene. For å øke verdien for brukerne bør de aktivt oppfordres til å medvirke gjennom regelmessige samråd med sluttbrukere i offentlig og privat sektor i medlemsstatene og eventuelt med internasjonale organisasjoner. For dette formålet bør det nedsettes en arbeidsgruppe («brukerforum»), som skal bistå programkomiteen med å identifisere brukernes behov, verifisere at tjenestene oppfyller kravene og identifisere hull i de tjenestene som leveres. Programkomiteens forretningsorden bør fastsette organiseringen av brukerforumet for å ta hensyn til særtrekkene ved hver av programmets komponenter og hver tjeneste i komponentene. Når det er mulig, bør medlemsstatene bidra til brukerforumet på grunnlag av et systematisk og samordnet samråd med brukerne på nasjonalt plan.

⁽³⁵⁾ EUT L 123 av 12.5.2016, s. 1.

- 125) Ettersom god offentlig styring krever ensartet forvaltning av programmet, en raskere beslutningsprosess og lik tilgang til informasjon, vil representanter for enhetene som er overlatt oppgaver knyttet til programmet, muligens kunne delta som observatører i arbeidet i programkomiteen som er opprettet i henhold til forordning (EU) nr. 182/2011. Av samme grunner vil representanter for tredjeland og internasjonale organisasjoner som har inngått en internasjonal avtale med Unionen, knyttet til programmet eller dets komponenter eller delkomponenter, muligens kunne delta i programkomiteens arbeid, med forbehold for sikkerhetsbegrensninger og i samsvar med avtalevilkårene. Representanter for enheter som er tildelt oppgaver i forbindelse med programmet, tredjeland og internasjonale organisasjoner bør ikke ha rett til å delta i programkomiteens avstemninger. Vilkårene for observatørers og ad hoc-deltakeres deltakelse bør fastsettes i programkomiteens forretningsorden.
- 126) For å sikre en effektiv vurdering av programmets framdrift mot målene bør myndigheten til å vedta rettsakter i samsvar med artikkel 290 i TEUV delegeres til Kommisjonen når det gjelder å utfylle bestemmelsene om Copernicus-data og Copernicus-informasjon som skal gis til Copernicus-brukere når det gjelder spesifikasjonene, vilkårene og prosedyrene for tilgang til og bruk av slike data og slik informasjon, å endre vedlegget til denne forordningen med hensyn til indikatorene, når det anses nødvendig, og å utfylle denne forordningen med bestemmelser om opprettelse av en ramme for overvåking og evaluering. Det er særlig viktig at Kommisjonen holder hensiktsmessige samråd under sitt forberedende arbeid, herunder på ekspertnivå, og at slike samråd gjennomføres i samsvar med prinsippene fastsatt i den tverrinstitusjonelle avtalen av 13. april 2016 om bedre regelverksutforming. For å sikre lik deltakelse i utarbeidingen av delegerte rettsakter mottar Europaparlamentet og Rådet alle dokumenter samtidig som medlemsstatenes sakkyndige, og deres sakkyndige har systematisk adgang til møter i Kommisjonens ekspertgrupper som deltar i utarbeidingen av delegerte rettsakter.
- 127) Ettersom målet for denne forordningen ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av tiltakets omfang og virkninger, som går ut over det som én enkelt medlemsstat økonomisk og teknisk kan klare, bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i TEU. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordningen ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette målet.
- 128) For å sikre ensartede vilkår for gjennomføringen av programmets sikkerhetskrav bør Kommisjonen gis gjennomføringsmyndighet. Nevnte myndighet bør utøves i samsvar med forordning (EU) nr. 182/2011. Medlemsstatene bør kunne ha maksimal kontroll over programmets sikkerhetskrav. Når Kommisjonen vedtar gjennomføringsrettsakter om sikkerheten i programmet, bør den bistås av programkomiteen som møter i en egen sikkerhetskonnfigurasjon. I lys av følsomheten i saker som gjelder sikkerhet, bør programkomiteens leder bestrebe seg på å finne løsninger som oppnår størst mulig støtte i komiteen. Dersom programkomiteen ikke har avgitt uttalelse, bør Kommisjonen ikke vedta gjennomføringsrettsakter som fastsetter generelle sikkerhetskrav for programmet.
- 129) Programmet bør opprettes for en periode på sju år slik at det får samme varighet som den flerårige finansielle rammen for årene 2021–2027, fastsatt ved rådsforordning (EU, Euratom) 2020/2093⁽³⁶⁾ («den flerårige finansielle rammen (MFF) for 2021–2027»). Byrået, som utfører sine egne oppgaver, bør ikke være omfattet av denne fristen.
- 130) For å sikre kontinuitet i støtten på de relevante områdene og muliggjøre gjennomføring fra begynnelsen av den flerårige finansielle rammen (MFF) 2021–2027, bør denne forordningen tre i kraft snarest mulig og gjelde med tilbakevirkende kraft fra 1. januar 2021.
- 131) Forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og beslutning nr. 541/2014/EU bør derfor oppheves.

⁽³⁶⁾ Rådsforordning (EU, Euratom) 2020/2093 av 17. desember 2020 om fastsettelse av den flerårige finansielle rammen for tidsrommet 2021–2027 (EUT L 433 I av 22.12.2020, s. 11).

VEDT ATT DENNE FORORDNINGEN:

AVDELING I

ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Artikkel 1

Formål

Denne forordningen oppretter Unionens romprogram («programmet») for perioden for den flerårige finansielle rammen 2021–2027. Den fastsetter programmets mål, budsjettet for perioden 2021–2027, former for EU-finansiering og regler for å gi slik finansiering samt reglene for gjennomføringen av programmet.

Denne forordningen oppretter Den europeiske unions byrå for romprogrammet («byrået»), som erstatter og etterfølger Det europeiske GNSS-byrå opprettet ved forordning (EU) nr. 912/2010, og fastsetter reglene for byråets drift.

Artikkel 2

Definisjoner

I denne forordningen menes med

- 1) «romfartøy» et objekt som går i bane rundt jorden, og som er konstruert for å utføre en bestemt funksjon eller oppgave, for eksempel kommunikasjon, navigasjon eller jordobservasjon, herunder satellitter, bæreraketters øverste trinn og tilbakevendingsfartøyer; et romfartøy som ikke lenger kan utføre sin tiltenkte oppgave, anses for å være ikke-funksjonell; romfartøyer som holdes i reserve eller beredskap og avventer en mulig reaktivering, anses for å være funksjonelle,
- 2) «romobjekt» ethvert menneskeskapt objekt i verdensrommet,
- 3) «jordnære objekter» eller «NEO» (Near-Earth Objects) naturlige objekter i solsystemet som nærmer seg jorden,
- 4) «romsøppel» ethvert romobjekt, herunder romfartøyer eller fragmenter og elementer av disse i bane rundt jorden eller som vender tilbake inn i jordens atmosfære, som er ikke-funksjonelle eller ikke lenger tjener noe bestemt formål, herunder deler av raketter eller menneskeskapt satellitter eller inaktive, menneskeskapt satellitter,
- 5) «romværphenomener» eller «SWE» naturlig forekommende variasjoner i rommiljøet på solen og rundt jorden, herunder plutselige strålingsutbrudd fra solen (flares), energetiske solpartikler, variasjoner i solvinden, koronamasseutbrudd, geomagnetiske stormer og geomagnetiske forstyrrelser, partikkelskurer og ionosfæriske forstyrrelser som kan påvirke jorden og rombasert infrastruktur,
- 6) «situasjonsbevissthet om rommet» eller «SSA» en helhetlig tilnærming, herunder omfattende kunnskap om og forståelse av de viktigste farene i rommet, som omfatter kollisjon mellom romobjekter, fragmentering og tilbakevending av romobjekter i atmosfæren, romværhendelser og jordnære objekter,
- 7) «system for overvåking og sporing i rommet» eller «SST-system» et nettverk av bakkebaserte og rombaserte sensorer som kan overvåke og spore romobjekter, sammen med prosesseringskapasitet med sikte på å levere data, informasjon og tjenester om romobjekter som går i bane rundt jorden,
- 8) «SST-sensor» en innretning eller en kombinasjon av innretninger, for eksempel bakkebaserte eller rombaserte radarer, lasere og teleskoper, som kan utføre overvåking eller sporing i rommet, og som kan måle fysiske parametere knyttet til romobjekter, for eksempel størrelse, plassering og hastighet,
- 9) «SST-data» fysiske parametere for romobjekter, herunder romsøppel, som innhentes av SST-sensorer, eller romobjektens parametere for deres bane rundt jorden, som innhentes fra SST-sensorenes observasjoner innenfor rammen av delkomponenten SST,

- 10) «SST-informasjon» behandlede SST-data som er umiddelbart forståelige for mottakeren,
- 11) «returforbindelse» funksjonalitet i Galileos søk- og redningstjeneste (SAR); Galileos SAR-tjeneste vil bidra til den globale overvåkingstjenesten for luftfartøyer, som definert av Den internasjonale organisasjon for sivil luftfart (ICAO),
- 12) «Copernicus-sentineller» dedikerte Copernicus-satellitter, romfartøyer eller romfartøyers nyttelast for rombasert jordobservasjon,
- 13) «Copernicus-data» data som leveres fra Copernicus-sentinellene, inkludert metadata,
- 14) «tredjeparts Copernicus-data og -informasjon» geodata og -informasjon som lisensieres eller gjøres tilgjengelig for bruk i Copernicus, og som kommer fra andre kilder enn Copernicus-sentinellene,
- 15) «Copernicus-feltdata» observasjonsdata fra bakke-, hav- eller luftbaserte sensorer samt referanse- og tilleggsdata som lisensieres eller framskaffes for bruk i Copernicus,
- 16) «Copernicus-informasjon» informasjon som genereres av Copernicus-tjenestene etter behandling eller modellering, herunder deres metadata,
- 17) «deltakende stater i Copernicus» tredjeland som bidrar økonomisk og deltar i Copernicus i henhold til en internasjonal avtale inngått med Unionen,
- 18) «kjernebrukere av Copernicus» Unionens institusjoner og organer og europeiske, nasjonale eller regionale offentlige organer i Unionen eller deltakende stater i Copernicus som har fått i oppgave å yte offentlig tjeneste for å definere, gjennomføre, håndheve eller overvåke sivil, offentlig politikk innenfor blant annet miljø, sivil beredskap og sikkerhet, herunder sikkerhet for infrastruktur, eller sikkerhetspolitikk, som drar nytte av Copernicus-data og Copernicus-informasjon og dessuten har en rolle som pådriver for utviklingen av Copernicus,
- 19) «andre Copernicus-brukere» forsknings- og utdanningsorganisasjoner, kommersielle og private organer, veldedige organisasjoner, ikke-statlige organisasjoner og internasjonale organisasjoner som drar nytte av Copernicus-data og Copernicus-informasjon,
- 20) «Copernicus-brukere» kjernebrukere av Copernicus og andre Copernicus-brukere,
- 21) «Copernicus-tjenester» verdiøkende tjenester av allmenn og felles interesse for Unionen og medlemsstatene, som finansieres gjennom programmet og gjør om jordobservasjonsdata, Copernicus-feltdata og andre tilleggsdata til behandlet, aggregert og fortolket informasjon som er tilpasset Copernicus-brukernes behov,
- 22) «GOVSATCOM-bruker» en offentlig myndighet, et organ som har fått i oppgave å utøve offentlig myndighet, en internasjonal organisasjon eller en fysisk eller juridisk person som er behørig godkjent og tildelt oppgaver knyttet til tilsyn og forvaltning av sikkerhetskritiske oppdrag og sikkerhetskritisk drift og infrastruktur,
- 23) «GOVSATCOM-knutepunkt» et driftssenter hvis hovedfunksjon er å knytte GOVSATCOM-brukerne til tilbyderne av GOVSATCOM-kapasitet og -tjenester på en sikker måte for dermed til enhver tid å kunne optimere tilbud og etterspørsel,
- 24) «brukstilfelle for GOVSATCOM» et driftsscenario i et bestemt miljø der det kreves GOVSATCOM-tjenester,
- 25) «gradert EU-informasjon» eller «EUCI» all informasjon eller alt materiale som har fått en EU-sikkerhetsgradering, og hvis ikke-autoriserte utlevering kan medføre varierende grad av skade for Unionens eller en eller flere medlemsstaters interesser,
- 26) «sensitiv ikke-gradert informasjon» ikke-graderte opplysninger i henhold til artikkel 9 i kommisjonsbeslutning (EU, Euratom) 2015/443⁽³⁷⁾, der det er fastsatt at en forpliktelse til å verne sensitiv ikke-gradert informasjon gjelder kun for Kommisjonen og Unionens byråer og organer som ved lov er forpliktet til å anvende Kommisjonens sikkerhetsregler,

⁽³⁷⁾ Kommisjonsbeslutning (EU, Euratom) 2015/443 av 13. mars 2015 om sikkerhet i Kommisjonen (EUT L 72 av 17.3.2015, s. 41).

- 27) «blandingsoperasjon» tiltak som støttes gjennom EU-budsjettet, blant annet innenfor rammen av en plattform for blandet finansiering i henhold til artikkel 2 nr. 6 i finansforordningen, med en kombinasjon av former for støtte som ikke skal tilbakebetales, og/eller finansielle instrumenter eller budsjettgarantier fra Unionens budsjett med tilbakebetalingspliktige former for støtte fra utviklingsinstitusjoner eller andre offentlige finansinstitusjoner samt fra kommersielle finansinstitusjoner og investorer,
- 28) «rettssubjekt» en fysisk eller juridisk person som er opprettet og anerkjent som sådan i henhold til unionsretten, nasjonal rett eller folkeretten, og som har status som juridisk person og har evne til å handle i eget navn, utøve rettigheter og pålegges forpliktelser, eller en enhet som ikke er en juridisk person som nevnt i artikkel 197 nr. 2 bokstav c) i finansforordningen,
- 29) «forvaltningsenhet» et rettssubjekt som er uavhengig av Kommisjonen eller en tredjepart, og som mottar data fra Kommisjonen eller vedkommende tredjepart med henblikk på sikker lagring og behandling av disse dataene.

Artikkel 3

Programmets komponenter

1. Programmet skal bestå av følgende komponenter:
 - a) «Galileo», som er et selvstendig, sivilt, globalt satellittnavigasjonssystem (GNSS) under sivil kontroll, som består av en konstellasjon av satellitter, sentre og et globalt nettverk av bakkestasjoner som tilbyr tjenester innen posisjonsbestemmelse, navigasjon og tidsbestemmelse og integrerer sikkerhetsbehovene og sikkerhetskravene,
 - b) «EGNOS» (European Geostationary Navigation Overlay Service), som er et sivilt, regionalt satellittnavigasjonssystem under sivil kontroll som består av sentre og bakkestasjoner og flere transpondere som er installert på satellitter i geosynkron bane, og som forsterker og korrigerer de åpne signalene som sendes ut fra Galileo og andre GNSS-systemer, blant annet for lufttrafikkstyring, flysikringstjenester og andre transportsystemer.
 - c) «Copernicus», som er et operativt, selvstendig, brukerstyrt, sivilt jordobservasjonssystem under sivil kontroll, som bygger på eksisterende nasjonal og europeisk kapasitet og tilbyr geoinformasjonsdata og -tjenester, og som består av satellitter, bakkeinfrastruktur, fasiliteter for data- og informasjonsbehandling og infrastruktur for distribusjon, basert på et prinsipp om gratis, fullstendige og åpne data, og som eventuelt integrerer sikkerhetsbehovene og -kravene,
 - d) «SSA» (Space Situational Awareness), som inneholder følgende delkomponenter:
 - i) «delkomponenten SST», et system for overvåking og sporing i rommet som tar sikte på å forbedre, utnytte og levere data, informasjon og tjenester knyttet til overvåking og sporing av romobjekter som går i bane rundt jorden,
 - ii) «delkomponenten SWE», observasjonsbaserte parametere knyttet til romværphenomener, og
 - iii) «delkomponenten NEO», risikoovervåking av jordnære objekter som nærmer seg jorden,
 - e) «GOVSATCOM», en satellittkommunikasjonstjeneste under sivil og offentlig kontroll som gjør det mulig å levere satellittkommunikasjonskapasitet og satellittkommunikasjonstjenester til Unionens og medlemsstatenes myndigheter som forvalter sikkerhetskritiske oppdrag og sikkerhetskritisk infrastruktur.
2. Programmet skal omfatte ytterligere tiltak for å sikre effektiv og selvstendig tilgang til rommet for programmet og fremme en innovativ og konkurransedyktig europeisk romsektor, oppstrøms og nedstrøms, for å styrke Unionens romøkosystem og forsterke Unionens rolle som en global aktør.

Artikkel 4

Mål

1. Programmets generelle mål er å
 - a) levere eller bidra til levering av oppdaterte og, når det er relevant, sikre romrelaterte data, opplysninger og tjenester av høy kvalitet uten avbrudd og om mulig på globalt plan, å oppfylle eksisterende og framtidige behov og å kunne støtte Unionens politiske prioriteringer og tilhørende faktabasert og uavhengig beslutningstaking, blant annet med hensyn til klimaendringer, transport og sikkerhet,

- b) maksimere den samfunnsøkonomiske nytten, særlig ved å fremme utviklingen av innovative og konkurransedyktige europeiske oppstrøms- og nedstrømssektorer, herunder SMB-er og nystartede foretak, for på den måten å muliggjøre vekst og etablering av arbeidsplasser i Unionen og fremme størst mulig utbredelse og bruk av dataene, informasjonen og tjenestene som leveres gjennom programmets komponenter, både i og utenfor Unionen, samtidig som det sikres synergier og komplementaritet med Unionens virksomhet innen forskning og teknologisk utvikling som gjennomføres i henhold til forordning (EU) 2021/695,
- c) øke Unionens og dens medlemsstaters sikkerhet og styrke Unionens autonomi, særlig med hensyn til teknologi,
- d) fremme Unionens rolle som en global aktør i romsektoren, oppmuntre til internasjonalt samarbeid, styrke europeisk romdiplomati, herunder ved å fremme prinsippene om gjensidighet og rettferdig konkurranse, og å styrke sin rolle med hensyn til å takle globale utfordringer, støtte globale initiativer, herunder med hensyn til bærekraftig utvikling, og å øke bevisstheten om rommet som en felles kulturarv for menneskeheten,
- e) øke sikkerheten og bærekraften til all virksomhet i verdensrommet angående romobjekter og spredning av romsøppel, samt til rommiljøet, ved å gjennomføre egnede tiltak, herunder utvikling og innføring av teknologier for disponering av romfartøyer ved slutten av deres levetid og for å fjerne romsøppel.

2. Programmets spesifikke mål er

- a) for Galileo og EGNOS: å sørge for langsiktige, toppmoderne og sikre tjenester for posisjonsbestemmelse, navigasjon og tidsbestemmelse, samtidig som tjenestenes kontinuitet og robusthet ivaretas,
- b) for Copernicus: på et langsiktig og bærekraftig grunnlag å levere nøyaktige og pålitelige jordobservasjonsdata, -informasjon og -tjenester som integrerer andre datakilder, for å støtte utformingen, gjennomføringen og overvåkingen av Unionens og dens medlemsstaters politikk og tiltak på grunnlag av brukerkrav,
- c) for SSA: å øke kapasiteten til å overvåke, spore og identifisere romobjekter og romsøppel med sikte på ytterligere å øke ytelsen og autonomien til kapasiteten under delkomponenten SST på unionsplan, levere SWE-tjenester og kartlegge og opprette nettverk for medlemsstatenes kapasitet under delkomponenten NEO,
- d) for GOVSATCOM: å sikre langsiktig tilgang til pålitelige, sikre og kostnadseffektive satellittkommunikasjonstjenester for GOVSATCOM-brukere,
- e) å støtte en selvstendig, sikker og kostnadseffektiv kapasitet til å få tilgang til rommet, idet det tas hensyn til Unionens grunnleggende sikkerhetsinteresser,
- f) å fremme utviklingen av en sterk romøkonomi i Unionen, herunder ved å støtte romøkosystemet og styrke konkurransevne, innovasjon, entreprenørskap, kompetanse og kapasitetsoppbygging i alle medlemsstater og regioner i Unionen, særlig med hensyn til SMB-er og nystartede foretak eller fysiske og juridiske personer fra Unionen som er aktive eller ønsker å bli aktive i denne sektoren.

Artikkel 5

Tilgang til rommet

1. Programmet skal støtte anskaffelse og samling av oppskytingstjenester til dekning av programmets behov samt samling for medlemsstatene og internasjonale organisasjoner på deres anmodning.
2. Programmet kan i synergier med andre unionsprogrammer og finansieringsordninger, og uten at det berører ESAs virksomhet når det gjelder tilgang til rommet, støtte
 - a) tilpasninger, herunder teknologiutvikling, av oppskytingssystemer som kreves for å skyte opp satellitter, herunder alternative teknologier og innovative systemer for tilgang til rommet, med sikte på gjennomføringen av programmets komponenter,
 - b) tilpasninger av rominfrastruktur på bakken, herunder ny utvikling, som er nødvendig for gjennomføringen av programmet.

*Artikkel 6***Tiltak til støtte for en innovativ og konkurransedyktig romsektor i Unionen**

1. Programmet skal fremme kapasitetsoppbygging i hele Unionen ved å støtte
 - a) innovasjonsvirksomhet med sikte på best mulig utnytting av romteknologi, -infrastruktur eller -tjenester og tiltak for å lette utbredelsen av innovative løsninger fra forsknings- og innovasjonsvirksomhet og støtte utviklingen av nedstrømssektoren, særlig gjennom synergier med andre unionsprogrammer og finansielle instrumenter, herunder InvestEU-programmet,
 - b) virksomhet med sikte på å fremme offentlig etterspørsel og innovasjon i offentlig sektor, for å utnytte potensialet i offentlige tjenester fullt ut for borgere og foretak,
 - c) entreprenørskap, herunder fra tidlig fase til oppskalering, i samsvar med artikkel 21, ved å støtte seg på andre bestemmelser om finansieringstilgang som nevnt i artikkel 18 og kapittel I i avdeling III, og ved å anvende en modell med første kontrakt,
 - d) framvekst av et forretningsvennlig romøkosystem gjennom samarbeid mellom foretak i form av et nettverk av romknotepunkter som
 - i) på nasjonalt og regionalt plan samler aktører fra romsektoren, den digitale sektoren og andre sektorer samt brukere, og
 - ii) tar sikte på å tilby støtte, fasiliteter og tjenester til borgere og foretak for å fremme entreprenørskap og kompetanse, styrke synergier i nedstrømssektoren og fremme samarbeid med de digitale innovasjonsknotepunktene som er opprettet innenfor rammen av programmet for et digitalt Europa, opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/694⁽³⁸⁾,
 - e) tilbud om utdannings- og opplæringsvirksomhet, særlig for fagfolk, entreprenører, høyskoleutdannede og studenter, særlig gjennom synergier med initiativer på nasjonalt og regionalt plan, for utvikling av avansert kompetanse,
 - f) tilgang til prosesserings- og testfasiliteter for fagfolk, studenter og entreprenører i privat og offentlig sektor,
 - g) sertifiserings- og standardiseringsvirksomhet,
 - h) styrking av de europeiske omsetningskjedene i hele Unionen gjennom bred deltakelse av foretak, særlig SMB-er og nystartede foretak, i alle programmets komponenter, særlig på grunnlag av artikkel 14, og av tiltak som underbygger deres konkurranseevne på globalt plan.
2. Ved gjennomføring av virksomheten nevnt i nr. 1 skal behovet for å utvikle kapasitet i medlemsstater med ny romindustri støttes, slik at alle medlemsstater får lik mulighet til å delta i programmet.

*Artikkel 7***Tredjelands og internasjonale organisasjoners deltakelse i programmet**

1. Galileo, EGNOS og Copernicus samt delkomponentene SWE og NEO, men ikke delkomponenten SST, skal være åpne for deltakelse for medlemmene av Det europeiske frihandelsforbund (EFTA) som er medlemmer av Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS), i samsvar med vilkårene i avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde.

Copernicus og delkomponentene SWE og NEO, men ikke delkomponenten SST, skal være åpne for deltakelse for følgende tredjeland:

- a) Tiltredende land, kandidatland og potensielle kandidatland i samsvar med de allmenne prinsippene og vilkårene for disse landenes deltakelse i unionsprogrammer som er fastsatt i de respektive rammeavtalene og beslutninger truffet av Assosieringsrådet, eller lignende avtaler, og i samsvar med de særlige vilkårene som er fastsatt i avtalene mellom Unionen og disse landene.

⁽³⁸⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/694 av 29. april 2021 om opprettelse av programmet for et digitalt Europa, og om oppheving av beslutning (EU) 2015/2240 (EUT L 166 av 11.5.2021, s. 1).

b) Land som omfattes av den europeiske naboskapspolitikken, i samsvar med de allmenne prinsippene og vilkårene for disse landenes deltakelse i unionsprogrammer som er fastsatt i de respektive rammeavtalene og beslutninger truffet av Assosieringsrådet, eller lignende avtaler, og i samsvar med de særlige vilkårene som er fastsatt i avtalene mellom Unionen og disse landene.

2. I samsvar med vilkårene fastsatt i en særlig avtale inngått i samsvar med artikkel 218 i TEUV, som omfatter et tredjeland eller en internasjonal organisasjons deltakelse i unionsprogrammer, skal

- a) Galileo og EGNOS være åpne for deltakelse for tredjelandene nevnt i nr. 1 annet ledd bokstav a) og b),
- b) GOVSATCOM være åpent for deltakelse for medlemmene av EFTA som er medlemmer av EØS, samt for tredjeland nevnt i nr. 1 annet ledd bokstav a) og b), og
- c) Galileo, EGNOS, Copernicus og GOVSATCOM, samt delkomponentene SWE og NEO, men ikke delkomponenten SST, være åpne for deltakelse for andre tredjeland enn de som er omfattet av nr. 1, og for internasjonale organisasjoner.

Den særlige avtalen nevnt i første ledd i dette nummeret skal

- a) sikre en rettferdig balanse når det gjelder bidragene og fordelene til det tredjelandet eller den internasjonale organisasjonen som deltar i unionsprogrammene,
- b) fastsette vilkårene for deltakelse i programmene, herunder beregning av finansielle bidrag til enkeltprogrammene og deres administrasjonskostnader,
- c) ikke gi tredjelandet eller den internasjonale organisasjonen beslutningsmyndighet i unionsprogrammet,
- d) garantere Unionens rett til å sikre god økonomistyring og til å beskytte sine økonomiske interesser.

Bidragene nevnt i andre ledd bokstav b) i dette nummeret skal utgjøre inntekter som er avsatt til særskilte formål i samsvar med artikkel 21 nr. 5 i finansforordningen.

3. Programmets komponenter eller delkomponenter, unntatt delkomponenten SST, skal være åpne for deltakelse av tredjeland og internasjonale organisasjoner i henhold til denne artikkelen, forutsatt at Unionens og dens medlemsstaters grunnleggende sikkerhetsinteresser bevares, herunder når det gjelder vern av gradert informasjon i henhold til artikkel 43.

Artikkel 8

Tredjeland og internasjonale organisasjoners tilgang til SST-tjenester, GOVSATCOM-tjenester og den offentlig regulerte Galileo-tjenesten

- 1. Tredjeland og internasjonale organisasjoner kan få tilgang til GOVSATCOM-tjenester, forutsatt at
 - a) de i samsvar med artikkel 218 i TEUV inngår en avtale som fastsetter vilkårene for tilgang til GOVSATCOM-tjenester, og
 - b) de oppfyller kravene i artikkel 43 i denne forordningen.
- 2. Tredjeland og internasjonale organisasjoner som ikke har sitt hovedkontor i Unionen, kan få tilgang til SST-tjenester nevnt i artikkel 55 nr. 1 bokstav d), forutsatt at
 - a) de i samsvar med artikkel 218 i TEUV inngår en avtale som fastsetter vilkårene for tilgang til slike SST-tjenester, og
 - b) de oppfyller kravene i artikkel 43 i denne forordningen.
- 3. Det skal ikke kreves at det er inngått avtaler i samsvar med artikkel 218 i TEUV for å få tilgang til SST-tjenester som er offentlig tilgjengelige, som nevnt i artikkel 55 nr. 1 bokstav a), b) og c). Tilgang til disse tjenestene gis på bakgrunn av en anmodning fra de potensielle brukerne i samsvar med artikkel 56.

4. Tredjelands og internasjonale organisasjoners tilgang til den offentlig regulerte tjenesten (PRS) fra Galileo er underlagt artikkel 3 nr. 5 i europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1104/2011/EU⁽³⁹⁾.

Artikkel 9

Eiendomsrett til og bruk av eiendeler

1. Unntatt som fastsatt i nr. 2, skal Unionen være eier av alle materielle og immaterielle eiendeler som skapes eller utvikles innenfor rammen av programmets komponenter. For dette formålet skal Kommisjonen sikre at relevante kontrakter, avtaler og andre ordninger knyttet til virksomhet som kan føre til tilvirkning eller utvikling av slike eiendeler, inneholder bestemmelser som sikrer Unionens eiendomsrett til disse eiendelene.

2. Nr. 1 får ikke anvendelse på materielle og immaterielle eiendeler som tilvirkes eller utvikles innenfor rammen av programmets komponenter, dersom virksomheten som kan føre til tilvirkning eller utvikling av slike eiendeler

- a) utføres i henhold til tilskudd eller priser som i sin helhet finansieres av Unionen,
- b) ikke i sin helhet finansieres av Unionen, eller
- c) gjelder utvikling, produksjon eller bruk av PRS-mottakere som inneholder EUCI, eller komponenter til slike mottakere.

3. Kommisjonen skal sikre at kontraktene, avtalene og andre ordninger knyttet til virksomheten nevnt i nr. 2 i denne artikkelen inneholder bestemmelser som fastsetter en egnet eierskapsordning for disse eiendelene og, med hensyn til nr. 2 bokstav c) i denne artikkelen, at de sikrer at Unionen kan bruke PRS-mottakerne i samsvar med beslutning nr. 1104/2011/EU.

4. Kommisjonen skal forsøke å inngå kontrakter, avtaler eller andre ordninger med tredjeparter om

- a) allerede eksisterende eiendomsrett til materielle og immaterielle eiendeler som skapes eller utvikles innenfor rammen av programmets komponenter,
- b) erverv av eiendomsrett eller lisensrettigheter til andre materielle og immaterielle eiendeler som er nødvendige for gjennomføringen av programmet.

5. Kommisjonen skal ved hjelp av en egnet ramme sikre best mulig utnyttning av materielle og immaterielle eiendeler som nevnt i nr. 1 og 2, som eies av Unionen.

6. Dersom eiendelene nevnt i nr. 1 og 2 består av immaterialrettigheter, skal Kommisjonen forvalte disse rettighetene så effektivt som mulig, idet det tas hensyn til

- a) behovet for å beskytte og gi eiendelene verdi,
- b) alle berørte parters rettmessige interesser,
- c) behovet for en harmonisk utvikling av markeder og nye teknologier, og
- d) behovet for kontinuitet i de tjenestene som leveres gjennom programmets komponenter.

Kommisjonen skal særlig sikre at de relevante kontraktene, avtalene og andre ordningene omfatter muligheten til å overføre disse immaterialrettighetene til tredjeparter, eller til å tildele tredjepartslisenser for disse rettighetene, herunder til opphavspersonen for immaterialretten, og at byrået fritt kan nyte godt av disse rettighetene når det er nødvendig for at det skal kunne utføre sine oppgaver i henhold til denne forordningen.

FFPA-en fastsatt i artikkel 28 nr. 4 eller bidragsavtalene nevnt i artikkel 32 nr. 1 skal inneholde relevante bestemmelser som tillater at ESA og andre bemyndigede enheter bruker immaterialrettighetene nevnt i første ledd i dette nummeret, når det er nødvendig for at de skal kunne utføre sine oppgaver i henhold til denne forordningen, samt vilkårene for slik bruk.

⁽³⁹⁾ Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1104/2011/EU av 25. oktober 2011 om regler for tilgang til den offentlige regulerte tjenesten som tilbys ved det verdensomspennende navigasjonssatellittsystem opprettet gjennom Galileo-programmet (EUT L 287 av 4.11.2011, s. 1).

*Artikkel 10***Garanti**

1. Uten at det berører forpliktelsene som er pålagt ved rettslig bindende bestemmelser, skal tjenestene, dataene og informasjonen i programmets komponenter leveres uten noen uttrykt eller underforstått garanti med hensyn til deres kvalitet, nøyaktighet, tilgjengelighet, pålitelighet, hastighet og egnethet for ethvert formål.
2. Kommisjonen skal sikre at brukerne av disse tjenestene, dataene og opplysningene blir behørig underrettet om nr. 1.

AVDELING II

BUDSJETIBIDRAG OG -ORDNINGER*Artikkel 11***Budsjett**

1. Den finansielle rammen for gjennomføringen av programmet i tidsrommet 1. januar 2021 til 31. desember 2027 og for dekning av tilknyttede risikoer, er 14,880 milliarder euro i løpende priser.

Beløpet nevnt i første ledd skal fordeles på følgende utgiftskategorier:

a) For Galileo og EGNOS: 9,017 milliarder euro.

b) For Copernicus: 5,421 milliarder euro.

c) For SSA og GOVSATCOM: 0,442 milliarder euro.

2. Kommisjonen kan omfordele midler mellom utgiftskategoriene nevnt i nr. 1 i denne artikkelen opp til en øvre grense på 7,5 % av den utgiftskategorien som mottar midlene, eller den kategorien som tilfører midlene. Kommisjonen kan ved hjelp av gjennomføringsrettsakter omfordele midler mellom utgiftskategoriene nevnt i nr. 1 i denne artikkelen dersom omfordelingen overstiger et kumulativt beløp som er større enn 7,5 % av det beløpet som er tildelt den utgiftskategorien som mottar midlene, eller den kategorien som tilfører midlene. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 107 nr. 3.

3. Ytterligere tiltak som fastsatt i artikkel 3 nr. 2, det vil si virksomhet nevnt i artikkel 5 og 6, skal finansieres innenfor rammen av programmets komponenter.

4. De budsjettbevilgningene som Unionen har avsatt til programmet, skal dekke all virksomhet som kreves for å nå målene nevnt i artikkel 4. Slike utgifter kan dekke

a) undersøkelser og møter med eksperter, særlig i samsvar med kostnads- og tidsmessige begrensninger,

b) informasjons- og kommunikasjonsvirksomhet, herunder felles kommunikasjon om Unionens politiske prioriteringer dersom de er direkte forbundet med målene for denne forordningen, særlig med henblikk på å skape synergier med annen unionspolitikk,

c) de IT-nettverkene som har som oppgave å behandle eller utveksle informasjon, og de administrative tiltakene som Kommisjonen har gjennomført, herunder på sikkerhetsområdet,

d) teknisk og administrativ bistand ved gjennomføringen av programmet, for eksempel forberedende virksomhet, overvåking, kontroll, revisjon og evaluering, herunder foretakets informasjonsteknologisystemer.

5. Tiltak som mottar felles finansiering fra forskjellige unionsprogrammer, skal være gjenstand for bare én revisjon som dekker alle involverte programmer og deres respektive gjeldende regler.

6. Budsjettpforpliktelsene som gjelder programmet og dekker virksomhet som strekker seg over flere enn ett regnskapsår, kan fordeles over flere år i årlige delbeløp.

7. Midler som tildeles til medlemsstatene under delt forvaltning, kan på den berørte medlemsstatens anmodning overføres til programmet, med forbehold for vilkårene fastsatt i artikkel 26 i forordningen om felles bestemmelser. Kommisjonen skal ta i bruk disse midlene direkte i samsvar med artikkel 62 nr. 1 første ledd bokstav a) i finansforordningen eller indirekte i samsvar med bokstav c) i nevnte ledd. Disse midlene skal brukes til fordel for den berørte medlemsstaten.

Artikkel 12

Inntekter avsatt til bestemte formål

1. Inntektene fra programmets komponenter skal betales til Unionens budsjett og brukes til å finansiere den komponenten som genererte inntektene.

2. Medlemsstatene kan gi en komponent i programmet et ytterligere finansielt bidrag for å dekke ytterligere elementer, forutsatt at slike ytterligere elementer ikke medfører noen finansiell eller teknisk byrde eller utsettelse for den aktuelle komponenten. Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter beslutte om disse vilkårene er oppfylt. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 107 nr. 3.

3. Det ytterligere finansielle bidraget som er nevnt i denne artikkelen, skal behandles som eksterne inntekter avsatt til et bestemt formål i samsvar med artikkel 21 nr. 2 i finansforordningen.

Artikkel 13

Gjennomføring av og former for EU-finansiering

1. Programmet skal gjennomføres gjennom direkte forvaltning i samsvar med finansforordningen eller gjennom indirekte forvaltning med organene nevnt i artikkel 62 nr. 1 bokstav c) i finansforordningen.

2. Programmet kan bidra med finansiering på alle måter som er angitt i finansforordningen, særlig tilskudd, priser og anskaffelse. Det kan også bidra med finansiering i form av finansielle instrumenter innenfor blandingsoperasjoner.

3. Dersom Copernicus-budsjettet gjennomføres gjennom indirekte forvaltning, kan anskaffelsesreglene for de enhetene som har ansvar for oppgaver i forbindelse med budsjettgjennomføringen, få anvendelse i den utstrekning som er tillatt i henhold til finansforordningens artikkel 62 og 154. Særlige justeringer av disse anskaffelsesreglene skal defineres i de relevante bidragsavtalene.

AVDELING III

FINANSIELLE BESTEMMELSER

KAPITTEL I

Anskaffelser

Artikkel 14

Prinsipper for anskaffelse

1. Den offentlige oppdragsgiveren skal handle i samsvar med følgende prinsipper med hensyn til prosedyrer for anskaffelser i forbindelse med programmet:

- a) Fremme en bredest og mest mulig åpen deltakelse av markedsdeltakere i alle medlemsstater i Unionen og i hele omsetningskjeden, særlig nystartede foretak, nyinntredere og SMB-er, blant annet når anbyderne benytter seg av underleveranser.
- b) Sikre effektiv konkurranse og om mulig unngå å være avhengig av én enkelt leverandør, særlig når det gjelder kritisk utstyr og kritiske tjenester, samtidig som det tas hensyn til målene om teknologisk uavhengighet og kontinuitet i tjenestene.
- c) Som unntak fra artikkel 167 i finansforordningen og dersom det er hensiktsmessig, bruke flere forsyningskilder for å sikre en bedre overordnet kontroll av alle programmets komponenter og over kostnader og tidsplan.
- d) Følge prinsippene om åpen tilgang og rettferdig konkurranse i hele omsetningskjeden ved gjennomføring av anbudskonkurranser på grunnlag av åpen informasjon til rett tid, klar kommunikasjon av gjeldende anskaffelsesregler og prosedyrer ved tildeling av kontrakter, utvelgelses- og tildelingskriterier samt all annen relevant informasjon som legger til rette for like konkurransevilkår for alle potensielle anbydere, herunder SMB-er og nystartede foretak.
- e) Styrke Unionens autonomi, særlig med hensyn til teknologi.
- f) Oppfylle sikkerhetskravene til programmets komponenter og bidra til å verne Unionens og medlemsstatenes grunnleggende sikkerhetsinteresser.
- g) Fremme tjenestenes kontinuitet og pålitelighet.
- h) Oppfylle egnede sosiale kriterier og miljøkriterier.

2. Styret for anskaffelser i Kommisjonen skal undersøke framgangsmåten ved tildeling av kontrakter knyttet til alle programmets komponenter og overvåke den kontraktsmessige gjennomføringen av Unionens budsjett som er delegert til bemyndigede enheter. Dersom det er relevant, skal en representant for hver av de bemyndigede enhetene inviteres.

Artikkel 15

Betingede flerfasekontrakter

1. Når det gjelder driftsmessig og infrastrukturens spesifikke virksomhet, kan den offentlige oppdragsgiveren tildele en kontrakt i form av en betinget flerfasekontrakt i samsvar med denne artikkelen.
2. Anskaffelsesdokumentene for en betinget flerfasekontrakt skal angi hvilke elementer som omfattes av den betingede flerfasekontrakten. De skal særlig angi kontraktens gjenstand, pris eller grunnlag for beregning av prisen, samt bestemmelser om levering av arbeid, leveranser og tjenester for hver fase.
3. En betinget flerfasekontrakt skal bestå av
 - a) en fast fase som fører til en fast forpliktelse til å levere arbeid, leveranser eller tjenester som er avtalt for denne fasen, og
 - b) en eller flere faser der både budsjett og gjennomføring er omfattet av vilkår.
4. Ytelsene i den faste fasen og ytelsene i forbindelse med hver betinget fase skal utgjøre en sammenhengende helhet, idet det tas hensyn til ytelsene i alle foregående eller etterfølgende faser.
5. For hver betinget fase som gjennomføres, skal den offentlige oppdragsgiveren treffe en beslutning som skal meddeles leverandøren i samsvar med kontrakten.

Artikkel 16

Regningsbaserte kontrakter

1. Den offentlige oppdragsgiveren kan, på vilkårene fastsatt i nr. 3, velge en kontrakt som helt eller delvis skal betales etter regning.
2. Prisen som skal betales i henhold til en regningsbasert kontrakt, skal bestå av godtgjøring av

- a) alle direkte kostnader oppdragstakeren har hatt ved å gjennomføre kontrakten, som personalkostnader, materialkostnader eller kostnader for forbruksvarer og bruk av utstyr og infrastruktur som er nødvendig for å gjennomføre kontrakten,
 - b) indirekte kostnader,
 - c) et fast overskudd, og
 - d) en egnet innsatsgodtgjørelse basert på måloppnåelse med hensyn til utførelse og leveringstider.
3. Den offentlige oppdragsgiveren kan velge en helt eller delvis regningsbasert kontrakt i tilfeller der det er vanskelig eller uhensiktsmessig å gi en nøyaktig fast pris på grunn av de usikkerhetsfaktorene som hefter ved gjennomføringen av kontrakten, fordi
- a) kontrakten gjelder svært komplekse elementer eller elementer som krever bruk av ny teknologi og følgelig medfører betydelig teknisk risiko, eller
 - b) virksomheten kontrakten gjelder, av operative hensyn må påbegynnes umiddelbart selv om det ikke ennå er mulig å beregne en nøyaktig fast pris, på grunn av den betydelige risikoen som foreligger, eller fordi gjennomføringen av kontrakten delvis avhenger av gjennomføringen av andre kontrakter.
4. Regningsbaserte kontrakter skal fastsette et pristak. Pristaket for en helt eller delvis regningsbasert kontrakt skal være den høyeste prisen som skal betales. Prisen kan endres i samsvar med artikkel 172 i finansforordningen.

Artikkel 17

Underleveranser

1. For å oppmuntre nyinntredere, SMB-er og nystartede foretak og disses deltakelse på tvers av landegrensene, og for å tilby størst mulig geografisk dekningsområde samtidig som Unionens autonomi beskyttes, skal den offentlige oppdragsgiveren anmode om at anbydere bruker underleveranser for deler av kontrakten ved hjelp av anbudsprosedyrer på hensiktsmessige nivåer for underleveranser til andre foretak enn de som tilhører anbyderens konsern.
2. Anbyderen skal begrunne ethvert unntak fra en anmodning som gjøres i henhold til nr. 1.
3. Når det gjelder kontrakter på over ti millioner euro, skal den offentlige oppdragsgiveren ha som mål å sikre at minst 30 % av kontraktens verdi settes ut til underleverandører ved hjelp av anbudsprosedyrer på forskjellige nivåer for underleveranser til foretak utenfor hovedanbyderens konsern, særlig for å gjøre det mulig med deltakelse fra SMB-er på tvers av landegrensene. Kommisjonen skal underrette programkomiteen nevnt i artikkel 107 nr. 1 om oppnåelsen av dette målet når det gjelder kontrakter som er inngått etter at denne forordningen er trådt i kraft.

KAPITTEL II

Tilskudd, priser og blandingsoperasjoner

Artikkel 18

Tilskudd og priser

1. Unionen kan dekke inntil 100 % av de støtteberettigede kostnadene, uten at det berører samfinansieringsprinsippet.
2. Som unntak fra artikkel 181 nr. 6 i finansforordningen kan ved anvendelse av faste satser den ansvarlige anvisningsberettigede godkjenne eller pålegge finansiering av støttemottakerens indirekte kostnader, opptil høyst 25 % av de samlede støtteberettigede direkte kostnadene for tiltaket.
3. Uten hensyn til nr. 2 i denne artikkelen kan de indirekte kostnadene angis i form av faste beløp eller enhetskostnader, dersom dette er angitt i arbeidsprogrammet nevnt i artikkel 100.

4. Som unntak fra artikkel 204 i finansforordningen skal det høyeste beløpet for økonomisk støtte som kan utbetales til en tredjepart, ikke overstige 200 000 euro.

Artikkel 19

Felles innbydelser for søknad om tilskudd

1. Kommisjonen eller en bemyndiget enhet innenfor rammen av programmet kan utstede en felles forslagsinnbydelse sammen med enheter, organer eller personer nevnt i finansforordningens artikkel 62 nr. 1 første ledd bokstav c).
2. Ved en felles innbydelse som nevnt i nr. 1 i denne artikkelen
 - a) gjelder reglene nevnt i avdeling VIII i finansforordningen,
 - b) skal prosedyrene for evaluering involvere en balansert ekspertgruppe som hver part utpeker, og
 - c) skal evalueringskomiteen være i samsvar med artikkel 150 i finansforordningen.
3. Tilskuddsavtalen skal angi hvilken ordning som gjelder for immaterialrettigheter.

Artikkel 20

Tilskudd til før-kommersielle anskaffelser og anskaffelse av innovative løsninger

1. Tiltak kan omfatte eller ha som hovedmål før-kommersielle eller offentlige anskaffelser av innovative løsninger som skal foretas av støttemottakere som er offentlige oppdragsgivere, eller andre oppdragsgivere som fastsatt i europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/24/EU⁽⁴⁰⁾, 2014/25/EU⁽⁴¹⁾ og 2009/81/EF⁽⁴²⁾.
2. Anskaffelsesprosedyrene for innovative løsninger
 - a) skal overholde prinsippene om åpenhet, ikke-diskriminering, likebehandling, god økonomistyring og forholdsmessighet samt konkurransereglene,
 - b) kan, når det gjelder før-kommersielle anskaffelser, fastsette særlige vilkår, for eksempel at de innkjøpte aktivitetene skal utføres bare på territoriet til medlemsstatene og til de tredjelandene som deltar i programmet,
 - c) kan tillate at flere kontrakter tildeles gjennom samme prosedyre (flere leverandører), og
 - d) skal sikre at kontraktene tildeles den eller de anbudsgiverne som gir det beste økonomiske tilbudet, og samtidig sikre at det ikke foreligger noen interessekonflikt.
3. Den oppdragstakeren som skaper resultater innenfor rammen av før-kommersiell anskaffelse, skal som et minstekrav eie immaterialrettighetene knyttet til resultatene. De offentlige oppdragsgiverne skal som et minstekrav ha vederlagsfri tilgang rett til resultatene til egen bruk og rett til å utstede eller kreve at oppdragstakeren utsteder ikke-eksklusive lisenser til tredjeparter, for å utnytte resultatene for den offentlige oppdragsgiveren på rettferdige og rimelige vilkår, uten rett til å utstede underlisenser. Dersom en oppdragstaker ikke utnytter resultatene kommersielt innenfor en bestemt periode etter den før-kommersielle anskaffelsen som er fastsatt i kontrakten, kan den offentlige oppdragsgiveren kreve at vedkommende overfører eiendomsretten til resultatene til de offentlige oppdragsgiverne.

⁽⁴⁰⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/24/EU av 26. februar 2014 om offentlige innkjøp og om oppheving av direktiv 2004/18/EF (EUT L 94 av 28.3.2014, s. 65).

⁽⁴¹⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/25/EU av 26. februar 2014 om innkjøp foretatt av enheter som driver virksomhet innenfor vann- og energiforsyning, transport og posttjenester, og om oppheving av direktiv 2004/17/EF (EUT L 94 av 28.3.2014, s. 243).

⁽⁴²⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/81/EF av 13. juli 2009 om samordning av framgangsmåtene ved oppdragsgiveres eller offentlige oppdragsgiveres tildeling av visse bygge- og anleggskontrakter, varekontrakter og tjenestekontrakter på forsvars- og sikkerhetsområdet og om endring av direktiv 2004/17/EF og 2004/18/EF (EUT L 216 av 20.8.2009, s. 76).

*Artikkel 21***Blandingsoperasjoner**

Blandingsoperasjoner som vedtas under dette programmet, skal gjennomføres i samsvar med forordning (EU) 2021/523 og avdeling X i finansforordningen.

*KAPITTEL III***Andre finansielle bestemmelser***Artikkel 22***Kumulativ og alternativ finansiering**

1. Et tiltak som har mottatt et bidrag gjennom programmet, kan også motta bidrag fra andre unionsprogrammer, forutsatt at bidragene ikke dekker de samme kostnadene. Reglene for det relevante unionsprogrammet skal gjelde for det tilhørende bidraget til tiltaket. Den kumulative finansieringen skal ikke overstige de samlede støtteberettigede kostnadene for tiltaket. Støtten fra de ulike unionsprogrammene kan beregnes på pro rata-grunnlag i samsvar med dokumentene som fastsetter vilkårene for støtte.

2. Tiltak som er blitt tildelt en kvalitetssertifisering i henhold til dette programmet, kan motta støtte fra Det europeiske fond for regionalutvikling eller Det europeiske sosialfond pluss i samsvar med artikkel 73 nr. 4 i forordningen om felles bestemmelser, dersom de oppfyller følgende kumulative vilkår:

- a) De er blitt vurdert i en forslagsinnbydelse innenfor rammen av programmet.
- b) De oppfyller minstekravene til kvalitet i nevnte forslagsinnbydelse.
- c) De kan ikke finansieres gjennom nevnte forslagsinnbydelse på grunn av budsjettbegrensninger.

*Artikkel 23***Felles anskaffelse**

1. I tillegg til bestemmelsene i artikkel 165 i finansforordningen kan Kommissjonen eller byrået gjennomføre felles anskaffelsesprosedyrer sammen med ESA eller andre internasjonale organisasjoner som deltar i gjennomføringen av programmets komponenter.

2. Anskaffelsesreglene som får anvendelse i henhold til artikkel 165 i finansforordningen, får tilsvarende anvendelse, forutsatt at saksbehandlingsbestemmelsene som gjelder for Unionens institusjoner, anvendes i alle tilfeller.

*Artikkel 24***Vilkår for støtteberettigelse og deltakelse med sikte på å bevare sikkerheten, integriteten og robustheten i de operative systemene i Unionen**

1. Kommissjonen skal anvende vilkårene for støtteberettigelse og deltakelse angitt i nr. 2 på anskaffelser, tilskudd eller priser i henhold til denne avdelingen dersom den anser at dette er nødvendig og hensiktsmessig for å bevare sikkerheten, integriteten og robustheten i de operative systemene i Unionen, idet det tas hensyn til målet om å fremme Unionens strategiske autonomi, særlig når det gjelder teknologi på tvers av nøkkelteknologier og verdikjeder, samtidig som man bevarer en åpen økonomi.

Før vilkårene for støtteberettigelse og deltakelse anvendes i samsvar med første ledd i dette nummeret, skal Kommissjonen underrette programkomiteen nevnt i artikkel 107 nr. 1 bokstav e), og skal i størst mulig grad ta hensyn til medlemsstatenes synspunkter på anvendelsesområdet og begrunnelsen for disse vilkårene for støtteberettigelse og deltakelse.

2. Vilkårene for støtteberettigelse og deltakelse skal være følgende:

- a) Det støtteberettigede rettssubjektet er etablert i en medlemsstat, og dets ledelsesstrukturer er etablert i samme medlemsstat.
- b) Det støtteberettigede rettssubjektet forplikter seg til å utføre all relevant virksomhet i en eller flere medlemsstater.
- c) Det støtteberettigede rettssubjektet er ikke underlagt kontroll av et tredjeland eller en enhet i et tredjeland.

I denne artikkelen menes med «kontroll» evnen til direkte eller indirekte å utøve en avgjørende innflytelse på et rettssubjekt via ett eller flere mellomliggende rettssubjekter.

I denne artikkelen menes med «ledelsesstruktur» det organet hos et rettssubjekt som er utnevnt i samsvar med nasjonal rett, som rapporterer til administrerende direktør eller enhver annen person med tilsvarende beslutningsmyndighet når det er hensiktsmessig, som har fullmakt til å fastsette rettssubjektets strategi, mål og overordnede ledelse, og som kontrollerer og overvåker ledelsens beslutningstaking.

3. Kommisjonen kan fravike vilkårene i nr. 2 første ledd bokstav a) eller b) for et bestemt rettssubjekt etter en evaluering basert på følgende kumulative kriterier:

- a) Det finnes ingen lett tilgjengelige alternativer for bestemte teknologier, varer eller tjenester som er nødvendige for virksomheten nevnt i nr. 1.
- b) Rettssubjektet er etablert i et land som er medlem av EØS eller EFTA og har inngått en internasjonal avtale med Unionen som nevnt i artikkel 7, dets ledelsesstrukturer er etablert i dette landet og virksomheten knyttet til anskaffelser, tilskudd eller pris utøves i dette landet eller i ett eller flere slike land.
- c) Det er gjennomført tilstrekkelige tiltak for å sikre vern av EUCI i henhold til artikkel 43 og integriteten, sikkerheten og robustheten til programmets komponenter og deres drift og tjenester.

Som unntak fra første ledd bokstav b) i dette nummeret kan Kommisjonen fravike vilkårene i nr. 2 første ledd bokstav a) eller b) for et rettssubjekt som er etablert i et tredjeland som ikke er medlem av EØS eller EFTA, dersom det ikke finnes noen lett tilgjengelige alternativer i land som er medlemmer av EØS eller EFTA, og kriteriene i første ledd bokstav a) og c) er oppfylt.

4. Kommisjonen kan fravike vilkåret i nr. 2 første ledd bokstav c) dersom rettssubjektet som er etablert i en medlemsstat, gir følgende garantier:

- a) Kontrollen over rettssubjektet utøves ikke på en måte som svekker eller begrenser dets evne til å
 - i) gjennomføre anskaffelsen, tilskuddet eller prisen, og
 - ii) levere resultater, særlig gjennom rapporteringsforpliktelser.
- b) Det kontrollerende tredjelandet eller enheten i tredjelandet forplikter seg til ikke å utøve kontrollrettigheter over eller pålegge rettssubjektet rapporteringsforpliktelser i forbindelse med anskaffelsen, tilskuddet eller prisen.
- c) Rettssubjektet oppfyller kravene i artikkel 34 nr. 7.

5. Vedkommende myndigheter i medlemsstaten der rettssubjektet er etablert skal vurdere om rettssubjektet oppfyller kriteriene fastsatt i nr. 3 bokstav c) og garantiene nevnt i nr. 4. Kommisjonen skal etterkomme denne vurderingen.

6. Kommisjonen skal framlegge følgende for programkomiteen nevnt i artikkel 107 nr. 1 bokstav e):

- a) Virkeområdet for støtteberettigelse og deltakelse nevnt i nr. 1 i denne artikkelen.
- b) Nærmere opplysninger om og begrunnelser for unntakene som gis i samsvar med denne artikkelen.

c) Evalueringen som dannet grunnlaget for et unntak, med forbehold for nr. 3 og 4 i denne artikkelen, uten å videreformidle kommersielt sensitiv informasjon.

7. Vilkårene angitt i nr. 2, kriteriene angitt i nr. 3 og garantiene angitt i nr. 4 skal inngå i dokumentene om anskaffelsen, tilskuddet eller prisen, alt etter hva som er relevant, og i forbindelse med anskaffelser får de anvendelse på hele den resulterende kontraktens løpetid.

8. Denne artikkelen berører ikke beslutning nr. 1104/2011/EU eller delegert kommisjonsbeslutning av 15. september 2015⁽⁴³⁾, forordning (EU) 2019/452, beslutning 2013/488/EU og beslutning (EU, Euratom) 2015/444, og ikke den sikkerhetsklareringen som utføres av medlemsstatene med hensyn til rettssubjekter som deltar i virksomhet som krever tilgang til EUCI og er omfattet av gjeldende nasjonale lover og forskrifter.

Dersom kontrakter som følger av anvendelsen av denne artikkelen graderes, skal vilkårene for støtteberettigelse og deltakelse som anvendes av Kommisjonen i samsvar med nr. 1, ikke berøre nasjonale sikkerhetsmyndigheters myndighet.

Denne artikkelen skal ikke påvirke, endre eller være i strid med noen eksisterende prosedyre for sikkerhetsklarering for anlegg og sikkerhetsklarering for personell i en medlemsstat.

Artikkel 25

Vern av Unionens økonomiske interesser

Når et tredjeland deltar i programmet gjennom en beslutning vedtatt i henhold til en internasjonal avtale, eller på grunnlag av andre juridiske virkemidler, skal tredjelandet gi den ansvarlige anvisningsberettigede, OLAF og Revisjonsretten de rettighetene og den tilgangen som er nødvendig, slik at de fullt og helt kan utøve sin respektive myndighet. For OLAF skal slike rettighet er omfatte retten til å foreta undersøkelser, herunder kontroll og inspeksjon på stedet, som fastsatt i forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013.

AVDELING IV

STYRING AV PROGRAMMET

Artikkel 26

Styringsprinsipper

Styringen av programmet skal bygge på følgende prinsipper:

- a) En tydelig fordeling av oppgaver og ansvarsområder mellom de enhetene som deltar i gjennomføringen av hver enkelt av programmets komponenter og tiltak, særlig mellom medlemsstatene, Kommisjonen, byrået, ESA og EUMETSAT på grunnlag av deres respektive myndighet og med sikte på å unngå overlappende oppgaver og ansvarsområder.
- b) Styringsstrukturens relevans for de særlige behovene til hver enkelt av programmets komponenter og tiltak, etter hva som er relevant.
- c) Streng kontroll med programmet, blant annet at alle enheter i sine respektive roller og ansvarsområder strengt overholder kostnader, tidsplaner og resultater i samsvar med denne forordningen.
- d) Åpen og kostnadseffektiv forvaltning.
- e) Kontinuitet i tjenester og nødvendig infrastruktur, herunder vern mot relevante trusler.

⁽⁴³⁾ Delegert kommisjonsbeslutning av 15. september 2015 om utfylling av europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1104/2011/EU med hensyn til de felles minstestandarder som vedkommende PRS-myndigheter skal overholde C(2015) 6123.

- f) Systematisk og strukturert vurdering av behovene til dem som bruker dataene, informasjonen og tjenestene i programmets komponenter, og til den tilhørende vitenskapelige og teknologiske utviklingen.
- g) Kontinuerlig innsats for å kontrollere og redusere risikoer.

Artikkel 27

Medlemsstatenes rolle

1. Medlemsstatene kan delta i programmet. Medlemsstater som deltar i programmet, skal bidra med sin tekniske kompetanse, fagkunnskap og bistand, særlig på sikkerhetsområdet eller, dersom det er hensiktsmessig og mulig, ved å gjøre data, informasjon, tjenester og infrastruktur som de har i sin besittelse eller som befinner seg på deres territorium, tilgjengelig for Unionen, herunder ved å sikre effektiv og uhindret tilgang til og bruk av Copernicus-felddata og samarbeide med Kommisjonen for å forbedre tilgangen til Copernicus-felddataene som programmet krever, idet det tas hensyn til gjeldende lisenser og forpliktelser.
2. Kommisjonen kan gjennom bidragsavtaler gi organisasjoner i medlemsstatene ansvar for bestemte oppgaver dersom slike organisasjoner er utpekt av den berørte medlemsstaten. Kommisjonen skal treffe beslutninger om bidrag i forbindelse med bidragsavtaler ved hjelp av gjennomføringsrettsakter. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med rådgivningsprosedyren nevnt i artikkel 107 nr. 2.
3. Når det gjelder oppgavene nevnt i artikkel 29, kan i visse behørig begrunnede omstendigheter byrået gjennom bidragsavtaler gi organisasjoner i medlemsstatene ansvar for bestemte oppgaver dersom slike organisasjoner er utpekt av den berørte medlemsstaten.
4. Medlemsstatene skal treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at programmet fungerer på en tilfredsstillende måte, herunder ved på passende nivå å bidra til å beskytte frekvensene som programmet krever.
5. Medlemsstatene og Kommisjonen kan samarbeide for å øke utbredelsen av data, informasjon og tjenester som programmets komponenter leverer.
6. Når det er mulig, skal medlemsstatenes bidrag til brukerforumet nevnt i artikkel 107 nr. 6 være basert på et systematisk og samordnet samråd med sluttbrukerfellesskapene på nasjonalt plan, særlig når det gjelder Galileo, EGNOS og Copernicus.
7. Medlemsstatene og Kommisjonen skal samarbeide for å utvikle feltkomponenten i Copernicus og bakkekalibrerings-tjenestene som er nødvendige for utbredelsen av romsystemer, og for å fremme bruken av det fulle potensialet til felddatasettene i Copernicus og referansedatasettene basert på eksisterende kapasitet.
8. På sikkerhetsområdet skal medlemsstatene utføre oppgavene nevnt i artikkel 34 nr. 6.

Artikkel 28

Kommisjonens rolle

1. Kommisjonen skal ha det overordnede ansvaret for gjennomføringen av programmet, herunder på sikkerhetsområdet, uten at det berører medlemsstatenes rettigheter når det gjelder nasjonal sikkerhet. Kommisjonen skal i samsvar med denne forordningen fastsette prioriteringene og den langsiktige utviklingen for programmet i samsvar med brukerkravene, og skal føre tilsyn med gjennomføringen av det, uten at det berører annen unionspolitikk.
2. Kommisjonen skal forvalte alle komponenter eller delkomponenter i programmet hvis ansvar ikke er gitt til en annen enhet, særlig GOVSATCOM, delkomponenten NEO, delkomponenten SWE og den virksomheten som er nevnt i artikkel 55 nr. 1 bokstav d).

3. Kommisjonen skal sikre en klar fordeling av oppgaver og ansvarsområder mellom de ulike enhetene som deltar i programmet, og skal samordne disse enhetenes virksomhet. Kommisjonen skal også sikre at alle de bemyndigede enhetene som deltar i gjennomføringen av programmet, verner Unionens interesser, garanterer god styring av Unionens midler og overholder finansforordningen og denne forordningen.

4. Kommisjonen skal, idet det tas hensyn til rammeavtalen av 2004, inngå en FFPA med byrået og ESA, som fastsatt i artikkel 130 i finansforordningen.

5. Når det er nødvendig for at programmet skal fungere på en tilfredsstillende måte og for en smidig levering av tjenestene som leveres av programmets komponenter, skal Kommisjonen ved hjelp av gjennomføringsrettsakter fastsette de tekniske og driftsmessige kravene som er nødvendige for å gjennomføre og utvikle disse komponentene og tjenestene de leverer, etter samråd med brukerne, herunder gjennom brukerforumet nevnt i artikkel 107 nr. 6, og andre berørte parter. Når Kommisjonen fastsetter disse tekniske og driftsmessige kravene, skal den unngå å redusere det generelle sikkerhetsnivået og skal uvilkårlig oppfylle kravene til bakoverkompatibilitet.

Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 107 nr. 3.

6. Uten at det berører byråets eller andre bemyndigede enheters oppgaver, skal Kommisjonen sikre at utbredelsen og bruken av de dataene og tjenestene som leveres av programmets komponenter, fremmes og utnyttes best mulig i offentlig og privat sektor, herunder ved å støtte en hensiktsmessig utvikling av disse tjenestene og brukervennlige grensesnitt, og ved å fremme et stabilt miljø på lang sikt. Den skal utvikle egnede synergier mellom bruksområdene til programmets ulike komponenter. Den skal sikre komplementaritet, sammenheng, synergier og forbindelser mellom programmet og andre unionstiltak og -programmer.

7. Dersom det er hensiktsmessig, skal Kommisjonen sikre sammenheng mellom den virksomheten som utføres innenfor rammen av programmet, og den virksomheten som utføres på romområdet på unionsplan, nasjonalt plan eller internasjonalt plan. Den skal oppmuntre til samarbeid mellom medlemsstatene og, når det er relevant for programmet, legge til rette for tilnærming mellom deres teknologiske kapasitet og utviklingen på romområdet. For dette formålet skal Kommisjonen, dersom det er hensiktsmessig og innenfor deres respektive ansvarsområder, samarbeide med byrået og ESA.

8. Kommisjonen skal underrette programkomiteen nevnt i artikkel 107 om de foreløpige og endelige resultatene av vurderingen av alle anskaffelsesprosedyrer og om alle kontrakter, herunder underleverandørkontrakter, med offentlige og private enheter.

Artikkel 29

Byråets rolle

1. Byrået skal ha følgende egne oppgaver:

- a) Gjennom sitt sikkerhetsakkrediteringsstyre sikre sikkerhetsakkrediteringen for alle programmets komponenter i samsvar med avdeling V kapittel II.
- b) Utføre oppgavene nevnt i artikkel 34 nr. 3 og 5.
- c) Gjennomføre kommunikasjons-, markedsutviklings- og markedsføringsvirksomhet med hensyn til de tjenestene som Galileo og EGNOS tilbyr, særlig virksomhet knyttet til markedsutbredelse og samordning av brukerbehov.
- d) Gjennomføre kommunikasjons-, markedsutviklings- og markedsføringsvirksomhet med hensyn til data, informasjon og tjenester som Copernicus tilbyr, uten at det berører virksomheten som utføres av andre bemyndigede enheter og Kommisjonen.
- e) Bistå Kommisjonen med ekspertise, herunder ved utarbeiding av prioriteringer for den romrelaterte forskningen nedstrøms.

2. Kommisjonen skal gi byrået ansvar for følgende oppgaver:
 - a) Forvaltning av driften av EGNOS og Galileo, som fastsatt i artikkel 44.
 - b) Overordnet samordning av brukerrelaterte sider ved GOVSATCOM i nært samarbeid med medlemsstatene, relevante unionsorganer, EEAS og andre enheter i forbindelse med krisehåndteringsoppdrag og -operasjoner.
 - c) Gjennomføring av virksomhet knyttet til utviklingen av nedstrømsanvendelser basert på programmets komponenter og grunnleggende elementer og integrerte anvendelser basert på data og tjenester fra Galileo, EGNOS og Copernicus, også når finansiering er gjort tilgjengelig for slik virksomhet innenfor rammen av Horisont Europa, eller når det er nødvendig for å nå målene nevnt i artikkel 4 nr. 1 bokstav b).
 - d) Utøve virksomhet knyttet til brukerutbredelse av data, informasjon og tjenester som tilbys av andre komponenter i programmet enn Galileo og EGNOS, uten at dette påvirker Copernicus' virksomhet og tjenester som overlates til andre enheter.
 - e) Bestemte tiltak nevnt i artikkel 6.
3. Kommisjonen kan på grunnlag av vurderingene nevnt i artikkel 102 nr. 5 gi byrået ansvar for andre oppgaver, forutsatt at det ikke medfører overlapping av virksomhet som utføres av andre bemyndigede enheter innenfor rammen av programmet, og forutsatt at de har som mål å gjøre gjennomføringen av programmets virksomhet mer effektiv.
4. Når byrået overlates ansvar for virksomhet, skal det sikres egnede økonomiske, menneskelige og administrative ressurser for å gjennomføre den.
5. Som unntak fra artikkel 62 nr. 1 i finansforordningen, og med forbehold for Kommisjonens vurdering av vernet av Unionens interesser, kan byrået gjennom bidragsavtaler gi andre enheter ansvar for bestemte typer virksomhet som ligger innenfor deres respektive ansvarsområder, på de vilkårene for indirekte forvaltning som gjelder for Kommisjonen.

Artikkel 30

ESAs rolle

1. Forutsatt at Unionens interesser vernes, skal ESA gis ansvar for følgende oppgaver:
 - a) Når det gjelder Copernicus:
 - i) Samordning av romkomponenten og av gjennomføringen av romkomponenten og dens utvikling.
 - ii) Utforming, utvikling og oppbygging av rominfrastrukturen i Copernicus, herunder driften av denne infrastrukturen og tilknyttede anskaffelser, unntatt når denne virksomheten utføres av andre enheter.
 - iii) Tilgang til tredjepartsdata, dersom det er relevant.
 - b) Når det gjelder Galileo og EGNOS: Systemutvikling samt utforming og utvikling av deler av bakkesegmentet og satellitter, herunder testing og validering.
 - c) Når det gjelder alle komponentene i programmet: Oppstrøms forsknings- og utviklingsvirksomhet på ESAs kompetanseområder.
2. På grunnlag av en vurdering fra Kommisjonen kan ESA gis ansvar for andre oppgaver basert på programmets behov, forutsatt at disse oppgavene ikke medfører overlapping av virksomhet som utføres av en annen bemyndiget enhet innenfor rammen av programmet, og at de har som mål å gjøre gjennomføringen av programmets virksomhet mer effektiv.
3. Uten at det berører FFPA-en fastsatt i artikkel 31, kan Kommisjonen eller byrået anmode ESA om å framskaffe teknisk ekspertise og den informasjonen som er nødvendig for å utføre de oppgavene de er tildelt ved denne forordningen, på gjensidig avtalte vilkår.

*Artikkel 31***Rammeavtalen om finansielt partnerskap (FFPA)**

1. FFPA-en nevnt i artikkel 28 nr. 4 skal
 - a) tydelig definere roller, ansvarsområder og forpliktelser for Kommissjonen, byrået og ESA for hver enkelt av programmets komponenter samt nødvendige samordnings- og kontrollordninger,
 - b) kreve at ESA anvender Unionens sikkerhetsregler som er definert i sikkerhetsavtalene som Unionen og dens institusjoner og byråer har inngått med ESA, særlig med hensyn til behandling av gradert informasjon,
 - c) fastsette vilkårene for forvaltning av midlene som tildeles ESA, særlig med hensyn til offentlige anskaffelser, herunder anvendelsen av Unionens anskaffelsesregler ved anskaffelse i Unionens navn og på Unionens vegne, eller anvendelsen av den bemyndigede enhetens regler i samsvar med artikkel 154 i finansforordningen, forvaltningsprosedyrer, forventede resultater målt ved hjelp av ytelsesindikatorer, gjeldende tiltak i tilfelle av mangelfull eller bedragerisk gjennomføring av kontraktene med hensyn til kostnader, tidsplan og resultater, samt kommunikasjonsstrategien og reglene for eiendomsrett til alle materielle og immaterielle eiendeler; disse vilkårene skal være i samsvar med avdeling III og V i denne forordningen og med finansforordningen,
 - d) kreve at når byrået eller ESA oppretter et anbudsevalueringsutvalg for en anskaffelse som gjennomføres innenfor rammen av FFPA-en, skal eksperter fra Kommissjonen og, dersom det er relevant, fra den andre bemyndigede enheten delta som medlemmer på møtene i anbudsevalueringsutvalget. Slik deltakelse skal ikke påvirke den tekniske uavhengigheten til anbudsevalueringsutvalget,
 - e) fastsette overvåkings- og kontrolltiltak, som særlig skal omfatte
 - i) et system for kostnadsprognoser,
 - ii) systematisk underretning til Kommissjonen eller eventuelt byrået om kostnader og tidsplaner, og
 - iii) ved avvik mellom planlagte budsjetter, resultater og tidsplan, korrigerende tiltak som sikrer at oppgavene utføres innenfor de tildelte budsjettene,
 - f) fastsette prinsippene for godtgjøring til ESA for hver enkelt av programmets komponenter, som skal stå i forhold til vilkårene for gjennomføringen av tiltakene, idet det tas behørig hensyn til kriser og ustabile situasjoner, og som, dersom det er hensiktsmessig, skal være resultatavhengig; godtgjøringen skal bare omfatte diverse kostnader knyttet til den virksomheten som Unionen har gitt ESA ansvar for,
 - g) fastsette at ESA treffer egnede tiltak for å sikre vern av Unionens interesser og for å overholde Kommissjonens beslutninger for hver enkelt av programmets komponenter i henhold til denne forordningen.
2. Kommissjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter treffe beslutninger om FFPA-en. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 107 nr. 3. Europaparlamentet og Rådet skal underrettes fullt ut om FFPA-en i god tid før den inngås, og om gjennomføringen av den.
3. Innenfor rammen av FFPA-en nevnt i nr. 1 i denne artikkelen skal oppgavene nevnt i artikkel 29 nr. 2 og 3 overlates til byrået, og oppgavene nevnt i artikkel 30 nr. 1 skal overlates til ESA gjennom bidragsavtaler. Kommissjonen skal treffe beslutninger om bidrag i forbindelse med bidragsavtaler ved hjelp av gjennomføringsrettsakter. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med rådgivningsprosedyren nevnt i artikkel 107 nr. 2. Europaparlamentet og Rådet skal underrettes fullt ut om bidragsavtalene i god tid før de inngås, og om gjennomføringen av dem.

*Artikkel 32***Rollen til EUMETSAT og andre enheter**

1. Kommisjonen kan gjennom bidragsavtaler helt eller delvis gi andre enheter enn dem som er nevnt i artikkel 29 og 30, ansvaret for gjennomføringen av følgende oppgaver:
 - a) Oppgradering, forberedelse til drift og drift av rominfrastrukturen i Copernicus eller deler av denne og, dersom det er relevant, styring av tilgangen til data fra bidragende oppdrag, som kan overlates til EUMETSAT.
 - b) Gjennomføring av Copernicus-tjenestene eller deler av disse til relevante byråer, organer eller organisasjoner, for eksempel Det europeiske miljøbyrået (EEA), Frontex, Det europeiske sjøsikkerhetsbyrå (EMSA), SATCEN og Det europeiske senteret for værvarsler på mellomlang tidsskala (ECMWF); oppgavene som er betrodd disse byråene, organene eller organisasjonene, skal utføres på steder som ligger i Unionen; et byrå, et organ eller en organisasjon som allerede er i ferd med å flytte de oppgavene de har fått, til Unionen, kan fortsatt utføre disse oppgavene på et sted utenfor Unionen i et begrenset tidsrom som avsluttes senest 31. desember 2023.
2. Kriteriene for utvelgelse av slike bemyndigede enheter skal særlig gjenspeile deres evne til å sikre kontinuiteten og eventuelt sikkerheten i forbindelse med driften, uten at programmets virksomhet forstyrres.
3. Når det er mulig, skal vilkårene i bidragsavtalene nevnt i nr. 1 i denne artikkelen være i samsvar med vilkårene i FFPA-en nevnt i artikkel 31 nr. 1.
4. Programkomiteen skal rådspørres om beslutningen om bidrag i forbindelse med bidragsavtalen nevnt i nr. 1 i denne artikkelen i samsvar med rådgivningsprosedyren nevnt i artikkel 107 nr. 2. Programkomiteen skal på forhånd underrettes om bidragsavtalene som Unionen, representert ved Kommisjonen, skal inngå med enhetene nevnt i nr. 1 i denne artikkelen.

AVDELING V

PROGRAMMEIS SIKKERHET*KAPITTEL I****Programmets sikkerhet****Artikkel 33***Prinsipper om sikkerhet**

Programmets sikkerhet skal bygge på følgende prinsipper:

- a) Ta hensyn til medlemsstatenes erfaring på sikkerhetsområdet og hente inspirasjon fra deres beste praksis.
- b) Bruke Rådets og Kommisjonens sikkerhetsregler, som blant annet fastsetter at det skal skilles mellom driftsfunksjoner og funksjoner knyttet til akkreditering.

*Artikkel 34***Sikkerhetsforvaltning**

1. Kommisjonen skal på sitt ansvarsområde og med støtte fra byrået sikre en høy grad av sikkerhet, særlig med hensyn til

- a) beskyttelse av infrastruktur, både på bakken og i rommet, og av levering av tjenester, særlig mot fysiske angrep eller cyberangrep, herunder inngrep i datastrømmer,
- b) kontroll og styring av teknologioverføringer,
- c) utvikling og bevaring innenfor Unionen av tilegnet kompetanse og fagkunnskap,
- d) vern av sensitiv ikke-gradert informasjon og gradert informasjon.

2. Med hensyn til nr. 1 i denne artikkelen skal Kommisjonen sikre at det foretas en risiko- og trusselanalyse av hver enkelt av programmets komponenter. På grunnlag av denne analysen skal den innen utgangen av 2023 ved hjelp av gjennomføringsrettsakter fastsette de generelle sikkerhetskravene for hver enkelt av programmets komponenter. I den forbindelse skal Kommisjonen ta hensyn til hvilken virkning disse kravene har på den aktuelle komponentens virkemåte, særlig med hensyn til kostnader, risikostyring og tidsplan, og skal sikre at det generelle sikkerhetsnivået ikke reduseres, og at virkemåten til det eksisterende utstyret basert på den aktuelle komponenten ikke undergraves, og skal ta hensyn til cybersikkerhetsrisikoer. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 107 nr. 3.

Etter at denne forordningen er trådt i kraft, skal Kommisjonen oversende en veiledende liste over gjennomføringsrettsakter som skal framlegges for og drøftes av programkomiteen i dens sikkerhetskonnfigurasjon. Listen skal ledsages av en veiledende tidsplan for framlegging av disse gjennomføringsrettsaktene.

3. Den enheten som er ansvarlig for forvaltningen av en komponent i programmet, skal være ansvarlig for den driftsmessige sikkerheten til denne komponenten og skal for dette formålet foreta en risiko- og trusselanalyse og alle nødvendige tiltak for å sikre og overvåke denne komponentens sikkerhet, særlig fastsettelse av tekniske spesifikasjoner og driftsprosedyrer, og skal overvåke deres samsvar med de generelle sikkerhetskravene nevnt i nr. 2 i denne artikkelen. I henhold til artikkel 29 skal denne enheten være byrået når det gjelder Galileo og EGNOS.

4. På bakgrunn av risiko- og trusselanalysen skal Kommisjonen, dersom det er relevant, fastsette en struktur for å overvåke sikkerheten og følge instruksjonene som er utarbeidet innenfor virkeområdet for beslutning (FUSP) 2021/698. Strukturen skal virke i samsvar med sikkerhetskravene nevnt i nr. 2. Når det gjelder Galileo, skal denne strukturen være Galileos sikkerhetsovervåkingscenter.

5. Byrået skal

- a) sørge for sikkerhetsakkreditering for alle programmets komponenter i samsvar med kapittel II i denne avdelingen, uten at det berører medlemsstatenes myndighet,
- b) sikre driften av Galileos sikkerhetsovervåkingscenter i samsvar med kravene nevnt i nr. 2 i denne artikkelen og instruksene utarbeidet innenfor virkeområdet for beslutning (FUSP) 2021/698,
- c) utføre oppgavene det er tildelt i henhold til beslutning nr. 1104/2011/EU,
- d) gi Kommisjonen teknisk ekspertise og all informasjon som er nødvendig for at den skal kunne utføre sine oppgaver i henhold til denne forordningen.

6. For å sikre beskyttelse av infrastruktur på bakken som utgjør en integrert del av programmet, og som ligger på deres territorium, skal medlemsstatene

- a) treffe tiltak som minst tilsvarer dem som er nødvendige for å
 - i) beskytte kritisk europeisk infrastruktur i henhold til rådsdirektiv 2008/114/EF⁽⁴⁴⁾, og
 - ii) beskytte deres egen kritiske nasjonale infrastruktur,
- b) utføre sikkerhetsakkrediteringsoppgavene nevnt i artikkel 42 i denne forordningen.

7. De enhetene som deltar i programmet, skal treffe alle nødvendige tiltak, blant annet i lys av spørsmålene som ble identifisert i risikoanalysen, for å sikre programmets sikkerhet.

⁽⁴⁴⁾ Rådsdirektiv 2008/114/EF av 8. desember 2008 om identifisering og utpeking av europeisk kritisk infrastruktur og vurdering av behovet for å beskytte den bedre (EUT L 345 av 23.12.2008, s. 75).

*Artikkel 35***Sikkerhet i innførte systemer og tjenester**

I alle tilfeller der driften av systemene kan påvirke sikkerheten til Unionen eller dens medlemsstater, skal prosedyrene fast satt i beslutning (FUSP) 2021/698 få anvendelse.

*KAPITTEL II***Sikkerhetsakkreditering***Artikkel 36***Sikkerhetsakkrediteringsmyndighet**

Sikkerhetsakkrediteringsstyret som er opprettet innenfor byrået, skal være sikkerhetsakkrediteringsmyndighet for alle programmets komponenter.

*Artikkel 37***Allmenne prinsipper for sikkerhetsakkreditering**

Sikkerhetsakkrediteringsvirksomheten for alle programmets komponenter skal utføres i samsvar med følgende prinsipper:

- a) Virksomhet i tilknytning til og beslutninger om sikkerhetsakkreditering skal utføres innenfor rammen av Den europeiske unions og medlemsstatenes felles sikkerhetsansvar.
- b) Det skal tilstrebnes at beslutninger i sikkerhetsakkrediteringsstyret treffes i enighet.
- c) Sikkerhetsakkrediteringsvirksomheten skal utføres ved hjelp av en metode for risikovurdering og -håndtering, der det tas hensyn til risikoen for den aktuelle komponentens sikkerhet samt følgene av risikoreducerende tiltak for kostnader eller tidsplaner, idet det tas hensyn til målet om ikke å senke komponentens generelle sikkerhetsnivå.
- d) Sikkerhetsakkrediteringsstyrets beslutninger om sikkerhetsakkreditering skal forberedes og treffes av fagfolk som er behørig kvalifisert for akkreditering av komplekse systemer, som har en sikkerhetsklarering på et hensiktsmessig nivå og som opptrer på en objektiv måte.
- e) Det skal tilstrebnes å rådspørre alle berørte parter om sikkerhetsspørsmål som gjelder den aktuelle komponenten.
- f) Sikkerhetsakkrediteringsvirksomheten skal utføres av alle berørte parter for den aktuelle komponenten i samsvar med en strategi for sikkerhetsakkreditering, uten at det berører Kommisjonens rolle.
- g) Sikkerhetsakkrediteringsstyrets beslutninger om sikkerhetsakkreditering skal, etter den prosessen som er definert i den relevante strategien for sikkerhetsakkreditering, ha hjemmel i lokale beslutninger om sikkerhetsakkreditering truffet av de respektive nasjonale sikkerhetsakkrediteringsmyndighetene i medlemsstatene.
- h) En permanent, åpen og fullt ut forståelig overvåkingsprosess skal sikre at all sikkerhetsrisiko for den aktuelle komponenten er kjent, at sikkerhetstiltak fastsettes for å redusere slik risiko til et akseptabelt nivå i lys av Unionens og medlemsstatenes sikkerhetsbehov, for at komponenten skal fungere godt, og at disse tiltakene anvendes i samsvar med begrepet «forsvar i dybden». Effektiviteten av slike tiltak skal vurderes fortløpende. Prosessen i forbindelse med vurderingen og håndteringen av sikkerhetsrisikoen skal foregå som en gjentakelsesprosess, som gjennomføres i fellesskap av den aktuelle komponentens berørte parter.
- i) Sikkerhetsakkrediteringsstyret skal treffe beslutninger om sikkerhetsakkreditering på helt uavhengig grunnlag, herunder med hensyn til Kommisjonen og de andre organene som er ansvarlige for gjennomføringen av den aktuelle komponenten og for levering av tilknyttede tjenester, samt med hensyn til byråets daglige leder og styre.

- j) Sikkerhetsakkrediteringsvirksomheten skal utføres med behørig hensyn til behovet for tilstrekkelig samordning mellom Kommisjonen og de myndighetene som er ansvarlige for gjennomføring av sikkerhetsregler.
- k) Sikkerhetsakkrediteringen av EGNOS utført av sikkerhetsakkrediteringsstyret skal ikke berøre den akkrediteringsvirksomheten som Det europeiske flysikkerhetsbyrå utfører for luftfarten.

Artikkel 38

Sikkerhetsakkrediteringsstyrets oppgaver

1. Sikkerhetsakkrediteringsstyret skal utføre sine oppgaver med forbehold for det ansvaret som er tillagt Kommisjonen eller byråets andre organer, særlig når det gjelder sikkerhetsspørsmål, og med forbehold for medlemsstatenes ansvarsområde når det gjelder sikkerhetsakkreditering.
2. Sikkerhetsakkrediteringsstyret skal ha følgende oppgaver:
 - a) Fastsette og godkjenne en sikkerhetsakkrediteringsstrategi som angir
 - i) omfanget av den virksomheten som er nødvendig for å utføre og vedlikeholde akkrediteringen av programmets komponenter eller deler av disse komponentene, og alle deres sammenkoplinger med andre systemer eller komponenter,
 - ii) en sikkerhetsakkrediteringsprosess for programmets komponenter eller deler av disse komponentene, med et detaljnivå som tilsvarer det påkrevde sikkerhetsnivået og som tydelig angir vilkårene for akkreditering,
 - iii) rollen til berørte parter som deltar i akkrediteringsprosessen,
 - iv) en tidsplan for akkrediteringen som er i samsvar med fasene i programmets komponenter, særlig når det gjelder utbyggingen av infrastruktur, levering av tjenester og utvikling,
 - v) prinsippene for sikkerhetsakkreditering av nettverk som er koplet til systemer som er opprettet under programmets komponenter eller av deler av disse komponentene, og av utstyr som er koplet til systemer som er opprettet av disse komponentene, og som skal foretas av medlemsstatenes vedkommende nasjonale enheter i sikkerhetsspørsmål.
 - b) Treffe beslutninger om sikkerhetsakkreditering, særlig om godkjenning av oppskyting av satellitter, tillatelse til å drifte systemene som er opprettet under programmets komponenter eller elementene i disse komponentene i forskjellige konfigurasjoner og for deres forskjellige tjenester inkludert radiosignalene, samt tillatelse til å drifte bakkestasjonene.
 - c) Treffe beslutninger om nettverk og utstyr koplet til PRS-tjenesten nevnt i artikkel 45, eller koplet til enhver annen sikker tjeneste fra programmets komponenter, som bare gjelder organers tillatelse til å utvikle eller produsere sensitiv PRS-teknologi, PRS-mottakere eller PRS-sikkerhetsmoduler, eller enhver annen teknologi eller ethvert annet utstyr som skal kontrolleres i henhold til de generelle sikkerhetskravene nevnt i artikkel 34 nr. 2, idet det tas hensyn til råd fra vedkommende nasjonale enheter i sikkerhetsspørsmål og den generelle sikkerhetsrisikoen.
 - d) Undersøke og, unntatt når det gjelder dokumenter som Kommisjonen skal vedta i henhold til artikkel 34 nr. 2 i denne forordningen og artikkel 8 i beslutning nr. 1104/2011/EU, godkjenne all dokumentasjon som gjelder sikkerhetsakkreditering.
 - e) Innenfor sitt ansvarsområde gi råd til Kommisjonen om utarbeiding av utkast til rettsakter nevnt i artikkel 34 nr. 2 i denne forordningen og artikkel 8 i beslutning nr. 1104/2011/EU, herunder for fastsettelse av sikre driftsmetoder, og avgi en erklæring om sin endelige holdning.
 - f) Undersøke og godkjenne sikkerhetsrisikovurderingen utarbeidet i samsvar med overvåkingsprosessen nevnt i artikkel 37 bokstav h) i denne forordningen, idet det tas hensyn til samsvar med dokumentene nevnt i bokstav c) i dette nummeret og de som er utarbeidet i samsvar med artikkel 34 nr. 2 i denne forordningen og artikkel 8 i beslutning nr. 1104/2011/EU, samt samarbeide med Kommisjonen for å fastsette risikoreduserende tiltak.

- g) Kontrollere gjennomføringen av sikkerhetstiltak i forbindelse med sikkerhetsakkrediteringen av programmets komponenter ved å utføre eller støtte sikkerhetsvurderinger, inspeksjoner, revisjoner eller gjennomganger, i samsvar med artikkel 42 nr. 2 i denne forordningen.
 - h) Støtte utvalget av godkjente produkter og tiltak som beskytter mot elektronisk avlytting (TEMPEST) og av godkjente kryptografiske produkter som brukes til å sikre programmets komponenter.
 - i) Godkjenne eller eventuelt delta sammen med vedkommende berørte enheter i sikkerhetsspørsmål i felles godkjenning av sammenkoplingen av systemene som er opprettet under programmets komponenter eller under deler av disse komponentene og andre systemer.
 - j) Inngå avtale med den berørte medlemsstaten om malen for tilgangskontroll nevnt i artikkel 42 nr. 4.
 - k) Utarbeide risikoreporter og underrette Kommisjonen, styret og daglig leder om sin risikovurdering og gi dem råd om alternativer for behandling av gjenværende risiko for en gitt beslutning om sikkerhetsakkreditering.
 - l) Bistå, i nært samarbeid med Kommisjonen, Rådet og høyrepresentanten i gjennomføringen av beslutning (FUSP) 2021/698 på særlig anmodning fra Rådet eller høyrepresentanten.
 - m) Gjennomføre samråd som er nødvendige for å utføre sine oppgaver.
 - n) Vedta og offentliggjøre sin forretningsorden.
3. Uten at det berører medlemsstatenes myndighet og ansvarsområder, skal det opprettes et særlig underordnet organ som representerer medlemsstatene, under tilsyn av sikkerhetsakkrediteringsstyret, for særlig å utføre følgende oppgaver:
- a) Forvaltning av programmets kryptonøkler.
 - b) Kontroll, overvåking og vurdering av fastsettelse og håndheving av prosedyrer for regnskap, sikker håndtering, lagring, distribusjon og makulering av PRS-nøklerne til Galileo.

Artikkel 39

Sikkerhetsakkrediteringsstyrets sammensetning

1. Sikkerhetsakkrediteringsstyret skal bestå av én representant fra hver medlemsstat, én representant fra Kommisjonen og én fra høyrepresentanten. Mandatperioden for medlemmene av sikkerhetsakkrediteringsstyret skal være fire år, og skal kunne fornyes.
2. Deltakelse i sikkerhetsakkrediteringsstyrets møter skjer på grunnlag av tjenstlig behov for innsyn («need-to-know»). Dersom det er relevant, kan representanter fra ESA og fra byrået som ikke er involvert i sikkerhetsakkreditering, inviteres til å delta på møtene i sikkerhetsakkrediteringsstyret som observatører. Unntaksvis kan også representanter for Unionens byråer, tredjeland eller internasjonale organisasjoner inviteres til å delta på møter i sikkerhetsakkrediteringsstyret som observatører når det gjelder saker som er direkte knyttet til disse tredjelandene eller internasjonale organisasjonene, særlig saker som gjelder infrastruktur som tilhører dem eller er etablert på deres territorium. Ordninger for slik deltakelse fra representanter for tredjeland eller internasjonale organisasjoner og vilkårene for dette skal fastsettes i de relevante avtalene, og skal være i samsvar med sikkerhetsakkrediteringsstyrets forretningsorden.

Artikkel 40

Sikkerhetsakkrediteringsstyrets avstemningsregler

Dersom det ikke kan oppnås enighet i samsvar med det allmenne prinsippet nevnt i artikkel 37 bokstav b) i denne forordningen, skal sikkerhetsakkrediteringsstyret treffe beslutninger på grunnlag av en votering med kvalifisert flertall, i samsvar med artikkel 16 i TEU. Representanten for Kommisjonen og for høyrepresentanten skal ikke avgi stemme. Styrelederen i sikkerhetsakkrediteringsstyret skal på dets vegne undertegne de beslutningene som treffes av sikkerhetsakkrediteringsstyret.

*Artikkel 41***Melding om og virkning av sikkerhetsakkrediteringsstyrets beslutninger**

1. Sikkerhetsakkrediteringsstyrets beslutninger skal rettes til Kommisjonen.
2. Kommisjonen skal holde sikkerhetsakkrediteringsstyret fortløpende underrettet om virkningen av eventuelle planlagte beslutninger truffet av sikkerhetsakkrediteringsstyret om korrekt gjennomføring av programmets komponenter og om gjennomføringen av planer for behandling av gjenværende risiko. Sikkerhetsakkrediteringsstyret skal ta hensyn til all slik informasjon mottatt fra Kommisjonen.
3. Kommisjonen skal uten opphold holde Europaparlamentet og Rådet underrettet om virkningen av sikkerhetsakkrediteringsstyrets beslutninger for den korrekte gjennomføringen av programmets komponenter. Dersom Kommisjonen mener at en beslutning som sikkerhetsakkrediteringsstyret har truffet, kan ha en betydelig innvirkning på den korrekte gjennomføringen av programmets komponenter, for eksempel når det gjelder utgifter, tidsplaner eller utøvelse, skal den umiddelbart underrette Europaparlamentet og Rådet.
4. Styret skal jevnlig underrettes om utviklingen i sikkerhetsakkrediteringsstyrets arbeid.
5. Tidsplanen for arbeidet til sikkerhetsakkrediteringsstyret skal ikke være til hinder for tidsplanen for virksomhet fastsatt i arbeidsprogrammet nevnt i artikkel 100.

*Artikkel 42***Medlemsstatenes rolle i sikkerhetsakkrediteringen**

1. Medlemsstatene skal formidle til sikkerhetsakkrediteringsstyret all informasjon de anser som relevant for sikkerhetsakkrediteringsformål.
2. Etter avtale med og under tilsyn av vedkommende nasjonale enheter i sikkerhetsspørsmål, skal medlemsstatene tillate behørig godkjente personer utnevnt av sikkerhetsakkrediteringsstyret tilgang til all informasjon og til alle områder og anlegg knyttet til sikkerheten innenfor systemer som hører inn under deres jurisdiksjon, i samsvar med medlemsstatens nasjonale lover og forskrifter, herunder sikkerhetsinspeksjoner, -revisjoner og -tester som fastsatt av sikkerhetsakkrediteringsstyret, og av prosessen for sikkerhetsrisikoovervåking nevnt i artikkel 37 bokstav h). Denne tilgangen skal ikke medføre forskjellsbehandling på grunn av medlemsstatsborgernes nasjonalitet.
3. Revisjoner og tester nevnt i nr. 2 skal utføres i samsvar med følgende prinsipper:
 - a) Betydningen av sikkerhet og effektiv risikostyring i de kontrollerte enhetene skal vektlegges.
 - b) Mottiltak for å redusere den spesifikke virkningen av tap av gradert informasjons fortrolighet, integritet eller tilgjengelighet skal anbefales.
4. Hver medlemsstat skal ha ansvar for å utarbeide en mal for tilgangskontroll, som beskriver eller inneholder en liste over de områdene eller anleggene som skal akkrediteres. Malen for tilgangskontroll skal forhåndsavtales mellom medlemsstatene og sikkerhetsakkrediteringsstyret, og dermed sikre at alle medlemsstatene tilbyr samme nivå for tilgangskontroll.
5. Medlemsstatene skal på lokalplan være ansvarlige for sikkerhetsakkrediteringen av anlegg på deres territorium som utgjør en del av sikkerhetsakkrediteringsområdet for programmets komponenter, og for dette formålet rapportere til sikkerhetsakkrediteringsstyret.

*KAPITTEL III***Vern av gradert informasjon***Artikkel 43***Vern av gradert informasjon**

1. Utveksling av gradert informasjon knyttet til programmet er betinget av at det foreligger en internasjonal avtale mellom Unionen og et tredjeland eller en internasjonal organisasjon om utveksling av gradert informasjon, eller, dersom det er relevant, en avtale inngått mellom vedkommende institusjon eller organ i Unionen og relevante myndigheter i et tredjeland eller en internasjonal organisasjon om utveksling av gradert informasjon, og vilkårene fastsatt i den.
2. Fysiske personer som er bosatt i og juridiske personer som er etablert i tredjeland, kan håndtere EUCI om programmet bare dersom de i disse tredjelandene er omfattet av sikkerhetsregler som sikrer et vernnivå som minst tilsvare vernivået i Kommisjonens sikkerhetsregler fastsatt i beslutning (EU, Euratom) 2015/444, og i Rådets sikkerhetsregler fastsatt i vedleggene til beslutning 2013/488/EU. Likeverdigheten når det gjelder sikkerhetsregler som anvendes i et tredjeland eller en internasjonal organisasjon, skal fastsettes i en informasjonssikkerhetsavtale som dersom det er relevant, omfatter industrisikkerhet, og som er inngått mellom Unionen og nevnte tredjeland eller internasjonale organisasjon etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 218 i TEUV, samtidig som det tas hensyn til artikkel 13 i beslutning 2013/488/EU.
3. Med forbehold for artikkel 13 i beslutning 2013/488/EU og reglene om industrisikkerhet i beslutning (EU, Euratom) 2015/444, kan en fysisk eller juridisk person, et tredjeland eller en internasjonal organisasjon gis tilgang til EUCI når det anses nødvendig etter en vurdering av hvert enkelt tilfelle på grunnlag av informasjonens art og innhold, mottakerens behov for innsyn og den fordelen dette vil medføre for Unionen.

AVDELING VI

GALILEO OG EGNOS*Artikkel 44***Støtteberettigede tiltak**

Driften av Galileo og EGNOS skal omfatte følgende støtteberettigede tiltak:

- a) Forvaltning, drift, vedlikehold, løpende forbedring, utvikling og beskyttelse av rombasert infrastruktur, herunder oppgraderinger og utfasinger.
- b) Forvaltning, drift, vedlikehold, løpende forbedring, utvikling og beskyttelse av bakkebasert infrastruktur, særlig bakkebaserte sentre og stasjoner nevnt i gjennomføringsbeslutning (EU) 2016/413 eller Kommisjonens gjennomføringsbeslutning (EU) 2017/1406⁽⁴⁵⁾, nettverk, herunder oppgraderinger og utfasinger.
- c) Utvikling av framtidige generasjoner av systemene og utvikling av tjenestene fra Galileo og EGNOS, herunder ved at det tas hensyn til behovene til relevante berørte parter; dette skal ikke berøre framtidige beslutninger om Unionens finansielle overslag.
- d) Støtte til utviklingen av Galileos og EGNOS' nedstrømsanvendelser og utarbeiding og utvikling av grunnleggende teknologiske elementer som brikkesett og mottakere som er kompatible med Galileo.
- e) Støtte til sertifiserings- og standardiseringsvirksomhet i forbindelse med Galileo og EGNOS, særlig i transportsektoren.

⁽⁴⁵⁾ Kommisjonens gjennomføringsbeslutning (EU) 2017/1406 av 31. juli 2017 om fastsettelse av lokaliseringen av den bakkebaserte infrastrukturen til EGNOS-systemet (EUT L 200 av 1.8.2017, s. 4).

- f) Kontinuerlig levering av tjenester fra Galileo og EGNOS og, som supplement til initiativer fra medlemsstatene og privat sektor, markedsutviklingen av disse tjenestene, særlig for å maksimere den samfunnsøkonomiske nytten som nevnt i artikkel 4 nr. 1 bokstav b).
- g) Samarbeid med andre regionale eller globale satellittnavigasjonssystemer, herunder for å fremme kompatibilitet og samvirkingsevne.
- h) Elementer for å overvåke systemenes pålitelighet og driften og ytelsen til tjenestene.
- i) Virksomhet knyttet til levering av tjenester og samordning i forbindelse med utvidelsen av deres dekningsområde.

Artikkel 45

Tjenester fra Galileo

1. Tjenestene fra Galileo skal omfatte
 - a) en åpen Galileo-tjeneste (GOS), som skal være vederlagsfri for brukerne, og som skal levere data for posisjons- og tidsbestemmelse hovedsakelig til massemarkedsanvendelser for satellittnavigasjon for forbrukere,
 - b) en tjeneste med høy nøyaktighet (HAS), som skal være vederlagsfri for brukerne, og som gjennom tilleggsdata som distribueres i et supplerende frekvensbånd, skal levere data for posisjons- og tidsbestemmelse med høy nøyaktighet hovedsakelig til anvendelser innen satellittnavigasjon til yrkesmessig eller kommersiell bruk,
 - c) en signalautentiseringstjeneste (SAS), som er basert på de krypterte kodene i signalene, hovedsakelig til anvendelser for satellittnavigasjon til yrkesmessig eller kommersiell bruk,
 - d) en offentlig regulert tjeneste (PRS), som skal være begrenset til brukere som er godkjent av offentlige myndigheter for sensitive anvendelser som krever en høy grad av tjenestekontinuitet, herunder på sikkerhets- og forsvarsområdet, ved bruk av sterke, krypterte signaler; den skal være vederlagsfri for medlemsstatene, Rådet, Kommisjonen, EEAS og eventuelt behørig godkjente unionsbyråer; spørsmålet om det skal kreves betaling fra de andre PRS-deltakerne nevnt i artikkel 2 i beslutning nr. 1104/2011/EU skal vurderes i hvert enkelt tilfelle, og det skal angis hensiktsmessige bestemmelser i avtalene som inngås i samsvar med artikkel 3 nr. 5 i nevnte beslutning; tilgangen til PRS skal reguleres i samsvar med beslutning nr. 1104/2011/EU,
 - e) en nødvarslingstjeneste (ES) som skal være vederlagsfri for brukerne, og som gjennom utsendelse av signaler skal sende ut advarsler om naturkatastrofer eller andre nødssituasjoner i bestemte områder; ved behov skal tjenesten leveres i samarbeid med medlemsstatenes nasjonale sivilberedskapsmyndigheter,
 - f) en tidsbestemmelsestjeneste (TS), som skal være vederlagsfri for brukerne, og som skal gi en nøyaktig og stabil referansetid samt realisere koordinert universaltid, slik at det blir lettere å utvikle applikasjoner for tidsbestemmelse basert på Galileo og bruk i kritiske anvendelser.
2. Galileo skal også bidra til
 - a) COSPAS-SARSAT-systemets søke- og redningstjeneste («Search and Rescue Support Service» eller «SAR») som innebærer at nødsignaler fra radiosendere kan fanges opp og meldinger sendes til disse via en returforbindelse,
 - b) integritetsovervåkingstjenester som er standardisert på unionsplan eller internasjonalt plan til bruk for tjenester for vern av menneskeliv («Safety of Life Service» eller «SoL»), på grunnlag av signalene fra den åpne Galileo-tjenesten og i kombinasjon med EGNOS og andre satellittnavigasjonssystemer,
 - c) romværinformasjon via GNSS-tjenestesenteret som nevnt i gjennomføringsbeslutning (EU) 2016/413 og tjenester for tidlig varsling via den bakkebaserte infrastrukturen for Galileo, som hovedsakelig tar sikte på å redusere de potensielle risikoene for brukerne av tjenestene fra Galileo og andre GNSS-systemer knyttet til rommet.

*Artikkel 46***Tjenester fra EGNOS**

1. Tjenestene fra EGNOS skal omfatte
 - a) en åpen EGNOS-tjeneste (EOS), som skal være uten direkte kostnader for brukerne, og som skal levere data for posisjons- og tidsbestemmelse hovedsakelig til massemarkedsanvendelser for satellittnavigasjon for forbrukere,
 - b) EGNOS-tjeneste for datatilgang (EDAS), som skal være uten direkte kostnader for brukerne, og som skal levere data for posisjons- og tidsbestemmelse hovedsakelig til anvendelser innen satellittnavigasjon til yrkesmessig eller kommersiell bruk, og som gir bedre ytelse og data med større tilleggsverdi enn dem som leveres av EOS,
 - c) en tjeneste for vern av menneskeliv («Safety of Life Service» eller «SoL»), som skal være uten direkte kostnader for brukerne, og som skal levere data for posisjons- og tidsbestemmelse med et høyt nivå av kontinuitet, tilgjengelighet og nøyaktighet og omfatter en integritetsfunksjon som varsler brukerne ved enhver svikt i signaler eller signaler utenfor toleransegrensene fra Galileo og andre GNSS-systemer som støttes av EGNOS i dekningsområdet, som hovedsakelig er beregnet på brukere som sikkerheten er avgjørende for, særlig innen sivil luftfart med hensyn til flysikringstjenester i samsvar med ICAOs standarder, eller innen andre transportsektorer.
2. Tjenestene nevnt i nr. 1 skal prioriteres på alle medlemsstatenes territorier som geografisk ligger i Europa, noe som i denne sammenhengen innen utgangen av 2026 innbefatter Kypros, Azorene, Kanariøyene og Madeira.
3. Med forbehold for teknisk gjennomførbarhet og i samsvar med sikkerhetskravene nevnt i artikkel 34 nr. 2 og, når det gjelder SoL-tjenesten, på grunnlag av internasjonale avtaler, kan det geografiske dekningsområdet til EGNOS utvides til andre regioner i verden, særlig territoriet til kandidatland, tredjeland som er tilknyttet det felles europeiske luftrommet, og tredjeland som omfattes av den europeiske naboskapspolitikken.
4. Kostnadene ved utvidelsen av det geografiske dekningsområdet til EGNOS i henhold til nr. 3 i denne artikkelen, herunder driftskostnader knyttet spesifikt til disse regionene, skal ikke dekkes av budsjettet nevnt i artikkel 11. Kommisjonen skal vurdere andre programmer eller instrumenter til finansiering av slik virksomhet. En slik utvidelse skal ikke forsinke tilbudet av tjenestene nevnt i nr. 1 i denne artikkelen på alle medlemsstatenes territorier som geografisk ligger i Europa.

*Artikkel 47***Gjennomføringstiltak for Galileo og EGNOS**

Når det er nødvendig for at Galileo og EGNOS skal virke på en tilfredsstillende måte og for deres utbredelse på markedet, skal Kommisjonen ved hjelp av gjennomføringsrettsakter om nødvendig fastsette tiltak for å

- a) håndtere og redusere risikoene i forbindelse med driften av Galileo og EGNOS, særlig for å sikre kontinuitet i tjenestene,
- b) angi de beslutningstrinnene som er avgjørende for å overvåke og vurdere gjennomføringen av Galileo og EGNOS,
- c) bestemme beliggenheten til sentrene som tilhører den bakkebaserte infrastrukturen for Galileo og EGNOS i samsvar med sikkerhetskravene, gjennom en åpen og transparent prosess, og sikre driften,
- d) fastsette de tekniske og driftsmessige spesifikasjonene for tjenestene nevnt i artikkel 45 nr. 1 bokstav c), e) og f) og artikkel 45 nr. 2 bokstav c).

Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 107 nr. 3.

*Artikkel 48***Kompatibilitet, samvirkingsevne og standardisering**

1. Galileo og EGNOS og de tjenestene de leverer skal være kompatible og ha samvirkingsevne fra et teknisk ståsted, herunder på brukernivå.
2. Galileo og EGNOS og de tjenestene de leverer skal være kompatible og ha samvirkingsevne med andre satellitt-navigasjonssystemer og med konvensjonelle radionavigasjonshjelpemidler, dersom de nødvendige kravene og vilkårene for kompatibilitet og samvirkingsevne er fastsatt i internasjonale avtaler.

AVDELING VII

COPERNICUS

*KAPITTEL I**Alminnelige bestemmelser**Artikkel 49***Virkeområde for Copernicus**

1. Copernicus skal gjennomføres på grunnlag av tidligere investeringer, herunder av berørte parter, for eksempel ESA og EUMETSAT og, når det er hensiktsmessig og kostnadseffektivt, ved å utnytte medlemsstatenes nasjonale eller regionale kapasitet og ta hensyn til kapasiteten til de kommersielle leverandørene av sammenlignbare data og informasjon og behovet for å fremme konkurranse og markedsutvikling, samtidig som mulighetene for europeiske brukere utnyttes best mulig.
2. Copernicus skal levere data og informasjon på grunnlag av Copernicus-brukernes behov og basert på et prinsipp om gratis, fullstendige og åpne data.
3. Copernicus skal støtte utformingen, gjennomføringen og overvåkingen av Unionens og medlemsstatenes politikk, særlig på områdene miljø, klimaendring, hav og sjøfart, atmosfære, landbruk og distriktutvikling, bevaring av kulturarv, sivil beredskap, overvåking av infrastruktur, trygghet, sikkerhet og digital økonomi, med sikte på ytterligere å redusere den administrative byrden.
4. Copernicus skal omfatte følgende elementer:
 - a) Datainnsamling, som skal omfatte
 - i) utvikling og drift av Copernicus-sentinellene,
 - ii) tilgang til tredjeparters rombaserte jordobservasjonsdata,
 - iii) tilgang til felldata og andre tilleggsdata.
 - b) Data- og informasjonsbehandling via Copernicus-tjenester, som skal omfatte aktiviteter med sikte på å framskaffe verdikjøkende informasjon for å støtte miljøovervåking, rapportering og sikring av overholdelse samt sivil beredskap og sikkerhetstjenester.
 - c) Tilgang til og distribusjon av data, som skal omfatte infrastruktur og tjenester for å sikre søking, visning, tilgang til, distribusjon og bruk samt langsiktig bevaring av Copernicus-data og -informasjon på en brukervennlig måte.
 - d) Brukerutbredelse, markedsutvikling og kapasitetsoppbygging i samsvar med artikkel 28 nr. 6, som skal omfatte relevante aktiviteter, ressurser og tjenester for å fremme Copernicus, Copernicus-data og Copernicus-tjenester samt tilhørende nedstrømsanvendelser og utviklingen av disse på alle plan for å maksimere den samfunnsøkonomiske nytten som nevnt i artikkel 4 nr. 1, samt innsamling og analyse av Copernicus-brukernes behov.
5. Copernicus skal fremme internasjonal samordning av observasjonssystemer og tilknyttede datautvekslinger for å styrke dets globale dimensjon og komplementaritet, idet det tas hensyn til internasjonale avtaler og samordningsprosesser.

*KAPITTEL II***Støtteberettigede tiltak***Artikkel 50***Støtteberettigede tiltak for datainnsamling**

Støtteberettigede tiltak innenfor rammen av Copernicus skal omfatte

- a) tiltak for å oppnå økt kontinuitet for eksisterende Copernicus-sentineller og utvikle, skyte opp, vedlikeholde og drive nye Copernicus-sentineller som utvider observasjonsområdet, og som spesielt prioriterer observasjonskapasiteten for overvåking av menneskeskapt CO₂-utslipp og andre klimagassutslipp, slik at det blir mulig å overvåke polarområdene og muliggjøre innovative miljøanvendelser i ressursforvaltningen innenfor landbruk, skogbruk, vann og hav samt kulturarven,
- b) tiltak for å gi tilgang til tredjeparts Copernicus-data og -informasjon som er nødvendig for å lage Copernicus-tjenester eller for bruk av Unionens institusjoner, byråer, desentraliserte tjenester og, dersom det er relevant og kostnadseffektivt, nasjonale eller regionale offentlige organer,
- c) tiltak for å gi og samordne tilgang til Copernicus-felddata og andre tilleggsdata som er nødvendig for å generere, kalibrere og validere Copernicus-data og -informasjon, herunder, dersom det er relevant og kostnadseffektivt, å bruke eksisterende nasjonal kapasitet og unngå dobbeltarbeid.

*Artikkel 51***Støtteberettigede tiltak for Copernicus-tjenester**

1. Støtteberettigede tiltak innenfor rammen av Copernicus-tjenestene skal inkludere

- a) miljøovervåking, miljørapportering og tjenester som sikrer overholdelse av miljøregelverk, som omfatter
 - i) atmosfæreovervåking på globalt plan for å framskaffe informasjon om luftkvalitet, med særlig fokus på europeisk plan, og på atmosfærens sammensetning,
 - ii) overvåking av havmiljøet for å framskaffe informasjon om tilstanden og dynamikken i hav-, sjø- og kystøkosystemer og om deres ressurser og bruk,
 - iii) landovervåking og landbruk for å framskaffe informasjon om arealdekke, arealbruk og arealbruksendring, kulturarvsteder, bakkebevegelser, byområder, vannmengde og vannkvalitet i innsjøer, skoger, landbruk og andre naturressurser, biologisk mangfold og kryosfære,
 - iv) overvåking av klimaendringene for å framskaffe informasjon om utslipp og absorpsjon av menneskeskapt CO₂ og andre klimagasser, essensielle klimavariabler, nye klimaanalyser, sesongprognoser, klimaframskrivninger og årsakssammenhenger, informasjon om endringer i polarområdene og Arktis samt indikatorer på relevant tidsmessig og romlig skala,
- b) tjeneste for krisehåndtering for å framskaffe informasjon til støtte for og i samarbeid med vedkommende offentlige myndigheter for sivil beredskap, for å støtte operasjoner innen sivil beredskap og katastroferespons (forbedre aktiviteter innen tidlig varsling og kriseberedskapsressursene), og tiltak innen forebygging og beredskap (risiko- og gjenoppbyggingsanalyser) i forbindelse med forskjellige typer katastrofer,
- c) sikkerhetstjeneste til støtte for overvåking i Unionen og ved dens ytre grenser, maritim overvåking, Unionens opptreden utad som reaksjon på sikkerhetsutfordringer som Unionen står overfor, og opp mot mål og tiltak i den felles utenriks- og sikkerhetspolitikken.

2. Kommisjonen skal, med støtte fra ekstern uavhengig ekspertise der det er relevant, sikre at Copernicus-tjenestene er relevante ved å

- a) validere teknisk gjennomførbarhet og formålstjenlighet med hensyn til de kravene som brukerfellesskapene har gitt uttrykk for,
- b) vurdere de midlene og løsningene som er foreslått eller gjennomført for å oppfylle brukerfellesskapenes krav og programmets mål.

*Artikkel 52***Støtteberettigede tiltak for tilgang til og distribusjon av data og informasjon**

1. Copernicus skal omfatte tiltak for å gi bedre tilgang til alle Copernicus-data og -informasjon og, når det er hensiktsmessig, tilby ytterligere infrastruktur og tjenester for å fremme distribusjon av, tilgang til og bruk av disse dataene og denne informasjonen.
2. Dersom Copernicus-data eller -informasjon anses som sikkerhets sensitiv i henhold til artikkel 12–16 i delegert forordning (EU) nr. 1159/2013, kan Kommisjonen gi ansvaret for anskaffelsen, tilsynet med innsamlingen, tilgangen til og distribusjonen av disse dataene og denne informasjonen til én eller flere forvaltningsenheter. Slike enheter skal opprette og vedlikeholde et register over akkrediterte brukere og gi tilgang til begrensede data gjennom en atskilt arbeidsflyt.

*KAPITTEL III****Datapolitikk for Copernicus****Artikkel 53***Data- og informasjonspolitikk for Copernicus**

1. Copernicus-data og -informasjon skal formidles til Copernicus-brukerne i henhold til følgende prinsipp om gratis, fullstendige og åpne data:
 - a) Copernicus-brukere kan gratis og i hele verden gjengi, distribuere, offentliggjøre, tilpasse og endre alle Copernicus-data og all Copernicus-informasjon og kombinere dem med andre data og annen informasjon,
 - b) prinsippet om gratis, fullstendige og åpne data skal ha følgende begrensninger:
 - i) Formater, tidsforsinkelse og formidlingsegenskaper for Copernicus-data og -informasjon skal være forhåndsfastsatt.
 - ii) Lisensvilkårene for tredjeparts Copernicus-data og -informasjon som brukes i produksjonen av Copernicus-informasjon, skal overholdes dersom det er relevant.
 - iii) Sikkerhetsbegrensningene som følger av de generelle sikkerhetskravene nevnt i artikkel 34 nr. 2.
 - iv) Det skal sikres beskyttelse mot risikoen for stans i systemet som produserer eller gjør Copernicus-data og -informasjon tilgjengelig, samt avbrudd i selve dataene.
 - v) Det skal sikres beskyttelse av pålitelig tilgang til Copernicus-data og -informasjon for europeiske brukere.
2. Kommisjonen skal vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 105 for å utfylle de særlige bestemmelsene i nr. 1 i denne artikkelen med hensyn til spesifikasjonene, vilkårene og prosedyrene for tilgang til og bruk av Copernicus-data og -informasjon.
3. Dersom det foreligger tvingende hasteårsaker, skal prosedyren i artikkel 106 anvendes på delegerte rettsakter som vedtas i henhold til denne artikkelen.
4. Kommisjonen skal utstede lisenser og meldinger for tilgang til og bruk av Copernicus-data og -informasjon, herunder klausuler om kildeangivelse, i samsvar med datapolitikken for Copernicus som fastsatt i denne forordningen og gjeldende delegerte rettsakter vedtatt i henhold til nr. 2.

AVDELING VIII

ANDRE KOMPONENTER I PROGRAMMET*KAPITTEL I**SSA*

Avsnitt 1

Delkomponenten SST*Artikkel 54***Virkeområde for delkomponenten SST**

1. Delkomponenten SST skal støtte følgende aktiviteter:
 - a) Opprettelse, utvikling og drift av et nettverk av bakkebaserte og rombaserte SST-sensorer i medlemsstatene, herunder sensorer som er utviklet gjennom ESA eller privat sektor i Unionen, samt nasjonalt drevne sensorer i Unionen, for å undersøke og spore romobjekter og utarbeide en europeisk katalog over romobjekter.
 - b) Behandling og analyse av SST-data på nasjonalt plan for å framskaffe SST-informasjonen og SST-tjenestene nevnt i artikkel 55 nr. 1.
 - c) Levering av SST-tjenestene nevnt i artikkel 55 nr. 1 til SST-brukerne nevnt i artikkel 56.
 - d) Overvåke og søke å oppnå synergier med initiativer som fremmer utvikling og innføring av teknologier for disponering av romfartøyer ved slutten av deres levetid og av teknologiske systemer for å forebygge og fjerne romsøppel, samt med de internasjonale initiativene innen trafikkavvikling i rommet.
2. Delkomponenten SST skal også gi teknisk og administrativ støtte for å sikre overgangen mellom programmet og rammen for støtte til SST fastsatt ved beslutning nr. 541/2014/EU.

*Artikkel 55***SST-tjenester**

1. SST-tjenestene skal omfatte:
 - a) Vurdering av risikoen for en kollisjon mellom romfartøyer eller mellom et romfartøy og romsøppel og den mulige genereringen av antikollisjonsvarsler under oppskytingsfasen, tidligfasen i bane rundt jorden, baneheving, driftsfasen i bane rundt jorden og fasen for disponering av romfartøyer etter slutført oppdrag.
 - b) Deteksjon og karakterisering av fragmentering, ødeleggelse eller kollisjoner i bane rundt jorden.
 - c) Risikovurdering av ukontrollert tilbakevending av romobjekter og romsøppel inn i jordens atmosfære og generering av tilhørende informasjon, herunder beregning av tidsrammen og sannsynlig posisjon for et eventuelt nedslag.
 - d) Utvikling av aktiviteter for å forberede
 - i) begrensning av romsøppel for å redusere dannelsen av dette, og
 - ii) opprydding av romsøppel ved å håndtere eksisterende romsøppel.
2. SST-tjenestene skal være gratis, tilgjengelige til enhver tid uten avbrudd og tilpasset behovene til SST-brukerne nevnt i artikkel 56.
3. Medlemsstater som deltar i delkomponenten SST, Kommisjonen og eventuelt kontaktpunktet for SST nevnt i artikkel 59 nr. 1, skal ikke holdes ansvarlig for

- a) skade som skyldes mangel på eller avbrudd i levering av SST-tjenester,
- b) forsinkelser i levering av SST-tjenester,
- c) unøyaktigheter i informasjonen som gis gjennom SST-tjenestene,
- d) tiltak som iverksettes som følge av levering av SST-tjenester.

Artikkel 56

SST-brukere

1. SST-brukerne i Unionen skal omfatte
 - a) kjernebrukere av SST: Medlemsstatene, EEAS, Kommisjonen, Rådet, byrået samt offentlige og private eiere og operatører av romfartøyer som er etablert i Unionen.
 - b) SST-brukere som ikke er kjernebrukere: Andre offentlige og private enheter som er etablert i Unionen.

Kjernebrukere av SST skal ha tilgang til alle SST-tjenester nevnt i artikkel 55 nr. 1.

SST-brukere som ikke er kjernebrukere, kan få tilgang til SST-tjenestene nevnt i artikkel 55 nr. 1 bokstav b), c) og d).

2. Internasjonale SST-brukere skal omfatte tredjeland, internasjonale organisasjoner som ikke har sitt hovedkontor i Unionen, og private enheter som ikke er etablert i Unionen. De skal ha tilgang til SST-tjenestene nevnt i artikkel 55 nr. 1 bokstav d) på følgende vilkår:

- a) Tredjeland og internasjonale organisasjoner som ikke har sitt hovedkontor i Unionen, kan få tilgang til SST-tjenester i samsvar med artikkel 8 nr. 2.
- b) Private enheter som ikke er etablert i Unionen, kan få tilgang til SST-tjenester som er omfattet av en internasjonal avtale inngått av Unionen i samsvar med artikkel 8 nr. 2 med det tredjelandet der de er etablert, og som gir dem slik tilgang.

Det skal ikke kreves noen internasjonal avtale for tilgang til offentlig tilgjengelige SST-tjenester nevnt i artikkel 55 nr. 1 bokstav a), b) og c).

3. Kommisjonen kan ved hjelp av gjennomføringsrettsakter vedta nærmere bestemmelser om tilgangen til SST-tjenester og relevante prosedyrer. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 107 nr. 3.

Artikkel 57

Medlemsstatenes deltakelse i delkomponenten SST

1. Medlemsstater som ønsker å delta i levering av SST-tjenestene nevnt i artikkel 55 nr. 1, som omfatter alle baner, skal framlegge et felles forslag for Kommisjonen som viser at følgende kriterier er oppfylt:
 - a) Eiendomsrett eller tilgang til enten tilstrekkelige SST-sensorer som er tilgjengelige for delkomponenten SST, og menneskelige ressurser til å drive dem, eller tilstrekkelig kapasitet for driftsanalyse og databehandling som er særskilt utformet for SST og tilgjengelig for delkomponenten SST.
 - b) En innledende vurdering av sikkerhetsrisikoen for hver eiendel i SST er utført og validert av den berørte medlemsstaten.
 - c) En handlingsplan som tar hensyn til samordningsplanen vedtatt i henhold til artikkel 6 i beslutning nr. 541/2014/EU, for gjennomføring av aktivitetene fastsatt i artikkel 54 i denne forordningen.
 - d) Fordeling av de forskjellige typene aktivitet mellom ekspertgruppene som er utpekt i henhold til artikkel 58 i denne forordningen.
 - e) Reglene for deling av data som er nødvendige for å nå målene nevnt i artikkel 4 i denne forordningen.

Når det gjelder kriteriene i første ledd bokstav a) og b), skal hver medlemsstat som ønsker å delta i leveringen av SST-tjenester, hver for seg godtgjøre at disse kriteriene er oppfylt.

Når det gjelder kriteriene i første ledd bokstav c), d) og e), skal alle medlemsstater som ønsker å delta i leveringen av SST-tjenester, i fellesskap godtgjøre at disse kriteriene er oppfylt.

2. Kriteriene nevnt i nr. 1 første ledd bokstav a) og b) i denne artikkelen skal anses som oppfylt av de medlemsstatene som deltar i delkomponenten SST hvis utpekte nasjonale enheter per 12. mai 2021 er medlemmer av konsortiet opprettet i henhold til artikkel 7 nr. 3 i beslutning nr. 541/2014/EU.

3. Dersom det ikke er framlagt noe felles forslag i samsvar med nr. 1, eller dersom Kommisjonen anser at et felles forslag som et framlagt på denne måten, ikke oppfyller kriteriene nevnt i nr. 1, kan minst fem medlemsstater framlegge et nytt felles forslag for Kommisjonen som viser at kriteriene nevnt i nr. 1 er oppfylt.

4. Kommisjonen kan ved hjelp av gjennomføringsrettsakter vedta nærmere bestemmelser om prosedyrene og elementene nevnt i nr. 1–3 i denne artikkelen. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 107 nr. 3.

Artikkel 58

Organisatorisk ramme for medlemsstatenes deltakelse i delkomponenten SST

1. Hver medlemsstat som har framlagt et felles forslag som Kommisjonen har funnet å være i samsvar med artikkel 57 nr. 1, eller som er valgt av Kommisjonen i henhold til prosedyren nevnt i artikkel 57 nr. 3, skal utpeke en ansvarlig nasjonal enhet som er opprettet på medlemsstatens territorium, til å representere den. Den utpekte ansvarlige nasjonale enheten skal være en offentlig myndighet i medlemsstaten eller et organ som har fått ansvar for å utøve slik offentlig myndighet.

2. De ansvarlige nasjonale enhetene som er utpekt i henhold til nr. 1 i denne artikkelen, skal inngå en avtale der det opprettes et SST-partnerskap («SST-partnerskapsavtale») og fastsettes regler og ordninger for deres samarbeid om gjennomføringen av aktivitetene nevnt i artikkel 54. Særlig skal SST-partnerskapsavtalen omfatte elementene nevnt i bokstav c), d) og e) i artikkel 57 nr. 1 og opprettelsen av en risikostyringsstruktur for å sikre gjennomføring av bestemmelsene om bruk og sikker utveksling av SST-data og SST-informasjon.

3. De ansvarlige nasjonale enhetene skal utvikle SST-tjenester i Unionen av høy kvalitet i samsvar med en flerårig plan, relevante sentrale ytelsesindikatorer og brukerkrav på bakgrunn av aktivitetene til ekspertgruppene nevnt i nr. 6 i denne artikkelen. Kommisjonen kan ved hjelp av gjennomføringsrettsakter vedta den flerårige planen og de sentrale ytelsesindikatorene. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 107 nr. 3.

4. De ansvarlige nasjonale enhetene skal bygge opp et nettverk av eksisterende og mulige framtidige sensorer og drive dem på en samordnet og optimalisert måte med sikte på å opprette og opprettholde en oppdatert felles europeisk katalog, uten at det berører medlemsstatenes rettigheter når det gjelder nasjonal sikkerhet.

5. Medlemsstater som deltar i delkomponenten SST, skal foreta sikkerhetsakkreditering på grunnlag av de generelle sikkerhetskravene nevnt i artikkel 34 nr. 2.

6. De medlemsstatene som deltar i delkomponenten SST, skal utpeke ekspertgrupper som skal være ansvarlige for spesifikke spørsmål knyttet til de forskjellige typene SST-aktiviteter. Ekspertgruppene skal være permanente og skal ledes og bemannes av de ansvarlige nasjonale enhetene i de medlemsstatene som utpekte dem, og kan ha med eksperter fra hver ansvarlige nasjonale enhet.

7. De ansvarlige nasjonale enhetene og ekspertgruppene skal sikre at SST-data, SST-informasjon og SST-tjenester beskyttes.

8. Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter vedta nærmere regler for virkemåten til den organisatoriske rammen for medlemsstatenes deltakelse i delkomponenten SST. Disse reglene skal også sikre at en medlemsstat på et senere tidspunkt kan tas med i SST-partnerskapet ved å bli en del av SST-partnerskapsavtalen nevnt i nr. 2 i denne artikkelen. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 107 nr. 3.

Artikkel 59

Kontaktpunkt for SST

1. Idet det tas hensyn til anbefalingene fra de ansvarlige nasjonale enhetene skal Kommisjonen velge kontaktpunktet for SST på grunnlag av den beste ekspertisen i sikkerhetsspørsmål og levering av tjenester. Kontaktpunktet for SST skal
 - a) sørge for nødvendige sikre grensesnitt for å sentralisere, lagre og tilgjengeliggjøre SST-informasjon for SST-brukerne nevnt i artikkel 56 og sikre korrekt håndtering og sporbarhet av disse,
 - b) avgi rapporter om utøvelsen av SST-tjenestene til SST-partnerskapet nevnt i artikkel 58 nr. 2 og Kommisjonen,
 - c) hente inn nødvendige tilbakemeldinger for SST-partnerskapet nevnt i artikkel 58 nr. 2 for å sikre nødvendig tilpasning av tjenestene til SST-brukernes forventninger,
 - d) støtte, fremme og oppmuntre til bruk av SST-tjenestene.
2. De ansvarlige nasjonale enhetene skal inngå nødvendige gjennomføringsavtaler med kontaktpunktet for SST.

Avsnitt 2

Delkomponentene SWE og NEO

Artikkel 60

SWE-virksomhet

1. Delkomponenten SWE kan støtte følgende virksomhet:
 - a) Vurdering og kartlegging av brukernes behov i sektorene angitt i nr. 2 bokstav b) med sikte på å fastsette hvilke SWE-tjenester som skal leveres.
 - b) Levering av SWE-tjenestene til brukerne av SWE-tjenester i samsvar med kartlagte brukerbehov og tekniske krav.
2. SWE-tjenestene skal være tilgjengelige til enhver tid uten avbrudd. Kommisjonen skal velge ut disse tjenestene ved hjelp av gjennomføringsrettsakter i samsvar med følgende regler:
 - a) Kommisjonen skal prioritere de SWE-tjenestene som skal leveres på unionsplan i henhold til SWE-brukernes behov, tjenestenes teknologimodenhet og resultatet av en risikovurdering.
 - b) SWE-tjenestene kan bidra til virksomhet innen sivil beredskap og til beskyttelse av en lang rekke sektorer, for eksempel romfart, transport, GNSS-systemer, elektrisitetsnett og kommunikasjon.

Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med rådgivningsprosedyren nevnt i artikkel 107 nr. 2.

3. De offentlige eller private enhetene som skal levere SWE-tjenester, skal velges gjennom en anbudsinnbydelse.

*Artikkel 61***NEO-virksomhet**

1. Delkomponenten NEO kan støtte følgende virksomhet:
 - a) Kartlegging av medlemsstatenes kapasitet til å oppdage og overvåke jordnære objekter.
 - b) Fremming av nettverkssamarbeid mellom medlemsstatenes fasiliteter og forskningscentre.
 - c) Utvikling av tjenesten nevnt i nr. 2.
 - d) Utvikling av en rutinemessig hurtigresponstjeneste som er i stand til å karakterisere nyoppdagede jordnære objekter.
 - e) Opprettelse av en europeisk katalog over jordnære objekter.
2. Innenfor sitt ansvarsområde kan Kommissjonen innføre prosedyrer for å samordne, med medvirkning fra relevante FN-organer, tiltakene som treffes av Unionen og vedkommende nasjonale offentlige myndigheter for sivil beredskap, dersom det fastslås at et jordnært objekt nærmer seg jorda.

*KAPITTEL II***GOVSATCOM***Artikkel 62***Virkeområde for GOVSATCOM**

Innenfor GOVSATCOM-komponenten skal kapasiteter og tjenester innen satellittkommunikasjon samles i en felles EU-sammenslutning av satellittkommunikasjonskapasitet og -tjenester som oppfyller relevante sikkerhetskrav. Denne komponenten omfatter

- a) utvikling, bygging og drift av bakkeinfrastruktur nevnt i artikkel 67 og mulig rominfrastruktur nevnt i artikkel 102 nr. 2,
- b) anskaffelse av kapasitet, tjenester og brukerstyr for offentlig og kommersiell satellittkommunikasjon som er nødvendig for å levere GOVSATCOM-tjenester,
- c) tiltak som er nødvendige for å fremme samvirkingsevne og standardisering av brukerstyr for GOVSATCOM.

*Artikkel 63***GOVSATCOM-kapasitet og -tjenester**

1. GOVSATCOM-kapasitet og -tjenester skal sikres som fastsatt i tjenesteporteføljen nevnt i nr. 3 i denne artikkelen og i samsvar med driftskravene nevnt i nr. 2 i denne artikkelen, GOVSATCOMs særlige sikkerhetskrav nevnt i artikkel 34 nr. 2 og innenfor rammene for delings- og prioriteringsreglene nevnt i artikkel 66.

Tilgangen til GOVSATCOM-kapasitet og -tjenester skal være vederlagsfri for institusjonelle og statlige GOVSATCOM-brukere, med mindre Kommissjonen definerer en prispolitikk i samsvar med artikkel 66 nr. 2.

2. Kommissjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter vedta driftskravene til GOVSATCOM-tjenester i form av tekniske spesifikasjoner for brukstilfeller for GOVSATCOM som særlig gjelder krisehåndtering, overvåking og forvaltning av nøkkelinfrastukturer, herunder diplomatiske kommunikasjonsnett. Disse driftskravene skal bygge på den detaljerte analysen av GOVSATCOM-brukernes krav og skal ta hensyn til krav som er basert på eksisterende brukerstyr og nettverk. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 107 nr. 3.

3. Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter vedta porteføljen av GOVSATCOM-tjenester i form av en liste over kategorier av satellittkommunikasjonskapasitet og -tjenester og deres egenskaper, herunder geografisk dekningsområde, frekvens, båndbredde, brukerutstyr og sikkerhetsfunksjonalitet. Tjenesteporteføljen skal ta hensyn til eksisterende kommersielt tilgjengelige tjenester for ikke å vri konkurransen i det indre markedet. Disse gjennomføringsrettsaktene skal ajourføres regelmessig og skal bygge på drifts- og sikkerhetskravene nevnt i nr. 1 i denne artikkelen, og skal prioritere tjenester som leveres til brukere etter hvor relevante og kritiske de er. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 107 nr. 3.

4. GOVSATCOM-brukere skal ha tilgang til GOVSATCOM-kapasiteten og tjenestene som er angitt i tjenesteporteføljen nevnt i nr. 3 i denne artikkelen. Denne tilgangen skal gis gjennom GOVSATCOM-knutepunktene nevnt i artikkel 67 nr. 1.

Artikkel 64

Leverandører av satellittkommunikasjonskapasitet og -tjenester

Satellittkommunikasjonskapasitet og -tjenester innenfor rammen av GOVSATCOM kan gis av følgende enheter:

- a) GOVSATCOM-deltakere som nevnt i artikkel 68, og
- b) juridiske personer som er behørig akkreditert til å levere satellittkommunikasjonskapasitet eller -tjenester i samsvar med sikkerhetsakkrediteringsprosedyren nevnt i artikkel 37, som skal utføres i samsvar med de generelle sikkerhetskravene for komponenten GOVSATCOM, som nevnt i artikkel 34 nr. 2.

Artikkel 65

GOVSATCOM-brukere

1. Følgende enheter kan være GOVSATCOM-brukere, forutsatt at de har fått ansvar for oppgaver knyttet til tilsyn og håndtering av nødssituasjoner og sikkerhetskritiske oppdrag, drift og infrastrukturer:

- a) En offentlig myndighet i Unionen eller medlemsstaten eller et organ som har fått ansvar for å utøve slik offentlig myndighet.
- b) En fysisk eller juridisk person som opptrer på vegne av og under kontroll av en enhet nevnt i bokstav a) i dette nummeret.

2. GOVSATCOM-brukerne nevnt i nr. 1 i denne artikkelen skal være behørig godkjent til å bruke GOVSATCOM-kapasitet og -tjenester av en GOVSATCOM-deltaker nevnt i artikkel 68, og skal oppfylle de generelle sikkerhetskravene nevnt i artikkel 34 nr. 2 som er fastsatt for GOVSATCOM.

Artikkel 66

Deling og prioritering

1. Felles kapasitet, tjenester og brukerutstyr for satellittkommunikasjon skal deles og prioriteres mellom GOVSATCOM-deltakerne nevnt i artikkel 68 på grunnlag av en analyse av brukernes sikkerhetsrisikoer. En slik analyse skal ta hensyn til eksisterende kommunikasjonsinfrastruktur og tilgjengeligheten av eksisterende kapasitet samt deres geografiske dekningsområde på unionsplan og nasjonalt plan. Ved en slik deling og prioritering skal GOVSATCOM-brukere prioriteres etter hvor relevante og kritiske de er.

2. Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter vedta nærmere regler for deling og prioritering av kapasitet, tjenester og brukerutstyr for satellittkommunikasjon, idet det tas hensyn til forventet etterspørsel innen de forskjellige brukstilfellene for GOVSATCOM, analysen av sikkerhetsrisikoer for disse brukstilfellene og, der det er passende, kostnads-effektivitet.

Ved å fastsette en prispolitikk i disse reglene skal Kommisjonen sikre at levering av GOVSATCOM-kapasitet og -tjenester ikke er konkurransevridende, og at det ikke er noen mangel på GOVSATCOM-kapasitet.

Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 107 nr. 3.

3. Delingen og prioriteringen av kapasitet og tjenester for satellittkommunikasjon mellom GOVSATCOM-brukere som er godkjent av samme GOVSATCOM-deltaker, skal fastsettes og gjennomføres av vedkommende GOVSATCOM-deltaker.

Artikkel 67

Infrastruktur for og drift av bakkesegmentet

1. Bakkesegmentet skal inkludere infrastruktur som er nødvendig for å kunne levere tjenester til GOVSATCOM-brukere i samsvar med artikkel 66, særlig GOVSATCOM-knutepunktene som skal anskaffes innenfor rammen av denne komponenten for å kople GOVSATCOM-brukere sammen med leverandører av satellittkommunikasjonskapasitet og -tjenester. Bakkesegmentet og driften av det skal være i samsvar med de generelle sikkerhetskravene nevnt i artikkel 34 nr. 2, som er definert for GOVSATCOM.

2. Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter fastsette lokaliseringen av infrastrukturen for bakkesegmentet. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 107 nr. 3, og skal ikke berøre en medlemsstats rett til å beslutte ikke å ha noen slik infrastruktur.

Artikkel 68

GOVSATCOM-deltakere og vedkommende myndigheter

1. Medlemsstatene, Rådet, Kommisjonen og EEAS skal være GOVSATCOM-deltakere, i den grad de godkjenner GOVSATCOM-brukere eller leverer satellittkommunikasjonskapasitet, områder for bakkesegmentet eller en del av fasilitetene for bakkesegmentet.

Dersom Rådet, Kommisjonen eller EEAS godkjenner GOVSATCOM-brukere eller leverer satellittkommunikasjonskapasitet, områder for bakkesegmentet eller en del av fasilitetene for bakkesegmentet på en medlemsstats territorium, skal slik godkjenning eller bestemmelse ikke være i strid med bestemmelser om nøytralitet eller alliansefrihet som er fastsatt i medlemsstatenes forfatningsrett.

2. Unionens byråer kan bli GOVSATCOM-deltakere bare i den grad det er nødvendig for å utføre deres oppgaver i samsvar med de nærmere reglene som er fastsatt i en administrativ avtale inngått mellom det aktuelle byrået og unionsinstitusjonen som fører tilsyn med den.

3. Tredjeland og internasjonale organisasjoner kan bli deltakere i GOVSATCOM i samsvar med artikkel 7.

4. Hver GOVSATCOM-deltaker skal utpeke én vedkommende GOVSATCOM-myndighet.

5. En vedkommende GOVSATCOM-myndighet skal sikre at

- a) bruken av tjenestene oppfyller gjeldende sikkerhetskrav,
- b) tilgangsrettighetene for GOVSATCOM-brukerne fastsettes og forvaltes,
- c) brukerstyr og tilhørende elektroniske kommunikasjonsforbindelser og informasjon brukes og forvaltes i samsvar med gjeldende sikkerhetskrav,
- d) det etableres et sentralt kontaktpunkt som ved behov kan bistå med rapportering av sikkerhetsrisikoer og trusler, særlig påvisning av potensielt skadelig elektromagnetisk interferens som påvirker tjenestene under denne komponenten.

*Artikkel 69***Overvåking av tilbud og etterspørsel i forbindelse med GOVSATCOM**

For å optimere balansen mellom tilbud og etterspørsel i forbindelse med GOVSATCOM-tjenester skal Kommisjonen løpende overvåke utviklingen i tilbudet, herunder eksisterende GOVSATCOM-kapasitet i bane rundt jorden for felles bruk og deling, og etterspørselen etter GOVSATCOM-kapasitet og tjenester, idet det tas hensyn til nye risikoer og trusler og ny teknologi-utvikling.

AVDELING IX

DEN EUROPEISKE UNIONS BYRÅ FOR ROMPROGRAMMET*KAPITTEL I**Alminnelige bestemmelser om byrået**Artikkel 70***Byråets rettslige status**

1. Byrået skal være et unionsorgan. Det skal ha status som juridisk person.
2. I hver medlemsstat skal byrået ha den mest omfattende rettslige handleevnen som en juridisk person kan ha i henhold til nasjonal rett. Den kan særlig erverve og avhende løsøre og fast eiendom og være part i en retts sak.
3. Byrået skal være representert ved sin daglige leder.

*Artikkel 71***Byråets sete og lokalkontorer**

1. Byråets sete er lagt til Praha i Tsjekkia.
2. Byråets personale kan være utplassert i et av de bakkebaserte Galileo- eller EGNOS-sentrene nevnt i gjennomføringsbeslutning (EU) 2016/413 eller (EU) 2017/1406 for å utføre programvirksomheten fastsatt i den relevante avtalen.
3. Avhengig av programmets behov kan det opprettes lokalkontorer i medlemsstatene etter prosedyren fastsatt i artikkel 79 nr. 2.

*KAPITTEL II**Byråets organisasjon**Artikkel 72***Administrasjons- og ledelsesstruktur**

1. Byråets administrasjons- og ledelsesstruktur skal bestå av
 - a) styret,
 - b) daglig leder,
 - c) sikkerhetsakkrediteringsstyret.

2. Styret, daglig leder og sikkerhetsakkrediteringsstyret skal samarbeide for å sikre byråets drift og samordning etter prosedyren fastsatt i byråets interne regler, for eksempel styrets forretningsorden, sikkerhetsakkrediteringsstyrets forretningsorden, de økonomiske reglene som gjelder for byrået, gjennomføringsreglene for Den europeiske unions vedtekter for tjenestemenn («vedtektene for tjenestemenn») og reglene for tilgang til dokumenter.

Artikkel 73

Styret

1. Styret skal bestå av én representant fra hver medlemsstat og tre representanter for Kommissjonen, og alle har stemmerett. Styret skal også ha ett medlem som er utpekt av Europaparlamentet, og som ikke har stemmerett.
2. Styrelederen eller nestlederen i sikkerhetsakkrediteringsstyret, en representant for Rådet, en representant for høyrepresentanten og en representant for ESA skal inviteres til møtene i styret som observatører i saker som gjelder dem direkte, på de vilkårene som er fastsatt i styrets forretningsorden.
3. Hvert medlem av styret skal ha et varamedlem. Varamedlemmet skal representere medlemmet når vedkommende ikke er til stede.
4. Hver medlemsstat skal nominere et medlem og et varamedlem til styret på bakgrunn av deres kunnskaper på området for byråets oppgaver og idet det tas hensyn til relevant ledelses-, administrasjons- og budsjettkompetanse. For å sikre kontinuitet i styrets arbeid, skal Europaparlamentet, Kommissjonen og medlemsstatene tilstrebe å begrense utskiftingen av sine representanter i styret. Alle parter skal ta sikte på å oppnå en jevn fordeling av menn og kvinner i styret.
5. Mandatperioden for styremedlemmene og deres vararepresentanter skal være fire år og skal kunne fornyes.
6. Deltakelse av representanter for tredjeland eller internasjonale organisasjoner og vilkårene for slik deltakelse skal fastsettes i avtalene nevnt i artikkel 98, og skal være i samsvar med styrets forretningsorden. Disse representantene skal ikke ha stemmerett.

Artikkel 74

Styrets leder

1. Styret skal velge en leder og en nestleder blant de stemmeberettigede medlemmene. Nestlederen skal automatisk ta lederens plass dersom vedkommende er forhindret fra å ivareta sine plikter.
2. Leders og nestleders mandatperiode skal være to år og skal kunne fornyes én gang. Begges mandatperiode skal utløpe når vedkommende ikke lenger er medlem av styret.
3. Styret skal ha myndighet til å avsette styrelederen, nestlederen eller begge.

Artikkel 75

Styrets møter

1. Styrelederen skal innkalle til styremøtene.

2. Daglig leder skal ta del i styrets drøftinger, med mindre styrelederen fastsetter noe annet. Daglig leder skal ikke ha stemmerett.
3. Styret skal holde ordinære møter jevnlig, og minst to ganger i året. I tillegg skal det tre sammen på initiativ fra styrelederen eller på anmodning fra minst en tredel av medlemmene.
4. Styret kan invitere enhver person som har synspunkter som kan være av interesse, til å delta på møtene som observatør. Styremedlemmene kan bistås av rådgivere eller sakkyndige, med forbehold for styrets forretningsorden.
5. Dersom diskusjonene gjelder bruk av sensitiv nasjonal infrastruktur, skal representantene fra medlemsstatene og representantene fra Kommisjonen delta på møtene og drøftingene i styret når de har et tjenstlig behov for innsyn. Imidlertid skal bare de representantene for medlemsstater som er i besittelse av slik infrastruktur, og en representant for Kommisjonen delta i avstemningen. Dersom lederen i styret ikke representerer en av de medlemsstatene som er i besittelse av slik infrastruktur, skal vedkommende erstattes av representanter fra medlemsstater som er i besittelse av slik infrastruktur. Styrets forretningsorden skal fastsette i hvilke situasjoner denne prosedyren kan anvendes.
6. Byrådet skal være ansvarlig for styrets sekretariat.

Artikkel 76

Styrets avstemningsregler

1. Med mindre noe annet er fastsatt i denne forordningen, skal styret treffe sine beslutninger med et flertall blant sine stemmeberettigede medlemmer.

Det skal kreves to tredels flertall blant alle stemmeberettigede medlemmer ved valg og avsettelse av styrets leder og nestleder, og ved vedtakelse av budsjettet, arbeidsprogrammene, godkjenningen av ordninger nevnt i artikkel 98 nr. 2, byråets sikkerhetsregler, vedtakelsen av forretningsordenen, opprettelsen av lokalkontorer og ved godkjenning av vertsavtalene nevnt i artikkel 92.

2. Hver representant for medlemsstatene og for Kommisjonen skal ha én stemme. Dersom et stemmeberettiget medlem ikke er til stede, skal dennes vararepresentant ha rett til å stemme i vedkommendes sted. Beslutninger med hjemmel i artikkel 77 nr. 2 bokstav a), unntatt spørsmål omfattet av avdeling V kapittel II, eller med hjemmel i artikkel 77 nr. 5, skal ikke vedtas uten tilslutning fra Kommisjonens representanter.
3. Styrets forretningsorden skal fastsette nærmere regler for avstemningen, særlig vilkårene for at et medlem kan handle på vegne av et annet, samt eventuelle regler for beslutningsdyktighet.

Artikkel 77

Styrets oppgaver

1. Styret skal sikre at byrådet utfører det arbeidet det er pålagt, på de vilkårene som er fastsatt i denne forordningen, og skal treffe alle nødvendige tiltak for å oppnå dette. Dette skal ikke berøre den myndigheten som er tillagt sikkerhetsakkrediteringsstyret når det gjelder virksomhet i henhold til avdeling V kapittel II.
2. Styret skal også
 - a) innen 15. november hvert år vedta byråets arbeidsprogram for følgende år, etter å ha innlemmet uten endringer delen utarbeidet av sikkerhetsakkrediteringsstyret i samsvar med artikkel 80 bokstav b), og etter å ha mottatt uttalelse fra Kommisjonen,

- b) innen 30. juni det første året av den flerårige finansielle rammen fastsatt i henhold til artikkel 312 i TEUV, vedta byråets flerårige arbeidsprogram for det tidsrommet som dekkes av den flerårige finansielle rammen, etter å ha innlemmet uten endringer delen utarbeidet av sikkerhetsakkrediteringsstyret i samsvar med artikkel 80 bokstav a) i denne forordningen, og etter å ha mottatt uttalelse fra Kommissjonen. Europaparlamentet skal rådspørres om det flerårige arbeidsprogrammet, forutsatt at formålet med samrådet er drøftinger og utfallet ikke er bindende for byrådet,
- c) utføre budsjettopp gavene fastsatt i artikkel 84 nr. 5, 6, 10 og 11,
- d) føre tilsyn med driften av Galileos sikkerhetsovervåkingssenter som nevnt i artikkel 34 nr. 5 bokstav b),
- e) vedta ordninger for gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1049/2001⁽⁴⁶⁾ i samsvar med artikkel 94 i denne forordningen,
- f) godkjenne ordningene nevnt i artikkel 98, etter samråd med sikkerhetsakkrediteringsstyret om de bestemmelsene i disse ordningene som gjelder sikkerhetsakkreditering,
- g) vedta de tekniske prosedyrene som er nødvendige for å utføre sine oppgaver,
- h) vedta årsrapporten om byråets virksomhet og utsikter, etter å ha innlemmet uten endringer delen utarbeidet av sikkerhetsakkrediteringsstyret i samsvar med artikkel 80 bokstav c), og innen 1. juli hvert år oversende den til Europaparlamentet, Rådet, Kommissjonen og Revisjonsretten,
- i) sikre tilstrekkelig oppfølging av resultatene og anbefalingene som følger av evalueringene og revisjonene nevnt i artikkel 102, samt de som følger av undersøkelser foretatt av OLAF og alle interne eller eksterne revisjonsrapporter, og oversende budsjettmyndigheten all informasjon som er relevant for utfallet av prosedyrene for evaluering,
- j) rådspørres av daglig leder om FFPA-en nevnt i artikkel 31 og bidragsavtalene nevnt i artikkel 27 nr. 3 og artikkel 29 nr. 5 før de undertegnes,
- k) vedta byråets sikkerhetsregler som nevnt i artikkel 96,
- l) godkjenne en strategi for bedrageribekjempelse på grunnlag av et forslag fra daglig leder,
- m) om nødvendig og på grunnlag av forslag fra daglig leder godkjenne organisasjonsstrukturene nevnt i artikkel 79 nr. 1 bokstav l),
- n) utnevne en regnskapsfører, som kan være Kommissjonens regnskapsfører, som skal være
 - i) underlagt vedtektene for tjenestemenn og tjenestevilkårene for andre ansatte i Unionen («tjenestevilkårene for andre ansatte») fastsatt ved rådsforordning (EØF, Euratom, EKSF) nr. 259/68⁽⁴⁷⁾, og
 - ii) helt uavhengig i utøvelsen av sitt arbeid,
- o) vedta og offentliggjøre sin forretningsorden.

3. Med hensyn til byråets personale skal styret utøve den myndigheten som i henhold til vedtektene for tjenestemenn er tillagt ansettelsesmyndigheten, og som i henhold til tjenestevilkårene for andre ansatte er tillagt den myndigheten som har fullmakt til å inngå arbeidsavtaler («ansettelsesmyndighetens myndighet»).

Styret skal etter prosedyren fastsatt i artikkel 110 i vedtektene for tjenestemenn treffe en beslutning med hjemmel i artikkel 2 nr. 1 i vedtektene for tjenestemenn og artikkel 6 i tjenestevilkårene for andre ansatte som delegerer ansettelsesmyndighetens relevante myndighet til daglig leder og definerer vilkårene for når denne delegeringen av myndighet kan avbrytes. Daglig leder skal avgjøre rapport til styret om utøvelsen av denne delegerte myndigheten. Daglig leder skal kunne delegerer denne myndigheten videre.

⁽⁴⁶⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1049/2001 av 30. mai 2001 om offentlig tilgang til Europaparlamentets, Rådets og Kommissjonens dokumenter (EFT L 145 av 31.5.2001, s. 43).

⁽⁴⁷⁾ EFT L 56 av 4.3.1968, s. 1.

I henhold til andre ledd i dette nummeret kan styret, dersom særlige omstendigheter krever det, gjennom en beslutning midlertidig avbryte delegeringen av ansettelsesmyndighetens myndighet til daglig leder og den myndigheten som er delegert videre av daglig leder, og utøve denne myndigheten selv eller delegere den til ett av sine medlemmer eller til en annen ansatt enn daglig leder.

Som unntak fra andre ledd i dette nummeret skal styret være pålagt å delegere til sikkerhetsakkrediteringsstyrets leder den myndigheten som er nevnt i første ledd med hensyn til rekruttering, vurdering og omklassifisering av personale som deltar i virksomhet omfattet av avdeling V kapittel II, og de disiplinære tiltakene som skal treffes med hensyn til dette personalet.

Styret skal vedta gjennomføringsregler for vedtektene for tjenestemenn og tjenestevilkårene for andre ansatte etter prosedyren fastsatt i artikkel 110 i vedtektene for tjenestemenn. Det skal først rådføre seg med sikkerhetsakkrediteringsstyret og ta behørig hensyn til dets observasjoner når det gjelder rekruttering, vurdering og omklassifisering av personale som deltar i virksomhet omfattet av avdeling V kapittel II, og de relevante disiplinære tiltakene som skal treffes.

Styret skal treffe en beslutning som fastsetter regler for utplassering av nasjonale eksperter i byrået. Før den beslutningen treffes, skal styret rådføre seg med sikkerhetsakkrediteringsstyret om utplasseringen av nasjonale eksperter som deltar i sikkerhetsakkrediteringsvirksomheten omfattet av avdeling V kapittel II, og skal ta behørig hensyn til dets observasjoner.

4. Styret skal utnevne daglig leder og kan forlenge og eller avslutte dennes mandat i henhold til artikkel 89.

5. Unntatt når det gjelder virksomhet som utøves i samsvar med avdeling V kapittel II, skal styret utøve disiplinærmyndighet overfor daglig leder i forbindelse med dennes arbeid, særlig når det gjelder sikkerhetsspørsmål som hører inn under byråets myndighet.

Artikkel 78

Daglig leder

1. Byrået skal ledes av sin daglige leder. Daglig leder skal være ansvarlig overfor styret.

Dette nummeret skal ikke påvirke autonomien eller uavhengigheten til sikkerhetsakkrediteringsstyret eller til byråets personale som er under dets tilsyn i samsvar med artikkel 82, og heller ikke den myndigheten som er tillagt sikkerhetsakkrediteringsstyret og dets leder i samsvar med henholdsvis artikkel 38 og 81.

2. Med forbehold for Kommisjonens og styrets myndighet skal daglig leder opptre uavhengig i utøvelsen av sitt arbeid, og skal verken be om eller motta instruksjoner fra noen regjering eller noe annet organ.

Artikkel 79

Daglig leders oppgaver

1. Daglig leder skal utføre følgende oppgaver:

- a) Representere byrået og undertegne avtalene nevnt i artikkel 27 nr. 3, artikkel 29 nr. 5 og artikkel 31.
- b) Forberede styrets arbeid og delta i styrets arbeid uten stemmerett, med forbehold for artikkel 75 nr. 5 andre ledd.
- c) Gjennomføre styrets beslutninger.

- d) Utarbeide byråets flerårige og årlige arbeidsprogrammer og framlegge dem for styret for godkjenning, unntatt de delene som utarbeides og vedtas av sikkerhetsakkrediteringsstyret i samsvar med artikkel 80 bokstav a) og b).
- e) Gjennomføre de flerårige og årlige arbeidsprogrammene, unntatt de delene som gjennomføres av sikkerhetsakkrediteringsstyrets leder.
- f) Utarbeide en framdriftsrapport om gjennomføringen av det årlige arbeidsprogrammet og eventuelt det flerårige arbeidsprogrammet til hvert møte i styret, etter å ha innlemmet uten endringer delen utarbeidet av sikkerhetsakkrediteringsstyrets leder.
- g) Utarbeide årsrapporten om byråets virksomhet og utsikter, unntatt den delen som utarbeides og godkjennes av sikkerhetsakkrediteringsstyret i samsvar med artikkel 80 bokstav c) om virksomheten omfattet av avdeling V, og framlegge den for styret for godkjenning.
- h) Ivareta den daglige administrasjonen av byrådet og treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at byrådet fungerer i samsvar med denne forordningen, herunder vedta interne administrative instruksjoner og offentliggjøre meldinger.
- i) Utarbeide overslag over byråets inntekter og utgifter i samsvar med artikkel 84 og gjennomføre budsjettet i samsvar med artikkel 85.
- j) Sikre at byrådet som operatør av Galileos sikkerhetsovervåkingscenter kan følge instruksjonene fastsatt i beslutning (FUSP) 2021/698/FUSP og oppfylle sin rolle som nevnt i artikkel 6 i beslutning nr. 1104/2011/EU.
- k) Sikre formidling av all relevant informasjon, særlig med hensyn til sikkerhet, innenfor byråets struktur nevnt i artikkel 72 nr. 1.
- l) Fastsette, i nært samarbeid med sikkerhetsakkrediteringsstyrets leder med hensyn til spørsmål om sikkerhetsakkrediteringsvirksomhet omfattet av avdeling V kapittel II, byråets organisasjonsstrukturer og framlegge dem for styret for godkjenning. Disse strukturene skal gjenspeile de særlige egenskapene ved de ulike komponentene i programmet.
- m) Med hensyn til byråets personale utøve ansettelsesmyndighetens myndighet nevnt i artikkel 77 nr. 3 første ledd, i den grad denne myndigheten er delegert til ham eller henne i samsvar med artikkel 77 nr. 3 andre ledd.
- n) Sikre at sikkerhetsakkrediteringsstyret, organene nevnt i artikkel 38 nr. 3 og artikkel 82 nr. 3 og sikkerhetsakkrediteringsstyrets leder har alle de sekretariatsfunksjonene og ressursene som er nødvendige for at de skal virke på en tilfredsstillende måte.
- o) Utarbeide en handlingsplan for å sikre oppfølging av resultatene og anbefalingene fra evalueringene nevnt i artikkel 102, unntatt den delen av handlingsplanen som gjelder virksomhet omfattet av avdeling V kapittel II og, etter å ha innlemmet uten endring delen utarbeidet av sikkerhetsakkrediteringsstyret, framlegge en halvårlig framdriftsrapport for Kommisjonen, og for styret til orientering.
- p) Treffe følgende tiltak for å verne Unionens økonomiske interesser:
 - i) Forebyggende tiltak mot bedrageri, korrupsjon eller annen ulovlig virksomhet, samt benytte effektive overvåkingstiltak.
 - ii) Kreve tilbake midler som er betalt på feil grunnlag, dersom det er påvist uregelmessigheter og eventuelt illegge virkningsfulle administrative og økonomiske sanksjoner som står i forhold til overtredelsen og virker avskrekkende.
- q) Utarbeide en strategi for bedrageribekjempelse for byrådet, som står i forhold til risikoen for bedrageri, idet det tas hensyn til en nytte- og kostnadsanalyse for tiltakene som skal gjennomføres, og idet det tas hensyn til resultatene og anbefalingene fra OLAF-undersøkelsene, og framlegge strategien for styret for godkjenning.
- r) På anmodning avgi rapport for Europaparlamentet om hvordan han eller hun utfører sitt arbeid. Rådet kan be daglig leder om å rapportere om utøvelsen av sitt arbeid.

2. Daglig leder skal beslutte om det er nødvendig å utplassere en eller flere medarbeidere i en eller flere medlemsstater for å kunne utføre byråets oppgaver på en effektiv og formålstjenlig måte. Før det besluttet å opprette et lokalkontor, skal daglig leder innhente forhåndsgodkjenning fra Kommissjonen, styret og den eller de berørte medlemsstatene. Beslutningen skal angi omfanget av den virksomheten som skal utføres ved lokalkontoret på en slik måte at man unngår unødvendige kostnader og overlappning av byråets administrative funksjoner. Dersom det er mulig, skal virkningen i form av personalfordeling og budsjett inngå i utkastet til felles programdokument nevnt i artikkel 84 nr. 6.

Artikkel 80

Sikkerhetsakkrediteringsstyrets ledelsesoppgaver

I tillegg til oppgavene nevnt i artikkel 38 skal sikkerhetsakkrediteringsstyret, som en del av byråets ledelse

- a) utarbeide og godkjenne den delen av det flerårige arbeidsprogrammet om den driftsmessige virksomheten som er omfattet av avdeling V kapittel II og de økonomiske midlene og menneskelige ressursene som kreves for å gjennomføre denne virksomheten, samt framlegge den for styret i god tid slik at den kan innarbeides i det flerårige arbeidsprogrammet,
- b) utarbeide og godkjenne den delen av det årlige arbeidsprogrammet om den driftsmessige virksomheten som er omfattet av avdeling V kapittel II og de økonomiske midlene og menneskelige ressursene som kreves for å gjennomføre denne virksomheten, samt framlegge den for styret i god tid slik at den kan innarbeides i det årlige arbeidsprogrammet,
- c) utarbeide og godkjenne den delen av årsrapporten om byråets virksomhet og utsikter omfattet av avdeling V kapittel II og de økonomiske midlene og menneskelige ressursene som kreves for å gjennomføre denne virksomheten og disse utsiktene, samt framlegge den for styret i god tid slik at den kan innarbeides i årsrapporten.

Artikkel 81

Sikkerhetsakkrediteringsstyrets leder

1. Sikkerhetsakkrediteringsstyret skal velge en leder og en nestleder blant sine medlemmer med to tredels flertall blant alle stemmeberettigede medlemmer. Dersom det ikke er oppnådd to tredels flertall etter to møter i sikkerhetsakkrediteringsstyret, skal det kreves simpelt flertall.
2. Nestlederen skal automatisk ta lederens plass dersom lederen er forhindret fra å ivareta sine plikter.
3. Sikkerhetsakkrediteringsstyret skal ha myndighet til å avsette styrelederen, nestlederen eller begge. En beslutning om å avsette disse skal treffes med to tredels flertall.
4. Mandatperioden for sikkerhetsakkrediteringsstyrets leder og nestleder skal være to år, som kan fornyes én gang. Begges mandatperiode skal utløpe når vedkommende ikke lenger er medlem av styret.

Artikkel 82

Sikkerhetsakkrediteringsstyrets organisatoriske aspekter

1. Sikkerhetsakkrediteringsstyret skal ha tilgang til alle menneskelige og materielle ressurser som kreves for å kunne utføre sine oppgaver på en uavhengig måte. Det skal ha tilgang til all informasjon som er nyttig for at det skal kunne utføre sine oppgaver, og som byråets andre organer er i besittelse av, med forbehold for prinsippet om autonomi og uavhengighet nevnt i artikkel 37 bokstav i).

2. Sikkerhetsakkrediteringsstyret og byråets personale under dets tilsyn skal utføre sitt arbeid på en måte som sikrer autonomi og uavhengighet i forhold til byråets øvrige virksomhet, særlig driftsmessig virksomhet knyttet til driften av systemene, i samsvar med de forskjellige komponentene i programmet. En medarbeider i byrået som er under tilsyn av sikkerhetsakkrediteringsstyret, skal ikke samtidig tildeles andre oppgaver i byrået.

For dette formålet skal det opprettes et effektivt organisasjonsmessig skille innenfor byrået, mellom personale som deltar i virksomhet omfattet av avdeling V kapittel II, og byråets øvrige personale. Sikkerhetsakkrediteringsstyret skal umiddelbart underrette daglig leder, styret og Kommisjonen om alle forhold som kan hindre dets autonomi eller uavhengighet. Dersom det ikke finnes noen løsning i byrået, skal Kommisjonen undersøke situasjonen i samråd med de berørte parter. På grunnlag av utfallet av nevnte undersøkelse skal Kommisjonen treffe egnede risikoreduserende tiltak som skal gjennomføres av byrået, og skal underrette Europaparlamentet og Rådet om dette.

3. Sikkerhetsakkrediteringsstyret skal opprette særlige underordnede organer som opptrer etter dets instruksjoner, for å ta seg av særlige saker. Samtidig som det sikrer nødvendig kontinuitet i arbeidet, skal det særlig opprette et panel som skal utføre sikkerhetsanalyseriservisjoner og -tester og utarbeide relevante risikorapporter til hjelp for sikkerhetsakkrediteringsstyret når det forbereder sine beslutninger. Sikkerhetsakkrediteringsstyret kan opprette og oppløse ekspertgrupper for å bidra til panelets arbeid.

Artikkel 83

Oppgaver som utføres av sikkerhetsakkrediteringsstyrets leder

1. Sikkerhetsakkrediteringsstyrets leder skal sikre at styret utfører sine sikkerhetsakkrediteringsvirksomhet på en uavhengig måte og skal utføre følgende oppgaver:

- a) Styre sikkerhetsakkrediteringsvirksomheten under tilsyn av sikkerhetsakkrediteringsstyret.
- b) Gjennomføre den delen av byråets flerårige og årlige arbeidsprogrammer som er omfattet av avdeling V kapittel II under tilsyn av sikkerhetsakkrediteringsstyret.
- c) Samarbeide med daglig leder for å bistå med å utarbeide utkastet til stillingsoversikt nevnt i artikkel 84 nr. 4 og byråets organisasjonsstruktur.
- d) Utarbeide den delen av framdriftsrapporten om den driftsmessige virksomheten som er omfattet av avdeling V kapittel II, samt framlegge den for sikkerhetsakkrediteringsstyret og daglig leder i god tid slik at den kan innarbeides i framdriftsrapporten.
- e) Utarbeide den delen av årsrapporten og av handlingsplanen som gjelder den driftsmessige virksomheten som er omfattet av avdeling V kapittel II, samt framlegge den for daglig leder i god tid.
- f) Representere byrået i virksomheten og beslutningene omfattet av avdeling V kapittel II.
- g) Med hensyn til byråets personale som deltar i virksomheten som er omfattet av avdeling V kapittel II, utøve den myndigheten som er nevnt i artikkel 77 nr. 3 første ledd, som vedkommende er blitt delegert i samsvar med artikkel 77 nr. 3 fjerde ledd.

2. Når det gjelder virksomhet som er omfattet av avdeling V kapittel II, kan Europaparlamentet og Rådet be sikkerhetsakkrediteringsstyrets leder om drøftinger ved disse institusjonene om byråets arbeid og utsikter, herunder når det gjelder de flerårige og de årlige arbeidsprogrammene.

*KAPITTEL III**Finansielle bestemmelser om byrået**Artikkel 84***Byråets budsjett**

1. Uten at det berører andre midler og gebyrer, skal byråets inntekt omfatte et bidrag fra Unionen som skal inntas i Unionens budsjett for å sikre balansen mellom inntekter og utgifter. Byrået kan motta ad hoc-tilskudd over Unionens budsjett.
2. Byråets utgifter skal omfatte utgifter til personale, administrasjon, infrastruktur og drift samt kostnader forbundet med sikkerhetsakkrediteringsstyrets funksjoner, herunder organene nevnt i artikkel 38 nr. 3 og artikkel 82 nr. 3, og kontraktene og avtalene byrået har inngått for å kunne utføre de oppgavene det er pålagt.
3. Inntekter og utgifter skal være i balanse.
4. Daglig leder skal i nært samarbeid med sikkerhetsakkrediteringsstyrets leder når det gjelder virksomhet omfattet av avdeling V kapittel II, utarbeide et utkast til overslag over inntekter og utgifter for byrået for neste regnskapsår, idet det skilles klart mellom de elementene i utkastet til overslag som er knyttet til sikkerhetsakkrediteringsvirksomhet, og de som er knyttet til byråets øvrige virksomhet. Sikkerhetsakkrediteringsstyrets leder kan skrive en erklæring til dette utkastet, og daglig leder skal oversende både utkastet til overslag og erklæringen til styret og sikkerhetsakkrediteringsstyret, sammen med et utkast til stillingsoversikt.
5. Hvert år skal styret på grunnlag av utkastet til overslag over inntekter og utgifter og i nært samarbeid med sikkerhetsakkrediteringsstyret når det gjelder virksomhet omfattet av avdeling V kapittel II, utarbeide et overslag over byråets inntekter og utgifter for neste regnskapsår.
6. Styret skal innen 31. januar hvert år oversende et utkast til felles programdokument, herunder blant annet et overslag, en foreløpig stillingsoversikt og et foreløpig årlig arbeidsprogram, til Kommisjonen og de tredjelandene og internasjonale organisasjonene som Unionen har inngått avtaler med i samsvar med artikkel 98.
7. Kommisjonen skal oversende overslaget over inntekter og utgifter til Europaparlamentet og Rådet («budsjettmyndigheten») sammen med forslaget til Den europeiske unions alminnelige budsjett.
8. På grunnlag av overslaget skal Kommisjonen innta de overslagene den anser som nødvendige for stillingsoversikten og tilskuddene som skal ytes over det alminnelige budsjettet, i forslaget til Den europeiske unions alminnelige budsjett. Kommisjonen skal framlegge forslaget til det alminnelige budsjettet for budsjettmyndigheten i samsvar med artikkel 314 i TEUV.
9. Budsjettmyndigheten skal godkjenne bevilgningene i form av bidrag til byrået og vedta byråets stillingsoversikt.
10. Budsjettet skal vedtas av styret. Det blir endelig etter at Den europeiske unions alminnelige budsjett er endelig vedtatt. Budsjettet skal eventuelt justeres tilsvarende.
11. Styret skal snarest mulig underrette budsjettmyndigheten om ethvert prosjekt det har til hensikt å gjennomføre som vil få betydelige økonomiske følger for finansieringen av budsjettet, særlig om ethvert prosjekt i tilknytning til eiendom, f.eks. leie eller kjøp av bygninger. Det skal underrette Kommisjonen om dette.
12. Dersom en enhet innenfor budsjettmyndigheten har gitt melding om at den har til hensikt å avgi en uttalelse, skal den oversende sin uttalelse til styret innen en frist på seks uker fra datoen for meldingen av prosjektet.

*Artikkel 85***Gjennomføring av byråets budsjett**

1. Daglig leder skal gjennomføre byråets budsjett.
2. Daglig leder skal hvert år oversende budsjettmyndigheten all informasjon som kreves for utøvelsen av dens evalueringsarbeid.

*Artikkel 86***Avleggelse av byråets regnskap og ansvarsfrihet**

Avleggelsen av byråets foreløpige og endelige regnskap og ansvarsfriheten skal følge reglene og tidsplanen i finansforordningen og det finansielle rammereglement for organene nevnt i artikkel 70 i finansforordningen.

*Artikkel 87***Finansielle bestemmelser om byrådet**

De finansielle reglene som får anvendelse på byrådet, skal vedtas av styret etter samråd med Kommissjonen. Disse reglene skal ikke avvike fra det finansielle rammereglementet for organene nevnt i artikkel 70 i finansforordningen, med mindre byråets virksomhet særlig krever et slikt avvik og Kommissjonen på forhånd har gitt sitt samtykke.

*KAPITTEL IV****Byråets personalressurser****Artikkel 88***Byråets personale**

1. Vedtektene for tjenestemenn, tjenestevilkårene for andre ansatte og reglene vedtatt i fellesskap av Unionens institusjoner med henblikk på anvendelse av disse vedtektene og tjenestevilkårene, får anvendelse på byråets personale.
2. Byråets personale skal bestå av tjenestemenn som byrådet har rekruttert etter sitt behov til å utføre sine oppgaver. Det skal ha sikkerhetsklarering som står i forhold til graderingen av den informasjonen de behandler.
3. Byråets interne regler, for eksempel styrets forretningsorden, sikkerhetsakkrediteringsstyrets forretningsorden, de økonomiske reglene som gjelder for byrådet, reglene for gjennomføring av vedtektene for tjenestemenn og reglene for tilgang til dokumenter, skal sikre autonomi og uavhengighet for personale som utfører sikkerhetsakkrediteringsvirksomhet overfor personale som utfører byråets øvrige virksomhet, i henhold til artikkel 37 bokstav i).

*Artikkel 89***Utnevnelse av og mandat for daglig leder**

1. Den daglige lederen skal rekrutteres som midlertidig ansatt i byrådet i samsvar med artikkel 2 bokstav a) i tjenestevilkårene for andre ansatte.

Den daglige lederen skal utnevnes av styret på grunn av egnethet og dokumentert administrasjons- og ledelseskompetanse samt relevante kvalifikasjoner og relevant erfaring, fra en liste med minst tre kandidater som er foreslått av Kommisjonen, etter en åpen konkurranse som følge av en interessetegning offentliggjort i *Den europeiske unions tidende* og andre steder.

Den kandidaten som velges av styret til stillingen som daglig leder, kan ved første anledning inviteres til å avgi en erklæring overfor Europaparlamentet og svare på spørsmål fra dets medlemmer.

Styrets leder skal representere byrået når kontrakten med daglig leder inngås.

Styret skal treffe sin beslutning om å utnevne den daglige lederen med to tredels flertall blant medlemmene.

2. Daglig leders mandatperiode skal være fem år. Ved mandatperiodens slutt skal Kommisjonen vurdere daglig leders arbeid, idet det tas hensyn til byråets framtidige oppgaver og utfordringer.

Styret kan på forslag fra Kommisjonen, idet det tas hensyn til vurderingen nevnt i første ledd, forlenge daglig leders mandatperiode én gang med opptil fem år.

Enhver beslutning om å forlenge daglig leder mandatperiode skal vedtas med to tredels flertall blant styrets medlemmer.

En daglig leder hvis mandatperiode er blitt forlenget, skal ikke deretter delta i en utvelgesprosess for samme stilling.

Styret skal underrette Europaparlamentet dersom det har til hensikt å forlenge daglig leders mandatperiode. Før forlengelsen skjer, kan daglig leder inviteres til å avgi en erklæring overfor relevante komiteer i Europaparlamentet og svare på spørsmål fra medlemmene.

3. Styret kan på forslag fra Kommisjonen eller en tredel av dets medlemmer avsette daglig leder ved en beslutning vedtatt med to tredels flertall blant styrets medlemmer.

4. Europaparlamentet og Rådet kan be daglig leder om drøftinger ved disse institusjonene om byråets arbeid og utsikter, herunder når det gjelder de flerårige og de årlige arbeidsprogrammene. Disse drøftingene skal ikke berøre spørsmål om sikkerhetsakkrediteringsvirksomhet omfattet av avdeling V kapittel II.

Artikkel 90

Utplussing av nasjonale eksperter i byrået

Byrået kan ansette nasjonale eksperter fra medlemsstatene samt, i henhold til artikkel 98 nr. 2, nasjonale eksperter fra tredjeland og internasjonale organisasjoner som deltar i byråets arbeid. Disse ekspertene skal ha sikkerhetsklarering som står i forhold til graderingen av den informasjonen de behandler, i henhold til artikkel 43 nr. 2. Vedtektene for tjenestemenn og tjenestevilkårene for andre ansatte får ikke anvendelse på slikt personale.

*KAPITTEL V**Andre bestemmelser**Artikkel 91***Privilegier og immunitet**

Protokoll nr. 7 om Den europeiske unions privilegier og immunitet, som er vedlagt TEU og TEUV, får anvendelse på byrået og dets personale.

*Artikkel 92***Vertsstatsavtale og vertsavtale for lokalkontorer**

1. De nødvendige ordningene med hensyn til lokaler for byrået i den vertsmedlemsstaten der byråets sete ligger, og de fasilitetene som nevnte medlemsstat skal stille til rådighet, samt de særlige reglene som i vertsmedlemsstaten får anvendelse på daglig leder, styremedlemmene, byråets personale og deres familiemedlemmer, skal fastsettes i en vertstatsavtale. Vertsstatsavtalen skal inngås mellom byrået og vedkommende medlemsstat der byråets sete ligger, etter at det er innhentet godkjenning fra styret.
2. Dersom det er nødvendig for driften ved et av byråets lokalkontorer opprettet i samsvar med artikkel 79 nr. 2, skal det inngås en vertsavtale mellom byrået og vedkommende medlemsstat der lokalkontoret ligger, etter at det er innhentet godkjenning fra styret.
3. Byråets vertsmedlemsstater skal sikre best mulige vilkår for at byrået skal kunne fungere smidig og effektivt, herunder flerspråklig skoleundervisning med et europeisk innhold og hensiktsmessige transportforbindelser.

*Artikkel 93***Byråets språkordning**

1. Rådsforordning nr. 1⁽⁴⁸⁾ får anvendelse på byrået.
2. Oversettelsestjenestene som er nødvendige for byråets arbeid, skal utføres av Oversettelsessenteret for Den europeiske unions institusjoner.

*Artikkel 94***Retningslinjer for tilgang til dokumenter som byrået innehar**

1. Forordning (EF) nr. 1049/2001 får anvendelse på dokumenter som byrået innehar.
2. Styret skal vedta ordninger for anvendelsen av gjennomføringsforordning (EF) nr. 1049/2001.
3. Beslutninger truffet av byrået i henhold til artikkel 8 i forordning (EF) nr. 1049/2001 kan klages inn for ombudet eller for Den europeiske unions domstol i samsvar med henholdsvis artikkel 228 og 263 i TEUV.

⁽⁴⁸⁾ Rådsforordning nr. 1 av 15. april 1958 om fastsettelse av reglene for bruk av språk for Det europeiske økonomiske fellesskap (EFT 17 av 6.10.1958, s. 385).

*Artikkel 95***Byråets tiltak for forebygging av bedrageri**

1. For å lette bekjempelsen av bedrageri, korrupsjon og andre ulovlige handlinger i henhold til forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 skal byrået innen seks måneder etter at det har startet sin virksomhet, tiltre den tverrinstitusjonelle avtalen av 25. mai 1999 om interne undersøkelser som foretas av Det europeiske kontor for bedrageribekjempelse (OLAF)⁽⁴⁹⁾ og vedta egnede bestemmelser som får anvendelse på alle byråets ansatte, ved å anvende malen som er angitt i vedlegget til nevnte avtale.
2. Den europeiske revisjonsrett har myndighet til å utføre revisjon, på grunnlag av dokumenter og kontroller på stedet, hos alle tilskuddsmottakere, leverandører og underleverandører som har mottatt unionsmidler fra byrået.
3. OLAF kan foreta undersøkelser, herunder kontroller og inspeksjoner på stedet, for å finne ut om det har forekommet bedrageri, korrupsjon eller annen ulovlig virksomhet som påvirker Unionens økonomiske interesser, i forbindelse med et tilskudd eller en kontrakt som er finansiert av byrået, i samsvar med bestemmelsene og framgangsmåtene fastsatt i forordning (EU, Euratom) nr. 2185/96 og forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013.
4. Byråets samarbeidsavtaler med tredjeland og internasjonale organisasjoner, kontrakter, tilskudsavtaler og tilskuddsvedtak skal inneholde bestemmelser som uttrykkelig gir Den europeiske revisjonsrett og OLAF myndighet til å utføre slike revisjoner og undersøkelser i samsvar med deres respektive myndighet. Dette berører ikke nr. 1, 2 og 3.

*Artikkel 96***Vern av EUCI eller sensitiv ikke-gradert informasjon fra byrået**

Byrået skal, med forbehold for forutgående samråd med Kommissjonen, vedta egne sikkerhetsregler som tilsvarer Kommissjonens sikkerhetsregler for vern av EUCI og sensitiv ikke-gradert informasjon, herunder regler for utveksling, behandling og lagring av slik informasjon, i samsvar med beslutning (EU, Euratom) 2015/443 og (EU, Euratom) 2015/444.

*Artikkel 97***Byråets ansvar**

1. Byråets ansvar i kontraktsforhold er underlagt den loven som gjelder for vedkommende kontrakt.
2. Den europeiske unions domstol skal ha myndighet til å treffe beslutning i henhold til en voldgiftsklausul i en kontrakt inngått av byrået.
3. Med hensyn til ansvar utenfor kontraktsforhold skal byrået, i samsvar med de allmenne prinsippene som er felles for medlemsstatenes rettssystemer, erstatte enhver skade som dens avdelinger eller ansatte volder i tjenesten.
4. Den europeiske unions domstol har myndighet til å avgjøre tvister om erstatning for skade som nevnt i nr. 3.
5. De ansattes personlige ansvar overfor byrået skal være underlagt bestemmelsene i vedtektene for tjenestemenn eller tjenestevilkårene for andre ansatte som gjelder for dem.

*Artikkel 98***Samarbeid med tredjeland og internasjonale organisasjoner**

1. Byrået skal være åpent for deltakelse for tredjeland og internasjonale organisasjoner som har inngått internasjonale avtaler med Unionen om dette.

⁽⁴⁹⁾ EFT L 136 av 31.5.1999, s. 15.

2. I henhold til de relevante bestemmelsene i avtalene nevnt i nr. 1 i denne artikkelen og i artikkel 43 skal det utarbeides ordninger som særlig skal angi arten, omfanget og utformingen av disse berørte tredjeländenes og internasjonale organisasjonenes deltakelse i byråets arbeid, herunder bestemmelser om deltakelse i byråets initiativer, om finansielle bidrag og om personale. Når det gjelder personalspørsmål, skal disse ordningene under alle omstendigheter være i samsvar med vedtektene for tjenestemenn. Når det er relevant, skal de også inneholde bestemmelser om utveksling av gradert informasjon med tredjeländ og internasjonale organisasjoner, og om vern av slik informasjon. Disse bestemmelsene skal forhåndsgodkjennes av Kommisjonen.
3. Styret skal vedta en strategi for forbindelser med tredjeländ og internasjonale organisasjoner innenfor rammen av internasjonale avtaler nevnt i nr. 1, når det gjelder saker som hører inn under byråets myndighetsområde.
4. Kommisjonen skal sikre at byrådet i sine forbindelser med tredjeländ og internasjonale organisasjoner opptre innenfor sitt mandat og den eksisterende institusjonelle rammen ved å inngå en egnet arbeidsavtale med daglig leder.

Artikkel 99

Interessekonflikter

1. Styrets og sikkerhetsakkrediteringsstyrets medlemmer, daglig leder, utsendte nasjonale eksperter og observatører skal avgi en forpliktelseserklæring og en interesseerklæring som angir fravær eller forekomst av eventuelle direkte eller indirekte interesser som kan anses å påvirke deres uavhengighet. Disse erklæringene skal
 - a) være nøyaktige og fullstendige,
 - b) avgis skriftlig når vedkommende tiltrer,
 - c) fornyes årlig, og
 - d) ajourføres når det er nødvendig, særlig ved relevante endringer i de berørte personenes personlige forhold.
2. Før ethvert møte de skal delta på, skal styrets og sikkerhetsakkrediteringsstyrets medlemmer, daglig leder, utsendte nasjonale eksperter, observatører og eksterne eksperter som deltar i ad hoc-arbeidsgrupper, nøyaktig og fullstendig erklære fravær eller forekomst av enhver interesse som kan anses å påvirke deres uavhengighet i forhold til et punkt på dagsordenen, og skal, dersom en slik interesse finnes, avstå fra å delta i drøftingen av og fra å stemme ved slike punkter.
3. Styret og sikkerhetsakkrediteringsstyret skal i sin forretningsorden fastsette de praktiske ordningene for reglene for interesseerklæring nevnt i nr. 1 og 2, og for å forhindre og forvalte interessekonflikter.

AVDELING X

PROGRAMPLANLEGGING, OVERVÅKING, EVALUERING OG KONTROLL

Artikkel 100

Arbeidsprogram

Programmet skal gjennomføres ved hjelp av arbeidsprogrammene nevnt i artikkel 110 i finansforordningen, og disse skal være spesifikke og fullstendig separate arbeidsprogrammer for hver av programmets komponenter. Arbeidsprogrammene skal angi hvilke tiltak og hvilket budsjett som kreves for å nå målene i programmet og, når det er relevant, det samlede beløpet som er reservert for blandingsoperasjoner.

Kommisjonen skal vedta arbeidsprogrammer ved hjelp av gjennomføringsrettsakter. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 107 nr. 3.

*Artikkel 101***Overvåking og rapportering**

1. Vedlegget inneholder indikatorer for å rapportere om programmets framdrift med hensyn til å oppfylle de generelle og spesifikke målene fastsatt i artikkel 4.
2. For å sikre en effektiv vurdering av programmets framdrift med hensyn til å nå dets mål, er Kommisjonen gitt myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 105 for om nødvendig å endre vedlegget med hensyn til indikatorene og å utfylle denne forordningen med bestemmelser om fastsettelse av en ramme for overvåking og evaluering.
3. Dersom det foreligger tvingende hasteårsaker, skal prosedyren i artikkel 106 anvendes på delegerte rettsakter som vedtas i henhold til denne artikkelen.
4. Systemet for resultatrapportering skal sikre at data til å overvåke gjennomføringen og resultatene av programmet samles inn effektivt og til rett tid.

For dette formålet skal mottakere av unionsmidler og eventuelt medlemsstatene pålegges rimelige rapporteringskrav.

5. Med hensyn til nr. 1 skal mottakerne av unionsmidler gi hensiktsmessig informasjon. Data som er nødvendige for å verifisere resultatene, skal samles inn på en effektiv og formålstjenlig måte og i rett tid.

*Artikkel 102***Evaluering**

1. Kommisjonen skal foreta evalueringer av programmet i tilstrekkelig god tid til at de kan tas hensyn til i beslutningsprosessen.
2. Kommisjonen skal innen 30. juni 2024 og deretter hvert fjerde år evaluere gjennomføringen av programmet. Evalueringen skal omfatte alle programmets komponenter og tiltak. Den skal vurdere
 - a) utøvelsen av tjenestene som leveres innenfor rammen av programmet,
 - b) utviklingen av behovene til brukerne av programmet, og
 - c) ved evaluering av gjennomføringen av SSA og GOVSATCOM, utviklingen av tilgjengelig kapasitet for deling og felles bruk, eller ved evaluering av gjennomføringen av Galileo, Copernicus og EGNOS, utviklingen av data og tjenester som konkurrentene tilbyr.

For hver av programmets komponenter skal evalueringen på grunnlag av en nytte- og kostnadsanalyse også vurdere virkningen av utviklingen nevnt i første ledd bokstav c), herunder behovet for å endre prispolitikken eller behovet for ytterligere rominfrastruktur eller bakkeinfrastruktur.

Om nødvendig skal evalueringen følges av et egnet forslag.

3. Kommisjonen skal oversende konklusjonene av evalueringene, med tilhørende merknader, til Europaparlamentet, Rådet, Den økonomiske og sosiale komité og Regionkomiteen.
4. De enhetene som deltar i gjennomføringen av denne forordningen, skal gi Kommisjonen de dataene og opplysningene som er nødvendige for evalueringen nevnt i nr. 1.
5. Kommisjonen skal senest 30. juni 2024 og deretter hvert fjerde år vurdere byråets resultater i forhold til dets mål, mandat og oppgaver i samsvar med Kommisjonens retningslinjer. Evalueringen skal bygge på en nytte- og kostnadsanalyse. Ved evalueringen skal det særlig tas stilling til et eventuelt behov for å endre byråets mandat og de økonomiske følgene av en slik endring. Den skal også ta for seg byråets politikk for interessekonflikter og sikkerhetsakkrediteringsstyrets uavhengighet og

autonomi. Kommisjonen kan også evaluere byråets arbeid for å vurdere muligheten for å gi det ansvaret for ytterligere oppgaver i samsvar med artikkel 29 nr. 3. Om nødvendig skal evalueringen følges av et egnet forslag.

Dersom Kommisjonen anser at det ikke lenger er grunnlag for at byrådet skal fortsette sin virksomhet gitt de målene, det mandatet og de oppgavene det har, kan den foreslå å endre denne forordningen.

Kommisjonen skal framlegge en rapport om evalueringen av byrådet og dens konklusjoner for Europaparlamentet, Rådet og byråets styre og sikkerhetsakkrediteringsstyre. Resultatene av evalueringen skal offentliggjøres.

Artikkel 103

Revisjon

Revisjon av bruken av Unionens bidrag utført av personer eller enheter, også andre personer eller enheter enn dem som har fått dette i oppdrag av Unionens institusjoner eller organer, skal utgjøre grunnlaget for en overordnet forsikring i henhold til artikkel 127 i finansforordningen.

Artikkel 104

Personopplysninger og personvern

1. Alle personopplysninger som behandles i forbindelse med oppgavene og virksomheten fastsatt i denne forordningen, herunder av byrådet, skal behandles i samsvar med gjeldende personvernlovgivning, særlig europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/679⁽⁵⁰⁾ og (EU) 2018/1725⁽⁵¹⁾.
2. Styret skal fastsette tiltak med henblikk på byråets anvendelse av forordning (EU) 2018/1725, herunder tiltak som gjelder utnevning av et personvernombud. Disse tiltakene skal fastsettes etter samråd med EUs datatilsyn.

AVDELING XI

DELEGERING OG GJENNOMFØRINGSILTAK

Artikkel 105

Utøvelse av delegert myndighet

1. Myndigheten til å vedta delegerte rettsakter gis Kommisjonen på vilkårene fastsatt i denne artikkelen.
2. Myndigheten til å vedta de delegerte rettsaktene nevnt i artikkel 53 og 101 skal gis Kommisjonen til og med 31. desember 2028.

⁽⁵⁰⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/679 av 27. april 2016 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger samt om oppheving av direktiv 95/46/EF (generell personvernforordning) (EUT L 119 av 4.5.2016, s. 1).

⁽⁵¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1725 av 23. oktober 2018 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger i Unionens institusjoner, organer, kontorer og byråder og om fri utveksling av slike opplysninger samt om oppheving av forordning (EF) nr. 45/2001 og beslutning nr. 1247/2002/EF (EUT L 295 av 21.11.2018, s. 39).

3. Den delegerte myndigheten nevnt i artikkel 53 og 101 kan når som helst tilbakekalles av Europaparlamentet eller Rådet. En beslutning om tilbakekalling innebærer at den delegerte myndigheten som angis i beslutningen, opphører å gjelde. Den får anvendelse dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*, eller på et senere tidspunkt som er fastsatt i beslutningen. Den berører ikke gyldigheten til delegerte rettsakter som allerede er trådt i kraft.
4. Før Kommisjonen vedtar en delegert rettsakt, skal den rådspørre eksperter som utpekes av hver medlemsstat i samsvar med prinsippene fastsatt i den tverrinstitusjonelle avtalen av 13. april 2016 om bedre regelverksutforming.
5. Så snart Kommisjonen vedtar en delegert rettsakt, skal den underrette Europaparlamentet og Rådet samtidig om dette.
6. En delegert rettsakt vedtatt i henhold til artikkel 53 og 101 skal tre i kraft bare dersom verken Europaparlamentet eller Rådet har gjort innsigelse innen en frist på to måneder etter at rettsakten ble meddelt Europaparlamentet og Rådet, eller dersom både Europaparlamentet og Rådet innen utløpet av denne fristen har underrettet Kommisjonen om at de ikke vil gjøre innsigelse. På Europaparlamentets eller Rådets initiativ forlenges denne fristen med to måneder.

Artikkel 106

Framgangsmåte for behandling av hastesaker

1. Delegerte rettsakter vedtatt i henhold til denne artikkelen trer i kraft umiddelbart og skal anvendes så lenge det ikke er gjort innsigelse i samsvar med nr. 2. Underretningen til Europaparlamentet og til Rådet om en delegert rettsakt skal inneholde en begrunnelse for bruken av framgangsmåten for behandling av hastesaker.
2. Europaparlamentet eller Rådet kan gjøre innsigelse mot en delegert rettsakt etter framgangsmåten nevnt i artikkel 105 nr. 6. I slike tilfeller skal Kommisjonen oppheve rettsakten umiddelbart etter at Europaparlamentet eller Rådet har meddelt sin beslutning om å gjøre innsigelse.

Artikkel 107

Komitéprosedyre

1. Kommisjonen skal bistås av programkomiteen. Nevnte komité er en komité i henhold til forordning (EU) nr. 182/2011.

Programkomiteen skal tre sammen i bestemte ulike sammensetninger på følgende måte:

- a) Galileo og EGNOS.
 - b) Copernicus.
 - c) SSA.
 - d) GOVSATCOM.
 - e) Sikkerhetskonfigurasjon: alle sikkerhetsaspekter ved programmet, uten at det berører sikkerhetsakkrediteringsstyrets rolle; representanter for ESA og byrået kan inviteres til å delta som observatører; EEAS skal også inviteres til å bistå.
 - f) Horisontal sammensetning: strategisk oversikt over gjennomføringen av programmet, sammenheng mellom programmets ulike komponenter, tverrgående tiltak og omfordeling av budsjett som nevnt i artikkel 11.
2. Når det vises til dette nummeret, får artikkel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.
 3. Når det vises til dette nummeret, får artikkel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

4. Dersom programkomiteen ikke avgir uttalelse om utkastet til gjennomføringsrettsakt nevnt i artikkel 34 nr. 2 i denne forordningen, skal Kommissjonen ikke vedta utkastet til gjennomføringsrettsakt, og artikkel 5 nr. 4 tredje ledd i forordning (EU) nr. 182/2011 får anvendelse.
5. I samsvar med internasjonale avtaler inngått av Unionen kan representanter fra tredjeland og internasjonale organisasjoner inviteres som observatører på programkomiteens møter på de vilkårene som er fastsatt i dens forretningsorden, idet det tas hensyn til Unionens sikkerhet.
6. Programkomiteen skal i samsvar med sin forretningsorden opprette «brukerforumet» som en arbeidsgruppe for å gi programkomiteen råd i spørsmål knyttet til brukerbehov, utvikling av tjenestene og brukerutbredelse. Brukerforumet skal ta sikte på å garantere kontinuerlig og effektiv deltakelse fra brukere og tre sammen i bestemte sammensetninger for hver av programmets komponenter.

AVDELING XII

OVERGANGS- OG SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 108

Informasjon, kommunikasjon og offentlighet

1. Mottakere av EU-midler skal anerkjenne opprinnelsen til disse midlene og sikre synligheten til EU-finansieringen, særlig i forbindelse med at tiltakene og resultatene av dem fremmes, ved å gi sammenhengende, effektiv og forholdsmessig målrettet informasjon til flere typer publikum, herunder medier og offentligheten.
2. Kommissjonen skal gjennomføre informasjons- og kommunikasjonstiltak i forbindelse med programmet, dets tiltak og oppnådde resultater.

Økonomiske midler som er tildelt programmet, skal også bidra til interne kommunikasjonstiltak om Unionens politiske prioriteringer i den grad prioriteringene er knyttet til målene nevnt i artikkel 4.
3. Byrådet kan delta i kommunikasjonsvirksomhet på eget initiativ innenfor sitt ansvarsområde. Tildelingen av ressurser til kommunikasjonsvirksomhet skal ikke være til skade for effektiv utføring av oppgavene nevnt i artikkel 29. Slik kommunikasjonsvirksomhet skal utføres i samsvar med relevante planer for kommunikasjon og formidling vedtatt av styret.

Artikkel 109

Opphevinger

1. Forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og beslutning nr. 541/2014/EU oppheves med virkning fra 1. januar 2021.
2. Henvisninger til de opphevede rettsaktene skal forstås som henvisninger til denne forordningen.

Artikkel 110

Overgangsbestemmelser og tjenestenes kontinuitet etter 2027

1. Denne forordningen berører ikke videreføringen eller endringen av de tiltakene som er iverksatt i henhold til forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og beslutning nr. 541/2014/EU, som fortsatt skal gjelde for de nevnte tiltakene inntil de avsluttes. Særlig skal konsortiet som er opprettet i henhold til artikkel 7 nr. 3 i beslutning nr. 541/2014/EU, levere SST-tjenester inntil tre måneder etter at de ansvarlige nasjonale enhetene har undertegnet SST-partnerskapsavtalen fastsatt i artikkel 58 i denne forordningen.

2. Programmets finansielle ramme kan også omfatte utgifter til faglig og administrativ bistand som er nødvendig for å sikre overgangen mellom programmet og de tiltakene som er vedtatt i henhold til forordning (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og beslutning nr. 541/2014/EU.

3. Bevilgninger kan om nødvendig føres opp i Unionens budsjett etter 2027 for å dekke utgiftene som kreves for å oppfylle målene fastsatt i artikkel 4, for å gjøre det mulig å forvalte tiltak som ikke er avsluttet innen programmet opphører, samt utgifter som dekker kritisk driftsmessig virksomhet og tjenesteyting, herunder gjennom FFPA-en og bidragsavtalene.

Artikkel 111

Ikrafttredelse og anvendelse

Denne forordningen trer i kraft den dagen den kunngjøres i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 1. januar 2021.

Denne forordningen er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel 28. april 2021.

For Europaparlamentet

D. M. SASSOLI

President

For Rådet

A. P. ZACARIAS

Formann

—

VEDLEGG

NØKKELINDIKATORER

Nøkkelindikatorerne skal strukturere overvåkingen av programmets ytelse med hensyn til målene nevnt i artikkel 4, med sikte på å minimere den administrative byrden og administrasjonskostnadene.

1. For dette formålet skal det med hensyn til de årlige rapportene samles inn data for følgende sett nøkkelindikatorer, som det i de avtalene som inngås med bemyndigede enheter skal fastsettes gjennomføringsdetaljer for, for eksempel beregninger, tall og tilhørende nominelle verdier og terskelverdier, herunder kvantitative data og kvalitative eksempelstudier, i samsvar med gjeldende oppdragskrav og forventet ytelse:

1.1. Spesifikt mål nevnt i artikkel 4 nr. 2 bokstav a).

Indikator 1: Nøyaktigheten i navigasjons- og tidsbestemmelsestjenester som leveres av Galileo og EGNOS separat.

Indikator 2: Tilgjengelighet og kontinuitet i tjenester som leveres av Galileo og EGNOS separat.

Indikator 3: EGNOS-tjenestenes geografiske dekningsområde og antall offentliggjorte EGNOS-prosedyrer (både APV-I og LPV-200).

Indikator 4: Brukertilfredshet i Unionen med Galileo- og EGNOS-tjenester.

Indikator 5: Andel av Galileo- og EGNOS-kompatible mottakere på markedet for GNSS/SBAS-mottakere (globalt satellittnavigasjonssystem / system for satellittbaserte korreksjonssignaler) globalt og i EU.

1.2. Spesifikt mål nevnt i artikkel 4 nr. 2 bokstav b).

Indikator 1: Antall brukere i Unionen av Copernicus-tjenester, Copernicus-data og tjenester for tilgang til data og informasjon (DIAS) som, når det er mulig, gir informasjon som for eksempel brukertype, geografisk spredning og virksomhetssektor.

Indikator 2: Dersom det er relevant, antall aktiveringer av Copernicus-tjenester som det anmodes om eller leveres.

Indikator 3: Brukertilfredshet i Unionen med Copernicus-tjenester og DIAS.

Indikator 4: Pålitelighet, tilgjengelighet og kontinuitet i Copernicus-tjenestene og datastrømmen fra Copernicus.

Indikator 5: Antall nye informasjonsprodukter levert i porteføljen til hver Copernicus-tjeneste.

Indikator 6: Mengden data som genereres av Copernicus-sentinellene.

1.3. Spesifikt mål nevnt i artikkel 4 nr. 2 bokstav c).

Indikator 1: Antall brukere av SSA-komponenten som, når det er mulig, gir informasjon som for eksempel brukertype, geografisk spredning og virksomhetssektor.

Indikator 2: Tjenestenes tilgjengelighet.

1.4. Spesifikt mål nevnt i artikkel 4 nr. 2 bokstav d).

Indikator 1: Antall GOVSATCOM-brukere som, når det er mulig, gir informasjon som for eksempel brukertype, geografisk spredning og virksomhetssektor.

Indikator 2: Tjenestenes tilgjengelighet.

- 1.5. Spesifikt mål nevnt i artikkel 4 nr. 2 bokstav e).

Indikator 1: Antall oppskytninger i forbindelse med programmet (herunder antall per type bærerakett).

- 1.6. Spesifikt mål nevnt i artikkel 4 nr. 2 bokstav f).

Indikator 1: Antall og lokalisering av romknutepunkter i Unionen.

Indikator 2: Andelen av SMB-er som er etablert i Unionen, som en andel av den samlede verdien av kontraktene som er knyttet til programmet.

2. Evalueringen nevnt i artikkel 102 skal ta hensyn til ytterligere elementer som for eksempel følgende:

- 2.1. Konkurrentenes prestasjoner på områdene navigasjon og jordobservasjon.
 - 2.2. Brukerutbredelsen av Galileo- og EGNOS-tjenester.
 - 2.3. EGNOS-tjenestenes integritet.
 - 2.4. Utbredelsen av Copernicus-tjenester blant kjernebrukerne av Copernicus.
 - 2.5. Antall politikkområder på unions- eller medlemsstatsplan som utnytter eller drar nytte av Copernicus.
 - 2.6. Analyse av autonomien i delkomponenten SST og graden av Unionens uavhengighet på dette området.
 - 2.7. Status for nettverkssamarbeid for virksomheten i delkomponenten NEO.
 - 2.8. Vurdering av GOVSATCOM-kapasitet med hensyn til brukernes behov, som nevnt i artikkel 69 og 102.
 - 2.9. Brukertilfredsheten med SSA- og GOVSATCOM-tjenestene.
 - 2.10. Ariane- og Vega-bærerakettenes samlede markedsandel innen oppskyting basert på offentlig tilgjengelige data.
 - 2.11. Utvikling av nedstrømssektoren, målt etter antall nye foretak som bruker Unionens rombaserte data, informasjon og tjenester, antall skapte arbeidsplasser og omsetning per medlemsstat, når slik informasjon foreligger, også gjennom bruk av Kommisjonens (Eurostats) tilgjengelige undersøkelser.
 - 2.12. Utvikling av Unionens romoppstrømssektor, målt etter antall skapte arbeidsplasser og omsetning per medlemsstat, samt den europeiske romindustriens globale markedsandel, når slike opplysninger foreligger, også gjennom bruk av Kommisjonens (Eurostats) tilgjengelige undersøkelser.
-